

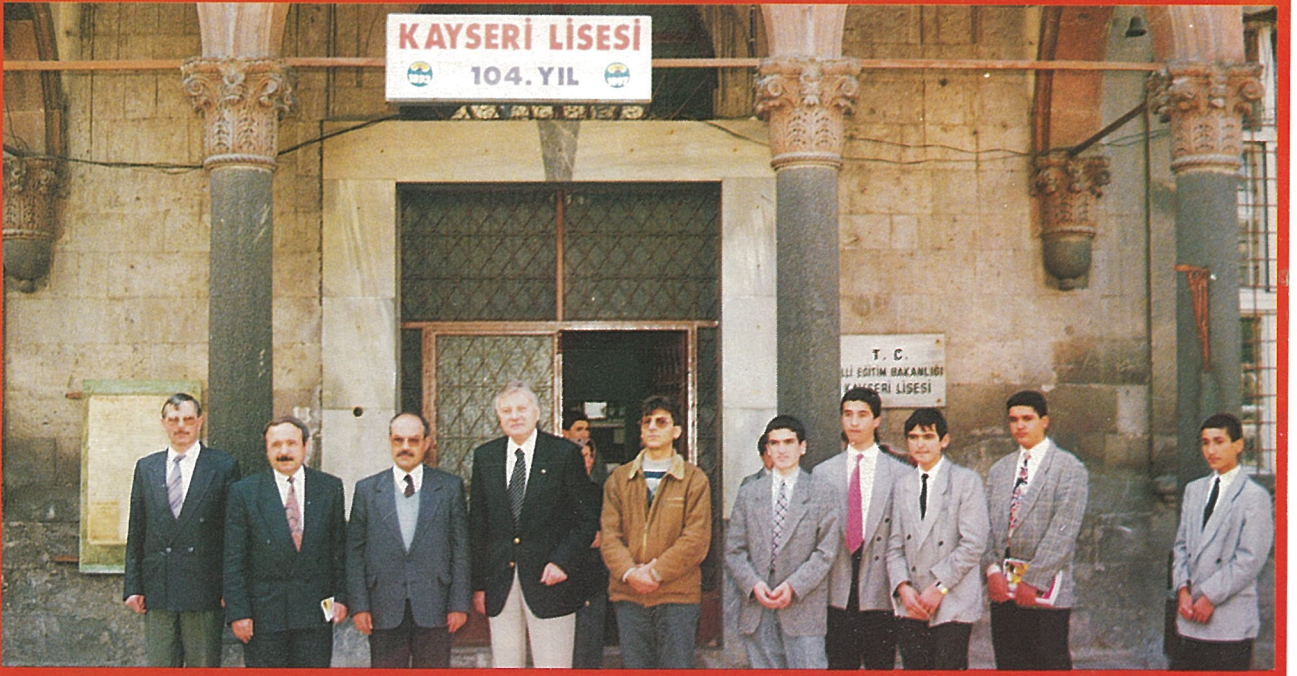
KAYSERİ LİSESİ

DERGİSİ

Yıl: 4 Genel Sayı: 11 Nisan 1997 Fiyatı: 80.000 TL

Okulumuz mezunu Devlet Bakanı Abdullah Gül ile birlikte idari ve mülki erkan okulumuzu ziyaret etti.

Okulumuzun yetistirdiği ünlü sanatçılardan Göksel Arsoy da okulumuzu ziyaret etti

Devlet Bakanı Abdullah Gül ve milletvekili Salih Kapsuz ile birlikte idari ve mülki erkan Kayseri Lisesi müzesini gezerken...

Göksel Arsoy Kayseri Lisesi müzesini gezip anılarını tazeledi.

Kayseri Lisesi Dergisi
Kayseri Lisesi Kültür
Edebiyat Kolu
Yayın Organıdır

Yıl: 4 Genel Sayı: 11
1996-1997 Öğretim Yılı
Sayı: 5
NİSAN 1997
Fiyatı: 80.000 TL

SAHİBİ
Gençosman MART
Okul Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Fizik Öğr. ve Müd. Yrd.

YAYIN KURULU
Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Fizik Öğr. ve Müd. Yrd.

Süleyman AYDIN
Edebiyat Öğr. ve Müd. Yrd.

Nihat POLAT
6-G 9663

Kadir ÖZDOĞAN
Yab. Dil 2/A 4

Buket KİP
Yab. Dil 1/B98

ŞEÇİCİ KURUL

H.Meral GÜNEŞ
Edebiyat Öğretmeni

Şerife ÖZTÜRK
Edebiyat Öğretmeni

Aysun KOCAOĞLU
Yab.D.2/A

Mesude DURSUN
Yab.D. 2/B

Harun EMEKLİOĞLU
Yab. D.2/A

Elif ÖZRAHAT
Yab.D. 1/E

O. Sıtkı DİZDAR
Yab.D. 2/A

Seza ŞEKERCİ
6/H

Haberleşme Adresi:

Kayseri Lisesi Dergisi
PK. 246
Tel: 222 89 04 • 231 13 62
KAYSERİ

Dizgi-Baskı

NETFORM

Matbaacılık Ltd. Şti

Tel: 320 92 64

Orta Sanayi Anıtı karşı Tofaş Özarlar önü KAYSERİ

sunuş	2
insan, eğitim ve öğretmen	3
Gençosman Mart	
neden kayseri lisesi	
100. yıl şeref belgeseli?	4
Yusuf Özmerdivenli	
kayseri tipleri	8
Dr. Mustafa Parlak	
cahit sıfki ve yalnızlık şiirleri	10
Sedat Karakoç	
özlediğim yıllar ve litem	12
Nimet Gökkaya	
annem	12
Av. Abdullah Söylemez	
türkiye çöl olmasın	13
aranan insan olmak	14
Şule Albayrak	
yunus emre	15
Arife Özdamar	
33. kütüphanecilik haftası kutlandı	16
Vedat Nedim Tör - Dr. Galip Ataç	
okuma aşkı	17
Koran Yavuz	
ey türk gençliği -turkish youth!	18
G. Mustafa Kemal Atatürk	
istiyorum	18
Kazım Çeşme	
insan	19
Göksu Bulut	
anne sevgisi	19
Mustafa Demiröz	
tezat	20
Şule Albayrak	
kitaplar -şiirler-	21
Selma Sitti	
kayseri lisesi'ne ziyaret...	22
unutamadık - turgut özal-	26
bir kış akşamı	30
Ramazan Sönmez	
sanat ve insan üzerine	31
Neslihan Gökçe	
milli iradenin küçük bekçileri	32
güzellikler ve çirkinlikler alemi	33
Özlam Çoban	
güzel dost	33
Çiğdem Yıldırım	
eski bir tapınak yazıtı	33
Nurdoğan Kılıç	
the universe	34
Abdurrahman Kara	
the bird which was	
finished it's petrol	35
Nedim Geze	
bebeğime	35
Hale Civelek	
cennet - hayat	35
Sedat Karakaya	
bir karadeniz tasviri	36
Şule Civelek	
işinlama ile yolculuk	36
Türkan Öztürk	
ümit ufku	37
Yasemin Yazır	
sorma bana	37
Kemal Salman	
vatan aşkı	37

Hale Civelek	
kayseri lisesi	37
Sedat Karakaya	
talebenin isteği	
muallimin karşı cevabı	38
Murat Temel	
götürmek istiyorum	38
Baki Yaman	
hayranım türkiyem	38
Fatoş Fidaneli	
vasiyetim	38
Demet Fakioğlu	
başka bir sevgili istemiyorum	38
Şenol Eroğlu	
hayat dediğin	39
Elem Peker	
sevmek	39
Adnan Güleseroğlu	
seven	39
Kazım Çeşme	
kayseri lisesi	39
Neşe Doğan	
duvar yazıları	39
Murat Yücekaya-Mehmet Öztürk	
dosyaları hatırlar mı beni?	41
İkbal Erşen	
ben kılımlık mıyım?	42
Hanefi Söztutan - Emin Tuğlu	
yalvarış	42
Emine Işık	
yıldız	42
Murat Temel	
sevkiat	42
Deniz Devenci	
kir	43
Mercan Aydoğan	
aşık tahtakaşık	43
Cemile Hasilik	
garip bilmeceler	44
ayrılığın habercisi gözlerim	44
Gülseren Gün	
anneme	44
Şule Yücel	
bilemezdim ki onu seveceğimi	45
Mehmet Altındağ	
öğrenci bayıldı	
taşı gediğine	
sözler	46
M. Hayati Ertuğrul	
fıkralar	47
Şenay Kurbaz	
a day in the life of ali öztürk	48
fıkralar	48
Şule Albayrak	
sevgi	48
İlkay Eken	
öğrenci alfabetesi	49
Erkut Gültekin	
kara toprak	49
Sedat Karakaya	
fıkralar	50
nerede	50
Sibel Uslu	
yas	51
Hafize Doğan	
anlamıyorum-zaman	51
Eylem Akyüz	
sevgi kavşağı	51
CemileHasilik	
büyük vuslat	52

Sunuş

Dergimizin onbirinci sayısını sizlere sunarken, yine mutluyuz. Bu sayımızda da, değerli öğretmen arkadaşlarımızın ve sevgili öğrencilerimizin, başarılı çalışmalarını sunmaktan gurur duymaktayız.

Sizlerin de bildiği gibi, geçtiğimiz dönemler içerisinde, okulumuzdan mezun olan, Devlet Bakanı Sayın **Abdullah Gül**, okulumuzu ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretleri sırasında da ayrıca, Kayseri Lisesi'ne yapılacak olan onarım yardımlarında öncelik tanınması için elinden geleni yapacağını belirtmişlerdir.

Yine kısa süre önce okulumuzda okuyan, okulumuzdan yetişen, Türk sinema tarihinde "Altın Çocuk" adıyla tanınan değerli sinema sanatçısı **Göksel Arsoy** da okulumuzu ziyaret etmiştir. Okulumuz öğrencilerini Türk sinema tarihi hakkında bilgilendirmiş ve onlara, güzel sanatlara yönelmeleri konusunda öğütlerde bulunmuştur.

İçinde bulunduğumuz Mayıs ayı içerisinde, 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı etkinlikleri ışığı altında, sosyal faaliyetler açısından yoğun günler geçireceğimizi şimdiden müjdeleriz.

Okulumuz öğrencilerinden, Harun Emekçioğlu'nun yazmış olduğu ve Kayseri Lisesi'nin tarihine ışık tutan "**Türkümüz**" adlı

oyun, "Gençlik Haftası" etkinlikleri çevresinde sergilenecektir. Kısa sürede olsa geçmişle beraber yaşamak, o günleri aramak için bu oyunu kaçırmamanızı tavsiye ederiz. Yine bu hafta içerisinde gerçekleştirmeyi düşündüğümüz bir etkinlik daha var. O da sizlere daha önce duyurduğumuz, gibi taklit yarışması yapılacaktır.

Müdür Yardımcısı Yusuf Özmerdivenli'nin "**Neden 100. Yıl Şeref Belgeseli ?**" yazısını özellikle okumanızı öneririz. Yüzlerce, binlerce Kayseri Liseli'nin **Sabırsızlıkla beklediği "Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli"nin önemini daha iyi anlayacaksınız. Bu denli önemli eserin 1. cildinin baskısı tamamlanmış olup; 2.3. ciltlerin de tamamlanmasıyla Mayıs sonlarına doğru Belgeselinize kavuşmuş olacaksınız.**

Değerli okuyucular, okulumuz öğrencilerinden, Neslihan Gökçe'nin dergimizin bu sayısındaki yazısına da dikkatinizi çekmek istiyoruz. İlgile okuyacağınızdan eminiz.

Sizleri, büyük bir beğeniyle okuyacağımızı umduğumuz bütün yazılarla başbaşa bırakırken, ilginizin artarak devam etmesini diler, hepimize teşekkür eder, sağlık, mutluluk, başarı dolu günler dileriz.

YAYIN KURULU

Gençosman MART
Kayseri Lisesi Müdürü

İnsan, eğitim ve öğretmen

Yaradılmışların en şerefli, aklı oluşundan dolayı insandır. İnsan, dünyadaki genel ilişkilerin düzenleyicisidir. Bu düzenleme de verimlilik eğitimi olmakla olur. O halde eğitime yapılan yatırım insana yapılan yatırımdır. İnsan eğitime yapılan yatırım, heba olmuş götürüler değildir. Hatta insan eğitime yapılan yatırımdan tasarruf edilmeyeceği gibi, düşünülmemelidir dahi.

Eğitim ailede başlar, çevrede gelişir, okulda olgunlaşır. Ancak okulla olgunlaşmayan eğitim eksiktir. Bu eğitimi almayan insan ise birçok değerler, düşünceler ve fikirler bakımından eksiktir.

Eğitimci, öğretmendir, öğretmen Atatürk'ün tarifi ile "Milletleri kurtaran değerli elemanlardır" Bu değerli elemanlara kulak verilmelidir. Söylediklerini yerine getirmelidir. Öğretmenin üzülmeye aslından milletin üzülmeye aslıdır. Bir dönemde yetişen öğretmenlerle, öğretmenliğin dalında meşgalelerle uğraşan belli bir bölümü hesaba katmazsak, öğretmen iyi öğretmendir. Öncelikle bazı özel eğitim kurumlarında gündeme gelen bir kaç öğrencinin değerlendirmesi sonundaki iyi öğretmen kötü öğretmen imajı hiç doğru değildir. Belki öğretmene kendini yenilemiyor, çalışmıyor kahveye gidip oyun oynuyor gibi değerlendirmeler yapılır.

Ancak iyi öğretmen kötü öğretmen tabiri yanlıştır. Basın ve yayında bazı şeylerin tartışıldığı gibi, eğitim, öğretim, öğretmen ve öğrenci açık oturumlarla panellerle gündemden düşürülmemelidir. Bir gün gelir eyvah geç kalınmıştır sözünü duyduğumuzda herşey bitmiş olacaktır.

Eğitimin olgunlaştırıldığı okullarda aşırı kurumlaşma normal değildir. Anadolu Lisesi, Fen Lisesi, Genel Lise kurumlaşması öğrenciler üzerinde olumsuzluk meydana getirmektedir. Genel Liselerde lokomotif görevi görmesi gereken öğrencilerin bir çoğu belki de Anadolu ve Fen Liselerinde heba olmaktadır. Ayrıca belli bir süre sonra Anadolu Liseleri ve Fen Liselerinin öğrencileri Genel Liselere taşınmakta, Genel liselerde öğrencilerin haklarına ortak olmaktadır. Bu planda yukarıdaki tezimizi geçerlidir

Kayseri Liseliler her dönemde devletin mutlaka bir kurumunda görev almaktalar. Devletimizi muassır medeniyet seviyesine çıkaracak olan eğitime yardımcı olmanızı bekliyoruz. Bu hepimizin görevi olmalıdır.

Yusuf Özmerdivenli
Kayseri Lisesi Müd. Yrd.

Neden Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli?

"İnsan odur ki, bırakır bir eser,
eser bırakmayanın yerinde
yeller eser."
Hz. Mevlana

"Bir sonraki kuşağın
gececeği yolu, bir önceki
kuşak yapar."
Çin Atasözü

İnsanoğlu, varoluşundan bu yana, yaşantısını daha mutlu kılmak, daha üstün değerlere ulaşmak; toplumuna, ulusuna ve sonuçta tüm insanlığa daha yararlı olmak için, sürekli bir uğraş içindedir. Uygarlık savaşı diyoruz bunun adına...

Bu savaşta, insanın en büyük destek ve yardımcısı hiç kuşkusuz kitaptır. Kitap, uygarlığın temel dayanağı, temel yapıtı ve hatta meydana getiricisidir. Martin Luther'in dediği gibi, **"Her büyük kitap, bir hareket ve her hareket büyük bir kitaptır."**

Gerçekten her yeni duyuş, düşünüş, atılış, inanç, güç, yaratılış ve hatta yeni oluşumlarda kitap, baş etmemdir; üzerine düşeni yapar. Onun etkisinden kurtulma olanağı yoktur.

Kitaba duyulan bu yakın ilgi, Doğuda daha da gelişerek ona kutsal bir varlık gibi bakılmıştır. Yere düşen bir kitap, ekmek gibi öpülüp başa konmuştur. Bu üstün duygunun etkisiyle özellikle Türkler, kitap ve kitaba ilişkin sanatları son derece geliştirmiş, yüceltmiş ve bir güzel sanat kolu haline getirmişlerdir.

İnsanın uygarlık alanındaki evrimini kitabın evriminden ayırmak güçtür. Daha doğrusu kitabın, yazının bulunmasından bu yana İzlediğimiz beş bin yıllık evrimi, bugün ulaştığımız uygarlık seviyesinin nedeni olmuştur. Kitaplar olmasaydı veya yazı, kağıt, mürekkep, kalem, matbaa, kitabı büyük toplumların yararlanmasına bu kadar kolaylıkla sunmasaydı, insanın aya gitmesi Jules Verne'ye bile o hayal gücünü aşilayamazdı. Kısaca, "et tırnaktan nasıl ayrılmazsa" uygarlığın bu görkemli evrimi de kitabinkinden öylesine ayrılmaz.

İnsan beyni, değil geçmiş, kişinin kendi yaşantısında gördüğü, yaptığı ve düşündüğü olayları bile saklamaya, korumaya yeterli değildir. Oysa uygar-

lık, olayların sonuçlarını bilip, onun üzerinde yeni çalışmalar ve denemeler yapmakla yükselmiş ve yükselmektedir. Bu duruma göre her yeni kuşağın, geçmişini ve geçmişteki olayları iyi bilmesi gerekir.

Geçmiş, her yönüyle uygarlığın ve insan yaşayışının temel dayanağıdır. Bir hayvandan farksız yaşayan tarih öncesi insanı bile; kendi yaşayışını ve yaşadığı devirlerdeki olayları taşlara, ağaçlara, kemiklere, deri ve bitki yaprakları üzerine kazıyarak, kendilerinden sonra geleceklere bir kaynak bırakmışlardır.

Bu temel düşünüşün kuşaktan kuşağa, devirden devire aktarılıp, gelişmesiyle 20. yüzyılın bugünkü ileri uygarlığı doğmuştur. Günümüz uygarlığını bizden devir alacak kuşaklar da, onu daha ileri, çok daha ilerilere götüreceklendir.

Onlar da kendilerinden sonraki kuşaklara devredebektedirler. Bu böylece sonsuzadeğin durmaksızın aktarılacak ve gelişim sürüp gidecektir.

Anıtsal olan yazıtlar bir yana yazılı kaynaklarımız, yüzyıllar boyunca hep kitaplar ve kitaba benzer eserler olmuştur. Bu eserler olmasaydı biz geçmişimizi nereden öğrenecek, günümüz olaylarını nasıl değerlendirebilecektik? Çok güç olurdu bu iş.

Bir an için kağıda arız olan bir kurdun bütün kitapları yok ettiğini göz önüne getirelim. Bu, düşünebilen her insan için tek kelimeyle uygarlığın sonu demek olurdu. Kitapları yok olmuş komutanların, doktorların, mühendislerin, yargıçların, öğretmenlerin, din adamlarının ve diğer meslek ilgililerinin işleri bir süre daha belleklerine göre yürüttükleri düşünülse bile, birkaç kuşak sonra uygarlığın çarkları gittikçe yavaşlar ve sonunda durur. O zaman işe en başından koyulmak gerekecektir. Bu kaçınılmaz bir sonuçtur. Sir William DAVENANT bu

yargımızı şu özdeyişle doğrulamaktadır. **"Kitaplar, kaybolmuş, kafaların anıtlarıdır."**

Kitapsız uygarlık ve uygar bir yaşayış düşünülemez. Nitekim, kitap ve okumanın girmediği dünyanın bazı bölgelerinde bugün bile taş devrini yaşayan insanlar bulunduğunu okuyor ve işitiyoruz. Demek oluyor ki kitap, insan düşüncesini saklayan ve bunun en güzel bir şekilde insandan insana aktarılmasını sağlayan bir haberleşme aracıdır da.

Gözle görülmez, elle tutulmaz düşünce, duygu ve bilgiler kitap yardımıyla, yüzyıllardan yüzyıllara, ülkelerden ülkelere, toplumlardan toplumlara taşınmaktadır. Yalnız son günlerde ve bazı çevrelerde radyo, televizyon gibi süreksiz kültürel araçların, kitap ve ciddi okumanın önünde yer alacağı düşüncesi, söz konusudur. Bu zayıf bir görüş olarak kalmak zorundadır. Çünkü kitap; insanlığa ait bilginin tükenmez kaynağı, kültürün köşe taşı, uluslararası en iyi, en güvenilir ve özellikle en sürekli bir haberleşme aracıdır.

Yazıma kitabın önemini çok ilginç bir dille çizen ve ne zaman hangi kaynaktan aldığımı pek hatırlamadığım, şu satırları da almadan geçemeyeceğim:

"Bizlere görmediklerimizi gösterdiği, iştmediklerimizi duyurduğu, bizden önce gelmiş geçmiş milyonların, dönmemize imkan olmayan, dünyalarına götürdüğü için, kitabı, çağlar arasında bir köprü, her derde deva bir muska, gidimliliğe (faniliğe) meydan okuyan bir ölümsüz sayıyorum. Uygurluk gökdeleni, kitap denilen tuğlalardan örülüp yükselmekte; kumu harflerden, suyu mürekkepten olmaktadır."

Milattan sonraki 155-120 yılları arasında yaşamış olan Romalı "Tacitus" der ki, **"Bana göre tarihçilerin en yüksek vazifesi meziyetli insanları unutulmaktan korumaktır."**

1100'lü yıllarda yaşamış olan büyük İran Şairi Hakani, Sasaniyan devletinin yıkılışından sonraları, gelecek nesle söylediği uzun şiirlerden konumuzla ilgili olan bir parçasının Türkçeleştirilmiş de aşağıdadır. **"Ecdat eserlerini arayıp bul ki, onlardan okumamız sayesinde belki bir şeyler sezebilirsiniz."** diyorlar.

Atatürk de diyor ki, **"1) Türk çocuğu ecdadını tanıdıkça daha büyük işler yapmak için kendisinde güç bulacaktır. 2) Geçmiş olmayan ulus geleceğe egemen olamaz. 3) Geriye bakmak ilerisi için çok iyidir. İleriye gitmek için de geriye gözetlemek lazımdır."**

Besim Atalay merhum da "Türk Büyükleri" adlı kitabında der ki, **"Her millet için büyükleri tanımak bir borçtur. Bir millet için kendisini ve kendi yüklerini tanımaya uğraşmak bir vazifedir; bunu yapamayan bir millet efradı da milli vazifelerini yapmamış sayılırlar."**

Evet; Tarih bir milletin ve siyasetin ateşi değil fakat aynasıdır. Onda kendisini ve gidişatını görüp ona

göre yaşantısına bir çeki düzen vermesi gerekir. bir Avrupalı da **"Türk'ü yok etmek için önceden tarihini yok etmek gerekir"** demişti. Aynamıza iyi sahip olalım.

"Unutulmasınlar, tanınsınlar ve genç kuşaklara birer övgü ve intibah tablosu olsunlar" dileğiyle, uzun yıllar, kütüpnalerdeki Arap harfi yazma ve basma tarihsel ve biyografik eserler, Kayseri İdadisi'nin, Kayseri Sultanisi'nin kütük Defterleri, Diploma Defterleri v.b. ... belgeler üzerinde araştırmalar yaparak, tamamen unutulmuş ve unutulmak üzere, kimbilir belki zamanın veya daha sonraki dönemlerin birer kıymeti, birer lokomotif olmuş ve olacak Kayseri Lisesi'nde okuyan, öğretmenlik yapan veya diğer hizmetlerde bulunan mensuplarımızı gelecek nesillere karınca karınca tanıtalım istedik.

Ancak **tanıtma ölçümüz hiçbir ayırım yapmadan, Kayseri Lisesi'nin suyunu içen havasını teneffüs eden kısaca, Kayseri Lisesi'nde okuma şerefine ulaşan, Kayseri Lisesi'ne hizmet veren herkesi almak istedik.** Sayfa mizanpajı yaparken de başvuru kaynağımız, dayanağımız herkes için sabit, değişmez özelliğe sahip olan her öğretim yılının "Diploma Defteri" oldu. Buna rağmen illa mezun olma şartı aramadık. Birkaç yıl okuyup kendisini mezun her Kayseri Liseli kadar Kayseri Liseli sayan, babanın tayini, ev nakli v.b. sebepleri tasdikname ile ayrılmak zorunda kalanları da kendi müracatları halinde esere dahil ettik. Her Kayseri Liseli'nin bugünkü durumlarını konumlarını tesbit etmek için de bilgiyi kendilerinden veya yakınlarından bekledik. Bunun için hazırladığımız özel formları doldurup fotoğraflarını ekleyerek okul müdürlüğüne teslim etmeleri gerekiyordu. Formdaki bilgilerin dışında ki daha özel bilgileri ise hizmetlerinin büyüklüğüne göre **"Kayseri Lisesi mezunlarından izbirakanlar..." "Kim Kimdir?"** gibi bölümlerde yer vermeye çalıştık. Bunda da bilgi ve belge bulabildiğimiz kadarını biz bulduk veya şahısların kendileri tarafından bize ulaştırıldı. Bizim **bütün Kayseri Liseli'lerin bugün nerede, ne yaptığını, hangi konumda, hangi makamda bulunduğunu tesbit etmemiz mümkün olmadı.** Mesela, Japonya Bilgisayar ağının başında Kayseri Liseli bir Türk'ün olduğu tanıyanları tarafından söylendi. Ama adresini bulup ulaşamadık. Yine İngiltere'nin en meşhur Kalp Cerrah'i'nin Kayseri Liseli Türk olduğu söylendiği halde ulaşmak mümkün olmadı...

Bu sevgi saygı kaynağı eğitim yuvasının yüz yıldır yetiştirdiği, kucak açtığı kişiler arasında kimler yok ki?.. Vaktiyle küçücük bir filiz iken artık büyüyen, koca bir çınar olmuş, her biri kendi sahasında ayrı birer kıymet, ayrı birer lokomotif

olan yüzlerce, binlerce Kayseri Liseli kişiler vardır. **Onları bu belgeselimizde yeteri ve layıkıyla tamamadıysak iki önemli nedeni vardır; a) Kendileri böyle bir çalışmanın yapıldığını duydukları halde ilgisiz kalıp gerekli bilgi ve dökümanı vermemiş olmaları b) Bu çalışmayı duymamış olanlar ve onlara ulaşma imkanlarımızın olmamasıdır.**

Mümkün olan her imkanı (olanağı) kullanarak duyurmada biz görevimizi yaptığımıza inanıyoruz. Mükemmeli yaptık iddiasında değilim. Ancak Kayseri Lisesi ve Kayseri Liseliler ile ilgili bildiğim ve bulabildiğim bilgileri ve belgeleri bir sistem içinde yazmaya, neşretmeye çalıştım. Kayserililere, Kayseri Liselilere ve Türk Milli Eğitimine bir hizmette bulunabilmiş bu konu ile uğraşacak olanlara ve okuyucularımıza yararlı olabilirsem, kendimi mutlu, bahtiyar sayacağım. **Geçmişini bilmeyen, geleceğe ümitle bakamaz.**

Tam 104 yıl önce 13 Eylül 1893 günü mütevazı imkanları olan ama gelecek adına ümitli benzerleriyle Anadolu'nun hatta dünyanın dört bir yanına dal budak salıp meyve verecek güzide bir okulun açılışı bugünkü Mimar Sinan Camii civarındaki Seyfullah Efendi Konağında yapılmıştı.

O gün bugünkü Kayseri Lisesi'nin açılışına ilk harcını atanlar, emek verenler dahi özlenen hedeflere böylesine çabuk ulaşabileceğini belki tahayyül edememişlerdi. Zaman geçtikçe Kayseri Lisesi hep kendisine aştı. O sanki en kutsi makamlarda planlanan hareket rotasında, durdurulması imkansız bir seyir içinde yol alıyordu. Nice bentleri zorladı, nice surlarda gedikler açtı ve en önemlisi milyonlarca gönülde ve dimağda silinmez bir yer edindi.

1920-1921 öğretim yılı mezuniyet defterine "Lise son sınıf talebeleri sakarya savaşı için cepheye gidip hepsi cepheye şehit düştüğünden bu öğretim yılında okul mezun vermemiştir." İbaresinin yazılmasına vesile olan nesiller yetiştirmesinin yanında, ilerleyen yıllarda Kayseri Lisesi yetiştirdiği ilim ordusu ve bu ilim ordusu içerisinde zirve noktaları oluşturan şahsiyetlerle Türk Milli Eğitim tarihinde seçkin yerini almıştır.

Zaman ilerledikçe dünya küçüldü. Anadolu'dan aldığı hızla Kayseri Lisesi kuruluşundan bu güne kadar yetiştirdiği şehitleri, gazileri, kahramanları, büyük devlet adamları başbakanlar, cumhurbaşkanları ve memleketin her kademesindeki mezunları ile öğünmekte, büyük sorumluluğunun idraki ve gururu içinde bulunmaktadır.

Müstesna Kadrosu Türk Milli Eğitiminin Amaçları doğrultusunda yetiştirdiği her nesil üzerinde hassasiyetle durularak vatana ve millete faydalı bir evlat Türk örf, adet ve ananeleriyle milli ruha sahip kılınan Atatürk Milliyetçisi ve Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyetini emanet ettiği yarınımızın teminatı

Türk gençlerini yetiştirmek için her türlü imkanlarını seferber etmiştir.

Kayseri Lisesi'nin 104 yıllık mazisi başarılarla dolu. Bunu söylemek için yetiştirdiği ilim ordusu içerisinde zirve noktaları oluşturan şahsiyetler listesine göz atmak yeterli.

Kayseri Lisesi mezunları içerisinde:

Kimi Başbakan, Cumhurbaşkanı olmuş, Türkiye'nin Dünya devletleri içinde seçkin yer almasında rol oynamış.

Kimi bakan olmuş, idari mekanizmada çok önemli kararlara imza atmıştır.

Kimi yazar olmuş, kalemiyle kamuoyunu aydınlatmıştır.

Kimi uzman bir ekonomist olmuş, ülke ekonomisine yön vermiştir.

Kimi Doktor olmuş, ülke sathında insanlarımızın sağlığı için emek sarfetmiştir.

Kimi iş adamı olmuş; ülke kalkınmasında ülke ekonomisinde unutulmaz hizmetlerin yapılmasını sağlamıştır.

Kimi mühendistir, sanayi ve teknolojiye ülke kalkınmasında omuz vermiştir.

Kimi öğretmen olmuş, öğretim üyesi olmuş, ilim, irfan ordusuna yeni neferler kazandırmanın gururunu yaşamıştır.

Hülasa Kayseri Lisesi'nin her mezunu bir meşale olmuş, binlerce meşale tutuşturmuş, vatan sathını aydınlatmıştır.

Yurdun dörtbir yanına yayılmış, aynı sıralarda eğitim-öğretim görmüş bazı sebeplerle birbirlerini yıllarca görememiş, fiziken birbirlerinden ayrı, ama ruhen birbirlerine çok yakın olan yüzlerce, binlerce kişinin bir araya gelmesi, birbirleriyle kucaklaşması, hiç bir ressamın çizemeyeceği, hiçbir yazarın anlatamayacağı duygulu, sevinçten göz yaşartıcı tablolar oluşturacaktır. İşte bu belgesel her ele alışınızda sizlere bu duygulu anları yaşatacak, hayatımızın hiç bir döneminde bu denlisini yaşamadığımız lise yılları okul arkadaşlığı samimi havasını teneffüs ettirerek sizleri o günlere tekrar götürecektir.

Kayseri Lisesi ülkemizde 100. yılını idrak eden sayılı okullarımızdan birisidir. Yıllar ok hızıyla geçiyor. Her geçen gün eski bir Kayseri Liseli aramızdan ayrılıyor. Hakkın rahmetine kavuşuyor. Kendisi ile birlikte Kayseri Lisesi'ne ait belge, fotoğraf, hatıra v.b. bilgiler de yok oluyordu. Daha fazla geç kalınmadan, hem de hiç zaman kaybetmeden

"KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" hazırlanmalı düşüncesinden hareketle elinizde incelemekte olduğunuz 2500 kusur sayfalık üç ciltlik dev belgesel eserin basımı gerçekleştirilmiş oldu. Ancak bunun tam olduğu, noksansız olduğu iddiasında değilim. Gönül isterdi ki, Kayseri Lisesi'nde okuyanlar % 100'lere çok yakın bir katılımı bu

eserde yerlerini almalıydı. Her Kayseri Liseli kendisi ile ilgili bilgileri, hazır matbu formumuza yazarak, bir vesikalık fotoğraf ile biz-zat, hayatta olmayanların da yakınları bize bilgi verseydi yukarıda belirtilen oranlara çok yaklaşırdık. Üzülerek belirteyim ki, bir çok mezunumuz, mensubumuz bu çeşit konulara duyarsız ve ilgisizdir.

Böyle bir eserin çıkacağını duyduğu hatta birkaç defa da form aldığı halde formu doldurup bir fotoğraf ile okula göndermek zahmetine(!) katlanmadı. Yeri boş kaldı. Bir kısmı da, duyurmak için Türkiye genelinde bütün imkanları kullanmamıza rağmen halâ duymadığından katılmadı." Yeri boş kaldı. Bir kısmı ise form gönderip fotoğraf göndermediğinden, -bunlara uyarı mektubu gönderilerek fotoğraf istendi- çok az da olsa bir kısmı da katılma formu ve fotoğraf göndermesine rağmen; dizgi, film, montaj ve matbaa işlemleri yapılırken elde olmayan nedenlerden kazaya uğramış yerleri boş kalmış olabilir. Bu kişilerin iyi niyet, insanüstü gayret ve fedakârca çalışmalarımızı dikkate alarak hoşgörülü davranacaklarına inanıyoruz. Eğer mümkün olan oranda çok sayıda katılım olsaydı tarihi Kayseri Lisesi mezunlarının bugün hangi kurumda görev yaptıklarını; kaç devlet adamı, kaç milletvekili, kaç hukukçu, kaç doktor, kaç öğretilen, kaç profesör, kaç maliyeci, kaç iktisatçı, kaç sanatçı, kaç iş adamı, kaç... yetiştirdiğini tesbit edebilirdik. Malesef bir çok mezunumuzun ilgisiz, duyarsız davranması, bazılarının da açık ve net bilgi vermemiş olmaları amaca tam ulaşmamızı engelledi. Bir çoğu formdaki "**Liseden sora bitirdiği fakülte veya yüksek okul**" sorusuna sadece üniversite yazmakla yetinmiş. "**Bugünkü mesleği**" sorusuna emekli, serbest, öğrenci... gibi belirsiz cevaplar vermişler. Ne emeklisi- nereden emekli? serbest diye meslek olur mu? Öğrenci ama hangi üniversitede, hangi fakültede olduğunu yazmamış. Bir çoğunun önce verdiği adres, telefon değişmiş. Günün şartlarına göre makam, mevki, konum adres ve telefon değişikliklerinin yenilenmesi için "**SON ÇAĞRI**" mektubu gönderdik. Çoğu yeniledi. Fakat çoğu ilgisiz kaldı.

Hemen belirtelim ki; bu kitap ülkemizde konusu ile ilgili İLK ve TEK çalışma ünvanı taşıyor. Bu kitapta Kayseri Lisesi'nde okuyan bütün mezun ve mensuplarımız hakkında gerek Kayseri Lisesi (Kayseri İdadisi, Kayseri Sultanisi) kayıtlarında olan bilgiler, gerekse sonradan elde edilen bilgi ve belgelerle tanıtmaya çalıştık. Çalışmalarımız esnasında mümkün olduğu nisbette beğeninizi kazanacak, hayatta daima faydalı olabilecek konulara da temas etmek istedik. Atasözleri ve vecizeler bir ulusun tarihten gelen sesidir. Kendimizi bildik bileli anamızdan-babamızdan, dedemizden-nine-mizden dinlemişizdir. Tecrübe kazandığında pişirilip kotarılan ve nesilden nesile ulaşan özlü sözlerdir. Davranışlarımız, duygularımız, düşüncelerimiz kısaca toplumumuzun yapısı bu sözlerle belirlenmiştir. Boşuna söylenmemiştir, atalarımız onca lafı, her birinin derin hikmeti ve anlamı vardır. Atasözlerinin, vecizelerin değerini çok kere başımıza iş gelince anlar ya da hatırlarız. Oysa atasözleri ve vecizeler kulağımıza küpe olacak sözlerdir. İşte sayfa düzenlemesi esnasında mecburen boş kalan bölümlerin bazılarını bu güzel sözlerle süsledik. Ayrıca TÜRK SÜSLEME SANATI'ndan da nadide motif örnekleri sunmaya çalıştık. Bu çalışmalarımızla sizlere yararlı olabilmişsek mutluluk duyacağız.

Son zamanlarda tarihi kaynaklara inme, ilmi zenginliklerimize el atma, asıl kaynaklara eğilme, gerçekleri gözler önüne serme noktasında az da olsa yapılan çalışmalar bizleri sevindirmektedir. Mazisinden güç alan yeni neslin, istikbale güvenli adımlarla yürüyeceğini, ecdadına layık çalışmalarda bulunacağını ümitle söyleyabili-

riz. Çalışmak bizden, muvaffakiyet Allah'tandır.

104 yıl pek fazla bir zaman değil gibi... ya da 104 yıl neler getirdi? Neler göttürdü? Kim bilir ne dostluklar, ne vefasızlıklar gördü? Bu 104 yıl... Bazen bu 104 yıl içe atılan ve kimsenin görmediği, bilmediği acıları tattı. Bu sürede bu zaman dilimi içinde, bu yaşlı, gururlu, onurlu bina yetiştirdiklerinin insanlık alemine faydalı oluşlarını gördü sevinç ve mutluluk duydu. Anadolu'nun kurtuluşunda kurtuluş meşalesinin bünyesinden yakılışını ve bu konuda önemli kararların alınışı gibi daha neler gördü neler?...

Uzun ve yorucu bir çalışma sonunda bu eser ortaya çıktı. Kitabın hatasız, mükemmel, dört dörtlük olduğunu iddia etmiyor takdiri siz okuyuculara bırakıyorum. Şahsıma duyulan güvene layık olmak için çalıştım. Fedakarca çalışmalarım esnasında "**Kayseri Lisesi'ne hizmet bir şereftir**" prensibi düsturum oldu. Çoğu kimsenin imkansız dediği şeyin başarılmasını görmek benim için zevklerin en büyüğü idi.

Elinizdeki üç ciltlik bu kitap Kayseri Lisesi'nin tarihini gün ışığına çıkaran bir değer bir hazinedir. Kayseri Lisesi'ni "dünyüyle-bugünüyle" tanıtmak amacıyla hazırlandı. Tenkit ve önerilerinize her zaman açığız. Bizim yaptığımız tarihi şanla, şerefle, gururla dolu asırlık abide, asırlık çınar Kayseri Lisesi'ni gelecek nesillere, gelecek kuşaklara tanıtmak açısından bir başlangıçtır. Kayseri Lisesi'nin tarihin altın sayfalarında yerini olmasını sağlamada bir adımdır. Ferdi çalışmanın güzel örneklerinden birisidir. **Her Kayseri Liseli'nin, hatıta her Kayserili'nin okuması, kitaplığında bulundurması gereken bir Kayseri Maarif Tarihi niteliğindedir.** Yetişmekte olan nesiller, dünden ilham alıp, bugün ile köprü kurarak ahlâk, fazilet edep ve terbiye potasında şekillendirmenin bütün yol ve yöntemlerini takip etmelidir.

Kayseri Lisesi 100. Yıl Şeref Belgeseli'nden

Dr. Mustafa Parlak
Erciyes Üniv. Türk Dili Böl.

Kayseri Tipleri (2)

Kiraz'ın Mehmet Efendi :

Kalın gözlüklü, davudî sesli, güven uyandıran bir şahsı olup, çok sevimli ruha sahip bir ihtiyardır. İki evli olup, her ikisiyle aynı çatı altında oturan, mutlu bir aile hayatının örneğini sergiler. Ticaret hayatını İstanbul'da sürdürürken, meslekte bir hayli yükselmiştir. Bir ara, kazanç sağlayan iş düzeni bozulunca, ticarethanesini tasfiye ederek Kayseri'ye dönmüştür. Gayr-ı menkulleriyle hayatını sürdürmüş, çocuğu olmadığından yegenini evlât edinmiştir.

Küçük Hafız Efendi :

Çağdaşları arasında "Küçük Hacı Hafız" diye bilinen Hoca Efendi, Fatih Dersiamlarından icazet almak için imtihan heyetinin huzuruna çıkar. Komisyon Başkanı, Küçük Hafız'ın taşralı ve ufaktefek biri olması nedeniyle birşeye benzetemez. Dolayısıyla mizah dolu bir bakışla ilk sorusunu yönelir :

"Söyle bakalım bre çömez!.. İhlas (Gulhuvallahu ahad) suresi Leheb (Tebbet) suresinden evvel mi sonra mı?"

Kendisinin küçümsendiğini, ilminin hafife alındığını anlatan Hafız, manzum ve arapça cevap verir :

"Yetekaddemune'l cünelâ bil-mâlf vel-neseb

Yeteahharüne'l ulemâ bil-ilmî vel edeb
Nazmullâhî Taalâ 'Gulhuvallahu ahad
Tahte Tebbetyadâ ebu?Leheb."

Mesut Hisarcıklı :

Kayseri'nin ağır çiftçilerindedir. Samimi inanç sahibi olan Hisarcıklı'nın tahsili yok ama, Kayseri'ye ilk defa batılı anlamda modern tarım aletlerini getirip kullanan ve çevreye örnek olan bir rençberdir.

Mihçi'nin Hacı Bey :

Moral değerleri bakımından sert mizaçlı bir insandır. Ev ve çevreye karşı tavizsiz tutumu ile meşhurdur. Bu bakımdan onun bulunduğu yerde olumsuz hiç bir tavır olmaz. Nezareti altında bulunan her işinin kesintiye uğramadan yürüdüğü bir gerçektir.

Micca'nın Ömer Ağa :

Sözü ve sohbeti dinlenen bir üslubun sahibidir. Anlatımındaki kallavî ( ) teşbinler (benzetmeler)iyile her zaman ilgi odağı olmasını başarmıştır.

Mihçi'nin Nuh Ağa :

Bir mücadele timsalidir. Ölüm döşğinde bile muhataplarına karşı tavrını sürdürmede geri kalmaz bir mizacın karakteridir.

Miyaszade Nuh Naci :

İlm ü irfanca mücehhez olup, emsali arasında nam almış değerli bir ilim adamıdır. her işte ahlâki değerleri ön plânda tutar, ilim tahsilinde de aynı presipleri benimser.

Mollazade :

Şehir merkezinde hanedan ve konak sahibidir. Kayseri'nin önde gelen ağalarındandır. Erciyes eteklerinde büyük arazi ve çiftlik sahibidir. Düşünen ve mantık ile hareket eden, bir beyin gücün sahibidir. Pratik zekâsı ile problemleri anında rahatlıkla çözüveren biridir.

Müftü Halil Efendi :

Şehirde "simitçi" Hoca Efendi mahaliyle tanınır. Hatta soyadı kanunu çıktıktan sonra, bu müstear ismi soyad olarak almıştır. Belediye, İl Genel Meclisi ve Mahalle muhtarlarının oylarıyla seçilerek iş başına gelen tek Kayseri Müftüsü'dür. Nükteden biri olup, maksatlı sorulara, mizahi cevaplarıyla muhataplarını susturan biridir.

Mustafa Bahçeci :

Hayatının uzun yıllarını politika arenasında geçirmiş, ancak aradığını bulamadığı için de bu işten sarf-ı nazar ederek ticaretle meşgul olmuştur.

Naile'nin Kâzım Efendi :

"Promatüre" bir çocuk olarak dünyaya gelmişse de, ailesinin ihtimamı ile bu eksikliğini zahmetsiz tamamlamıştır. Boyu iki metreye yakın olan Kazım Efendi'nin zayıf ve narin bir fiziği vardır. Bu sayede kalabalık arasında hemen tanınır olmuştur. Kış, yaz sırtında palto veya pardösü hiç eksik olmaz.

Nuh Efendi :

Kırtasiye ticaretiyle meşgul olan

Nuh Efendi, iş yerine "Halk Ticarethanesi" gibi mütevazı bir isim vermekle kimliğini sergiler. Gerek ticari ve gerekse aile anlaşmazlıklarında halk yargıcıdır. Bu konuda elini attığı her davayı sulha kavuşturmasıyla tanınır. Giyimindeki zerafeti, davranışlarındaki kibarlığı, ahsuvatadaki nezaketi dolayısıyla Kayseri'nin önde gelen çelebilerinden birisidir.

Osman Ağazade Hacı Mahmut Efendi :

Hüsn-i ahlakta abide bir zat-ı muhterem olup, tabii sahada ilm-i fıkhıta nam almış meşhur bir alimdir. Uzun ömrünü ilimle geçiren H. Mahmut Efendi aynı zamanda "hal" sahibi biri olduğu rivayet olunur. Kayseri'de sosyal ve ticari hayatın ahlâki değerlerinin mükemmelleşmesinde büyük mücadele vermiş ve bunda da başarı sağlamıştır.

Osman Kavuncu :

Doğuştan ortopedik özürlü olan Kavuncu, fizikî görünüm olarak kafası ile vücudu hem ahenk değildir. Küçük bedenli, çarpık bacaklı ve sırtında kamburu vardır. Böyle bir fiziğin yanında, kendine güvenen bir irade ve inançlı bir yüreğin sahibidir. Bu sayede Kayseri halkına lider olmasını bilmiştir. Hizmetleri büyüktür, şehrin efsane insanıdır.

Osman Kılıç :

Meslek olarak sağlık memurudur. Kısa boylu, şişmandan, gayet temiz ve tertipli giyinen biridir. Davudî ses tonu içinde, gayet latif bir konuşma tekniği vardır. Şehirde "Sünnetçi Osman Efendi" diye tanınır. Zengin, fakir ayırtmadan herkesin sünnetine büyük bir şevkle gider. Bu işi yaparken hiçbir maddî yönü düşünmez. Bilha-velet olup kimsesiz veya öksüz yedi kızı evlatlık olarak alıp, okutmuş ve gelin etmiştir.

Ömer Balcıoğlu :

İyi kalbli, halim, selim bir karakter sergiler. Aile ve etrafına aşırı düşkünlüğü ile tanınır. Rivayete göre, dişi ağrıyan eşine güven vermek için, gittiği dişçiye önce kendi sağlam dişini çektiğini yakınları anlatır.

Raşit Alemdar :

Bütün insanlara davranışındaki çelebilğiyle dikkatleri üzerinde toplar. Dü-

rüstlüğü, cesareti ve avukatlık mesleğindeki bilgisiyle ağırlığını hissettirir. Kimse ona şaka yolu da olsa sataşamaz. Her muhatap olduğu soruya mizah yüklü, espri dolu hazır cevaplarıyla muhataplarını altedir.

Raşit Akçur :

Kayseri İcra memurluğu sırasında gösterdiği doğruluk ve dürüstlüğüyle tanınır. Terbiye ve adap dünyasının bir insanı olan Akçur, edebiyata meraklı, duygulu bir zattır. Lise sıralarında tanıdığı Faruk Nafiz Çamlıbel'in "Han Duvarları" isimli şiirine yazdığı naziresi pek beğenilir. Böylece ismi hukuk çevrelerinden, edebiyat âleminde de tanınan biri olur.

Dr. Rüstü :

Devlet-i Aliyye döneminde şehrimizin yetiştirdiği aydınlardan biridir. Türk Maarif tarihinin ilk alfabelerini kaleme alan iki hemşehrilerimizden ilkidir. Kayseri'de pek tanınmayan bu münevverimizin ismini yaşatmak belediyemizin hamiyetine kalmıştır.

Sepcinin Osman Ağa :

Sosyal ve iş hayatında kendine has bir takım ölçü ve değerlendirmelerle sonuç almak isteyen bir iş adamıdır. Kayseri'ye uçak seferlerinin başlamasında ilk yolcularından biri de Ş. Osman Ağadır. Seyahat anında bir ara pencereden dışarı seyrettikten sonra, pilot kabinindeki muhabere memuruna :

"-Sayın kaptanım! Şimdi biz kaç minare boyu yukarıdan ve kaç kurşun atımı hızla gidiyoruz?" sorularıyla meşhurdur.

Şeref Gürsoy :

Uzun boylu, fizik olarak dikkat çekebilecek mütenasip bir portreye sahiptir. Adab-ı muaşeretdeki tavrı, zerafetin zirvesindedir. Gür bir sesin sahibi olan Gürsoy, konuşmasının düzgünlüğü ve güzelliğiyle de ilgi odağı olmuştur. Sonradan sinema dünyasında kendini göstermiştir.

Şişlinin Lütfi Efendi :

Kayseri ve yöresinin "aşaracı" ve "posta" müteahhididir. Şehrin önde gelen eşraf ve zengin iş adamlarından biridir. Maddî zenginlik derecesi görgü tanıklarına göre şöyle anlatılır : Konağın bir bölümünde kurduğu yazihanesinde paraları mutemet adamlarına saydırırmış. Emrinde bir hayli çalışan insanı olan Lütfi Efendi'nin bir ara işleri bozulur, iflas eder. Malî bakımdan hayatının zor günleri başlar. Kapalı çarşıdan iki okka donyağı alacak gücünü kaybettiğinin canlı şahitleri olduğu rivayet olunur.

Talashı Hacı Ali Ağa :

Tahsili yok ama, adap ve erkânı sosyal yapıda aklıyla bulan zekî bir insandır. Dinlemesini ve dinletmesini bilen hoş sohbet biridir. Eli açık, yardım sever ve herkesin dar ve sıkıntılı gününde yanında olan bir gönül eridir.

Topçu Hasan'ın Hacı Salim Ağa :

Ahî Evran geleneğinde yetişmiş usta ve san'atkâr halıcıdır. Şehrimizde daima klâsik modeller ve renkler kullanarak şark halıcılığının önde gelen üreticilerindendir. Umumiyetle müşterileri İstanbul Kapalıçarşı ihracatçılarındandır. Yaşlı olmasına rağmen, oturduğu yerden halının ebatlarındaki eksik ölçüyü, modeldeki yanlış renk takılışlarını ve zemindeki küçük apraşları gözlüğünü takmadan tesbit eden vasıftadır. Birinci derecedeki yakınlarına ödünç para vermede enteresan bir tavrı vardır. Çeketinin sağ cebindeki para, kendi eliyle değil, borç isteyen tarafından alınır; günü gelince aynı tavırlar yerine konur. Eğer ödemede verilen söze sadık kalınmazsa, ikinci kez para için uzanan el cepten boş çıkar. Fizik ve moral olarak, ağırlığını her yerde ve her mecliste hissettiren yapıdadır. Cevapları kısa ve nettir. uyarıları düşündürücü ve etkilidir. Hayır öğütü, cömert bir insandır. Disiplinli çalışan başarılı insanların yanında olup, onu maddî ve manevî yönlerden destekler.

Topsakalın Kâzım :

Ticaret adamı olmaktan ziyade, bir halk tipidir. Saf, temiz, gönlünde art niyeti olmayan biridir. Aklınca Kahveci Hasan Ağa ile ortak ticaret yapmaya kalkarsa da "Sermayeyi kediye yükler."

Uzunmolla'nın Naile Hala :

Uzun boylu, iri yapılı bir Osmanlı Hanımefendisi'dir. Az, öz ve tesirli konuşur. Olaylar karşısında tahammül ve sabrı ile çevrenin ilgi odağıdır. Bu dozu taşıyanlar olursa, önce lisan-ı münasiple, sonra hiciv metoduna başvurur. Dili güzel ve yumuşak, ancak uslubu iğneleyici ve mizah yüklüdür. Genellikle tenkidlerindeki ifadeler ölçülü, seçili ve manidardır. Anlatımında halk deyim ve atasözleriyle manzum parçalardan yararlanır. Herkes, onun dilinin oklarına hedef olmamak için dikkat gösterirler.

Yahya'nın Kadir Emmi :

Kayseri'de, el san'atlarından ince halıcılığın gelişmesinde önde gelen usta bir isimdir. Klâsik doğu modellerinin yazımında, renklerin modele takılışındaki uyum ve estetik yapıda, tezgah çözgüsünde, direzine "kara çekme"deki pratik zekasıyla tanınır. iyi bir "tömbeki" tiryakisi olan Kadir Emmi, asabî mizaçlı ve canlı tez bir kişidir. En çok kızıdığı şey, iş hayatında verdiği bir emrin hemen ye-

rine getirilmemesidir.

Bunlardan başka aynı tipler içinde mütela edeceğimiz diğer Kayserililer de şunlardır. Adı geçen bu tipleri ileriki bir yazımızda değerlendireceğiz. Şimdi bunları daha önce tatbik ettiğimiz metoddaki usulle alfabetik sıraya göre isimlerini verelim :

Adem Ağa, Alimoğlu, Alniyank İbrahim Efendi, Avradın Hasan Ağa, Bozahmedin Osman, Cambazın Kör Şıhı, Cingilli'nin Nuh Ağa, Cingilli'nin İsmet Ağa, Civeleğin Ali Ağa, Çakmakçı, Çayırağasının H. Ali Ağa, Cellav, Civicizade Galib Efendi, Çivicizade Halis Zeki Bey, Çubukcu Ruzî, Demirci Hasan Ağa, Efendi Ağa, Eminoğlu Recep Ağa, Esat Ağa, Eskici'nin Ali Ağa, Filiğin Emin, Gaffar Emmi, Gavremoğlu'nun Kadir Ağa, Göncü'nün Bekir Ağa, Gübrece Veli, Güpgözpaddenin Sami Efendi, Gürzlü Dede, Hacı Karaağa'nın Nuh Ağa, Hacı Seyit Mehmet Ağa, Hamamcı Ahmet Ağa, Hasoğlu'nun Mehmet Efendi, Hayriye Hala, Höckioğlu, İbrahim Göver, İbrahim Safa, imamzade bekir, innecioğlu, İzmirli'nin Galip Bey, Kahveci Hasan Ağa, Kambur Ahmet, Karahmetzade Ahmet Efendi, Karabilâlin Efendi, Keşli'nin Nuh Mehmet Efendi, Kızıklı'nın Fevzi Efendi, Kurt Celâl, Kurt İbrahim, Lazoğlu'nun Ali Ağa, Leysi Kavuncu, Mehter'in Yunus Ağa, Merkezin Şükrü Efendi, Minarecioğlu Kör Bekir, Mollaoğlu, Muhaddisoğlu Mehmet Efendi, Müftü Hacı Enver Efendi, Nakiplerin Fahri Hoca, Nuri Efendi Hoca, Oğulcuklu'nun Mehmet Ağa, Ömer Taşcioğlu, Pire Mehmet, Pirlî'nin H. Hüseyin Ağa, Pusatlı Lütfi Ağa, S. Ataulah Efendi, Samatlıoğlu, Saraç Ömer Ağa, Şakire Hala, Şarraf Ali Ağa, Seyitzade, Seyitzade Burhan emmi, Şih Mehmet Ağa, Silahtarlıoğlu Ahmet Duran, Taşçı'nın Küçük Ağa, Taşcioğlu H. Mehmet Ağa, Tataroğlu Hoca, Tanzile'nin Ali Ağa, Topal Hayri, Tütüncü'nün Ahmet Efendi, Zavzavcı Nuh Ağa, Zekeriyâ Efendi, Sennecioğlu gibi.

Kaynaklar :

- 1- Develioğlu, Abdullah, BÜYÜK İNSANLAR, İstanbul, 1973, 560 - A
- 2- Güpgüp, Rıf'at, KAYSERİ'DE YAŞAYAN RENKLİ KİŞİLER, İstanbul, 1988, 99 s.
- 3- Karamete, kemalettin, OKUMAM YAZMAM YOK AMA KAYSERİ'liyim Kayseri, 1944, 48 s.
- 5- Satoğlu Abdullah, KAYSERİLİLERİN TİCARETTEKİ BAŞARI SİRLERİ, Ankara, 1995 186 , 96 s.

"Cahiller mal ve nesebe öne geçerler, Alimler ise, ilim ve edeplerinden dolayı geri dururlar. Allah Teala'nın sıralamasına göre, Gulhuvallahu ahad; Tebbet yeda ebu Leheb'in altındadır."

Sedat Karakoç

T. Dili Edb. Öğr.

Cahit Sıtkı ve Yalnızlık Şiirleri

Her insanı, hayatının belirli bir döneminde yalnızlığı tatmıştır; fakat gençlik yıllarında duyulan yalnızlığın apayrı bir boyutu vardır. Bu boyutuyla ilgimizi çekti ve ele almayı uygun gördük.

Cahit Sıtkı'nın tespit ettiğimiz yedi şiirinde yalnızlık temini işlediğini gördük. Âsım Bezirci'nin çalışmasında, bu şiirlerin kronolojik sırayla şu şekilde sıralandığını gördük:(1)

- 1- Yalnızlık
- 2- Gidiyorum
- 3- Ömrümde Sükût
- 4- Garip Kişi
- 5- Yalnızlığa Dair
- 6- Yalnızlığımız
- 7- Yalnızlık Macerası

Bu şiirlerin teker teker incelenmesi, kapsalı bir çalışmayı gerektirdiğinden, bir fikir vermesi açısından, sadece "Yalnızlık" şiirini tahlil etmeyi uygun gördük.

Yalnızlık

Geniş, siyah gölgesi hayatımı kaplayan,
Tepemde kanat germiş bir kartaldır yalnızlık.
Kalp çarpıntılarıyla günleri hesaplayan
Bir beni, benim olan bir masaldır yalnızlık.

Gördüm yapraklarımın bir bir döküldüğünü
Baharda yaşamanın bilmedim nedir tadı.
Gemi yüzü görmeyen bir limanın hüznünü
Kimsesiz gönlüm kadar hiçbir gönül duymadı.

Bir ayna parçasından başka beni kim anlar
Bir mum gibi esirken bu bitmeyen düğünde?
Bir kardeş tesellisi verir bana aynalar;
Aynalar da olmasa işim ne yer yüzünde?
(Akademi, 15.5.1931) (1)

Cahit Sıtkı, Cumhuriyet Şiirimizin, Garip Akımından evvel ve sonrasında görülen açmazları, bu dönemde yaşanan bunalımları bünyesinde aksettiren şairlerimizdendir.

1935-1945 yılları, toplumda hızlı değişimlerin gözlendiği, eski ile olan bağların koparıldığı bir dönemi kapsamaktadır. Öyle ki, geri kalmışlığın faturası - özellikle aydınlar arasında - dine çıkarılmış ve aydınlar inançsızlığa kadar gitmişler, spritüalizm, hipnoz, telepati gibi, bilimin mistik yönü olarak kabul edebileceğimiz konularla ilgilenmişlerdir.

II. Dünya savaşı ile birlikte, toplumda bir kaos yaşanmıştır. Temel değerler sarsılmış, savaş vurguncuları-

nın canlandığı bir piyasa oluşmuş ve günöbirlik yaşam esas alınmıştır. Bu anlayışı yansıtan en önemli eserlerden biri, Reşat Nuri'nin "Gökyüzü" diğeri ise Peyami Safa'nın "Matmazel Naralya'nın Koltuğu" dur.

Çılgın bir yaşam, alkol ve uyuşturucularla tütsülen edebiyat, bir geçiş dönemi görünümündedir. C. Sıtkı bu konuda, Ziya Osman SABA'ya yazdığı bir mektupta, şunları dile getirmektedir: "....Avrupa'ya gitmeden evvel, ...'le beraber, bu beyaz matmazele bir hayli tutulduğumuzu bilirsin. Bu aşkın en harareti akşamlarından birinde....'i endişeli görünce sordum : "Hayrola? Dedi ki : "Ne yapacağız Cahit? Bu zakkumun esiri olduk gitti? ilham kaynağımızı kuruttu. Şiir bile yazamıyoruz "....'in şikayetini paylaşmakla beraber, cesaretsizliğine şiddetli itiraz ettim...?"(2)

Geçiş olmayanın geleceği olmayacağı apaçiktir. Devrimlerin gerçekleştirilmiş olması, sanatın ölküsel yönünü tıkamıştır. Yaşanılan toplumla kurulamayan ilişkiler, sanatçının bir boşluğa düşmesine sebep olmuştur. Bu uçurumda sanatkârın feryadı akis bulamamış, yine kendisine dönmüştür. Feryadın bıraktığı ise sadece yalnızlık duygusu olmuştur.

Yalnızlık : ölümden bile beter bir sürgünlük, yaradılmış olanların en acı kaderi !....Cahit Sıtkı, bu duyguyu en yoğun şekilde yaşamış olanlardan sadece birisidir.

Cahit Sıtkı, "Yalnızlık" şiirinde ve diğer şiirlerde de tespit ettiğimiz bir bakış açısını görmekteyiz; Bir olgudan (ölüm, aşk, mutluluk, yaşam vb.) yola çıkmakta ; fakat bu olguyu hiçbir metafizik fikre kapılmadan, mevcut olan bir durumun altını çizmekle yetinmektedir. Özellikle ölüm konusunu ele aldığı şiirlerinde bu görüş açısı daha belirgindir. Bu anlayış, şiirimizde hemen hemen yeni sayılır.

"Yalnızlık" şiirinde, ne yalnızlığın sebeplerini, yani geçmişini, ne bu duygudan kurtulmak için seslenen birisi; yani gelecek, ne de yaşanılan topluma bir atfı vardır. Yalnızlığını paylaşmak istediği hiçbir canlıdan bahsetmemektedir. Yalnızlığın tesellisini insandan değil; bir objeden istemesi bir hayli ilginçtir. Aynalar ona bir "kardeş tesellisi" verir.

Üç kıt'adan teşekkül eden "Yalnızlık" şiirinin birinci bölümünde şair, yalnızlığı, kartal imajı ile vermektedir. Orjinal bir imajla şair, kendi beninden yola çıkmaktadır. Yalnızlığı bi,inci bölümde benzetmelerle vermektedir. İkinci bölümde ise hayatının nasıl geçtiğini, üçüncü bölümde ise kendi kendini teselli ettiği anlatılmaktadır. Biraz bencil bir yaklaşımla "Kimse beni anlamıyor?" diyecek kendi kabuğuna çekilmektedir.

Geniş siyah gölgesi hayatımı kaplayan
Tepemde kanat germiş bir kartaldır yalnızlık.

Yalnızlığın derecesini kuvvetlendirmek için, kuşların en yalnızını sembol olarak kullanmaktadır. Kartallar yüksekten uçar ; yuvalarını sarp kayalıklara, insanların ulaşması mümkün olmayan yerlere yaparlar. Şairin tepesinde uğursuz uğursuz dolaşmaktadır ; onu yok etmek mümkün değildir. Kartal, korkutucu bir hayvan) şairin kabusudur. Geniş sözcüğü de insanın içini bunaltmakta, yalnızlığın karabasan gibi, şairin elini kolunu bağıladığını hissettirmektedir.

Kalp çarpıntılarıyla günleri hesaplayan
Bir benim, benim olan bir masaldır yalnızlık.

Kalp çarpıntıları, yaşam belirtisidir. Günleri hesaplamak için biz, takvime bakarız. Aceba şairi bu imaja sürükleyen nedir? Kalp, insanın normal, mutlu anında atar; çarpıntı ise bir sıkıntının, heyecanın sonucudur. Ayrıca kalp burada zamani vermektedir. Çarpıntılar; yani yalnızlık yelkovan, hayat da zamanın akrebi olmuş, birbirlerini kovalamaktadır. "Ömründeki Sükût"u sadece kalbinin çarpıntısı bozmaktadır. Şair o kadar yalnızdır ki, bu yola ancak kendisinin başvurduğunu düşünmektedir. daha sonra yalnızlık, masal imajına dönüşmektedir; sadece kendisinin olan bir masal. Masal imajı ile yine işin içine zaman mefhumu girmektedir. yalnızlığın uzunluğunu vermek için kullanılmış anonim olmasına rağmen şair, onu, kendisine mal etmiştir. Kendi uydurduğu masala kendini kaptırmıştır. Kartal imajından sonra masal imajı ile şair yaşadığı yalnızlığı yumuşatmaktadır.

İkinci bölümde ise, yine doğadan bir sembol kullanılarak serencamını anlatmaya devam etmektedir; Gördüm yapraklarımın bir bir döküldüğünü,
Baharda yaşamının bilmedim nedir tadı.

Doğa bir dekor, figür, insan yaşamı ile doğa arasındaki benzerliklerle gelmektedir. Bunun sebebi; C. Sıtkı ve döneminin şiir anlayışı ile yakından ilgilidir. Hayatta her ne kadar çeşitli ıstıraplar varsa da yaşamak, bulunan zamani dolu dolu yaşamak gerektiğini savunmuşlardır. Bulunan zamandan şikayeti olmayan sanatçı doğayı, yaşadığı çevreyi eserlerinde olduğu gibi verir. Bu nedenle söyleyişte istiare, benzetme ve mecazlara pek yer vermez. Bu anlayışı Orhan Veli'de daha açık bir şekilde görüyoruz. Burada ise hayat, ağaç imajı ile verilmiştir.

Bu iki mısradaki önemli olan tezat iki sembolün anlamıyla bağlantılı olarak kullanılmasıdır. Yaprakların dökülmesiyle sonbahar; dolayısıyla şairin, yalnızlık sonucu geçirdiği fiziksel değişim, yalnızlığın melankolisine verilmeye çalışılmıştır. Bahar ise yaşam belirtisidir. Oysa şair, baharda "son bahar"ı yaşamaktadır. "Bahar" sözcüğü ile de, şairin bu yalnızlığı gençliğinde duyduğunu anlamaktayız.

C. Sıtkı gerçekten Fransız Mektebi'nde okurken, arkadaşlarının arasına katılmaz, bir köşede tek başına şiirler dünyasında rüya görmeyi tercih eder. Bu konuda "Yücel" dergisinde çıkan bir mülakatta şöyle demektedir : "....Annemden uzak bulunmam, mektepteki yabancı ve kasvetli hava, zaten mârîz olan ruhumu büsbütün karartmıştı." (3)

Gemi yüzü görmeyen bir limanın hüznünü

Kimsesiz gönlü kadar hiçbir gönül duymadı.

Şair burada da benzetmeye başvurmuştur. Genelde gemi, sığınacak bir liman arar. C. Sıtkı ise yalnızlığın açtığı derin duyguları bir bir çizerken, bu mısra'da bu kaderi kabul edişini seziyoruz. Pasif durumda kalıp, insanların gelip, onu bulmalarını istemektedir. Burada, bütün şiir boyunca devam eden psikolojiyi yine görüyoruz. İçeride kapanma, bir büzülüş, her yerde kendini hissettirmektedir.

Bir ayna parçasından başka beni kim anlar
Bir mum gibi erirken bu bitmeyen düğünde?

C.Sıtkı için ayna objesi, çok mühim bir yer tutar. "Aynalar" şiirinde şöyle seslenmektedir ;
Aynalar, aynalar, sevgili aynalar,
Yok beni anlayan, seven sizin kadar.
Öldükten sonra da, yine sizin kadar,
Kim beni düşünür, hayalimi saklar?
Aynalar, ne olur, siz yalnız aynalar...

"Otuz Beş Yaş" şiirinde ise aynalara sitem eder;
Neden böyle düşman görünürsünüz,
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?...

C.Sıtkı için ayna dosttur; fakat her dost gibi, o da acı acı konuşur. İçkiden, uykusuzluktan harap olan bedeni, aynalar uyarır. Bu gerçekten kaçılmaz; çünkü aynalar her şeyi olduğu gibi gösterir. Hayatı, sanatı ile C. Sıtkı'nın problemi kendisidir; çirkinliğidir. Kendi halinde bir insanın aynalarla pek bir alıp vereceği olamaz.

Daha öncede söylediğimiz gibi, yalnızlığın tesellisini, insanlarda aramamakta, kendini bütün çıplaklığı ile sergileyen aynada yani kendisinde aramaktadır. Sonraki mısradaki "dügün" kelimesi ile hayat kastetmektedir. "Dügün" kelimesi anlam zenginliğini birlikte getirmektedir:

İnsanlar, telaş, gürültü, şamata vs... Bu kargaşa içinde herkes kendi alemindedir. Bir bakıma yaşam da böyledir. İş, sorumluluk, maddi sıkıntılar, insanların kendi kabuğuna çekilmesine neden olmaktadır. Bir kardeş tesellisi verir bana aynalar
Aynalar da olmasa işim ne yer yüzünde?

Şair için aynalar, şimdi de bir kardeşin yerini tutmaktadır. Öyle ki, dünyada var olmayı bile aynaların tesellisine bağlamaktadır, yani yalnızlığa en iyi ilaç yine kendisidir. Şiir, şairin kendisinden başladı, yine kendisinde bitti.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, C. Sıtkı patetik bir yola başvurmadan yalnızlık gibi tarifi imkansız bir olguyu, orijinal benzetmelerle, sembollerle, ne yaşama, ne insana, ne de ilahi bir makama isyan etmeksizin tanımlamaktadır. Tamamen varoluşçu bir düşünce, şiirin atmosferini kurmuştur. Bu şiir, şairin ilk şiirlerinden olmasına rağmen, biçim-içerik arasındaki uyum hemen göze çarpmaktadır.

(1) Âsim BEZİRCİ, Otuz Beş Yaş (Bütün Şiirleri), Can Yayınları, İst. 1990.

(2) C. Sıtkı TARANCI, Ziyâya Mektuplar, Sayfa 161, Varlık Yayınları, İst. 1957.

(3) Âsim BEZİRCİ, Cahit Sıtkı TARANCI, Otuz Beş Yaş (Bütün Şiirleri), Sayfa 9, Varlık Yayınları, İst.1990.

Özlediğim Yıllar ve Lisem

Aradan uzun yıllar geçti
 Bir okul önünden geçiyordum.
 Bahçesinden gelen cıvı cıvı, pırıl pırıl çocuk sesleri
 Derken gözlerimin önünde canlandı Lisem.
 Ne kadarda güzeldi o günler
 Kapısından ilk içeri girişimi hatırlıyorum
 Umut doluydum yudum yudum
 Adeta büyülemişti beni ve benliğimi
 Gözlerim kamaşıyordu güzelliğinden
 Her zaman düşündürürdü beni
 Bu liseye layık olabilir miydim ben
 arkadaşlarımın ve hocalarımın
 Hala beni şaşkırtır büyüğü bakışları
 Ya derslerde yaptığımız yaramazlıklar
 Hocaları kızdırmak için yazdığımız yazılar
 Ve saçlarımızı dağıtarak yaptığımız defileler
 Hepsini özledim seninle olan yılların Lisem
 Zannetme mezun olunca unutmamışızdır.
 Unutmak kolay değildir asla Lisem
 Sen bizim için unutamadığımız ilk aşklar gibisin
 Her köşende bir anımız; her yerinde sel olup akan göz
 yaşımız var.
 Ne zaman bir liseli görsem, seninle olan yıllarım gelir
 aklıma
 Nezaman bir lise önünden geçsem
 Yürürken parklarda gördüğüm çınar ağaçları bile seni
 hatırlatır
 Bahçedeki mis kokulu güllerden güzel öğrenciler
 Hepsi yarının büyük umudları, geleceği bu ülkenin
 Hepsi senin çatın altında bütünlüştü, yetişti
 Bir anlatabilsem sana derdimi anlatsam da duysan
 Duysan da beni şimdi sende anlayabilsem
 Susadım ben sensizliğe ve o yıllara
 Unutmadım unutamam da seni hiçbir zaman
 Seninle geçen o yılları, o haftaları, o günleri
 Kim unutabilirki,
 Şimdi çok pişmanım derslerden kaçtığıma
 Zil çalsa da kurtulsak dediğim anlara
 Son pişmanlık fayda etmiyor ne yapsamda
 Ben unutmadım kalbimde her zaman bir yerin
 Gönülümde bir sevgi seli var daima senin için LİSEM

Nimet Gökkaya 6-M 9002

annem

Beden evim, özüm anne.
 İlk dediğim, sözüm anne.
 Kış, baharım, yazım anne.
 Sana övgü bulunmazki.

Dokuz aylık, hamalımsın.
 Doğru derim, emelimsin.
 Candostumsun, temelimsin.
 Sana övgü bulunmazki.

Koruyucum, kalkanımsın.
 Yanardağım, volkanımsın.
 Ayrılmayan, tek canımsın.
 Sana övgü bulunmazki.

Tatlı uykunu bölensin.
 Arzularımı bilensin.
 Belama karşı gelensin.
 Sana övgü bulunmazki

Damarımda, senin kanın.
 Canevimde, senin canın.
 Eserindir, dünüm, günüm.
 Sana övgü bulunmazki.

Varlığımın hamurusun.
 Benliğimin, çamurusun.
 Örtündüğüm, samurumsun.
 Sana övgü bulunmazki.

Gözlerimde ışığımsın.
 Tek varlığım, aşığımsın.
 Beslenecek, kaşığımsın.
 Sana övgü bulunmazki.

Bedenimde buldum seni.
 Damarından, böldüm kanı.
 Gülteninden, aldım canı.
 Sana övgü bulunmazki.

Dermanımsın, bütün derde.
 Sevgine olur mu perde?
 Ödenilmez, ha!kı'n bende.
 Sana övgü bulunmazki.

Peteklerde, balım anne.
 Bahçelerde, gülüm anne.
 Dağım, taşım, yolum anne.
 Sana övgü bulunmazki.

9 Mayıs 1993
 Av. Abdullah Söylemez

Türkiye çöl olmasın!

NASA'nın yaptığı bir araştırmaya göre, 50 yıl sonra ülkemiz çöl olacak. Bizse hala evimizde oturmuş, "birilerinin" birşeyler yapmasını bekliyoruz.

Neden o "birileri" biz olmayalım ki?

TEMA Vakfı'nu hepimiz biliyor, çalışmalarını takip ediyoruz. Bu Vakıf, 20 bini bulan üyesiyle, kendini Türkiye'nin en büyük sivil toplum örgütü olarak nitelendiriyor. Ve Vakıf'ın tek bir hedefi var: Türkiye ormanlarını korumak ve ormansız yerleri ağaçlandırmak. Çünkü:

* Türkiye'nin 55 sene sonra çöl olacağı NASA'nın 1985 yılında yayınladığı raporda bildirildi.

* Ülkemizde her gün 150.000 kamyon dolusu, her yıl 500 milyon ton, Kocaeli ve Bursa illerini 10 cm kaplayacak kadar toprak kaybediyoruz.

* Türkiye'de erozyon, Avrupa'dan 17, Amerika'dan 6 kat fazla.

Ve bizler, erozyonun boyutlarını bilmiyoruz, tedbir almıyoruz. Oysa yapabileceğimiz çok şey var. Mesela yılbaşı gibi özel günlerde pahalı hediyeler almak yerine dostumuz adına fidan diktirelim. Bu sadece sevdiğimiz kişiye değil, tüm Türkiye'ye verilmiş bir armağan olacaktır.

Duyarlı kuruluşlar

Çevre kirliliğinin, ormansızlığın tehlikelerinin farkında olan bazı kuruluşlar bir şeyler yapabilmek için

çaba sarfediyorlar. Bunlardan biri de Burger King. Burger King, başlattığı bir kampanya ile, 22 Nisan tarihine kadar alınan her menünün 10 bin lirasını TEMA Vakfı'na bağışlayacak. Hedef, Gebze Şekerpanarında 4500 ağaçlık bir koru. Keşke bu tür kampanyaların sayısı artsa, hepimiz kendimize düşen görevleri öğrensek ve Türkiye ayaklarımızın altından kayıp gitmeden, daha çok ormana, daha çok yeşil alana kavuşabilesek.

Geçtiğimiz günlerde Sabah Gazetesi'ni ziyarete gelen Yeniüzyıl Anaokulu öğrencileri bir bildiri hazırlamışlar. Yaşları henüz 6 bile olmayan bu çocukların çevreye karşı duyarlılıkları umut verici. Biz büyükselerse ne yazık ki onlar kadar duyarlı değiliz. Çocukların bildirisini aynen yayınlıyoruz:

"Sevgili Sabah Gazetesi yetkilileri; Biz Yeniüzyıl Anaokulu çocukları, kağıt malzemenin, cam malzemenin ve pillerin toplanması gerektiğini, bunların yeniden işlendiğini biliyoruz. Sprey ve deodorantların ozon tabakasına zarar verdiklerini, bunun da dünyamızın varlığını tehdit ettiğini biliyoruz. Pet şişe ve naylon malzemenin doğada yok olmadıklarını ve dünyamızı kocaman bir çöplüğe çevirdiklerini biliyoruz.

Biz 6 yaşındaki çocuklar :

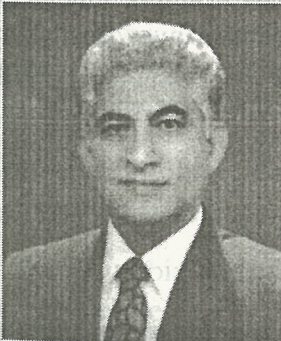
* Her insanın, her yıl mutlaka ağaç dikmesi gerektiğini,

* Kişi tasarrufunun ana kaynakları korumak konusunda esas olduğunu; elektriği, suyu dikkatli kullanmamız gerektiğini öğrendik. Ve tüm bunları kendi minnacık hayatımızda uyguluyoruz. Çünkü bize anlattılar. Ülkemizin binlerce insanının okuduğu sizler, yazar ve yazdırırsanız bütün insanlar öğrenir ve uygularlar. Lütfen bu konuda her yaştan ve her kesimden insanların sevecek okuyabileceği yazılar yazın. Çok çok yazın. Bizleri ne kadar çok seviyorsanız, o kadar çok yazın. Kendinizi ne kadar çok seyviyorsanız o kadar çok yazın. Sizi okuyoruz"...

Kendilerinin de dediği gibi küçüçük dünyalarında, küçüçük kafalarında 6 yaşındaki çocuklar bunu akıl edebiliyorlarsa, anne-babalarına örnek olabiliyorlarsa ne mutlu onlara. Keşke hepimiz, onlar gibi elimizden geleni yapabilesek. Keşke çöplerimizi ayrı poşetlerde toplayabilesek, keşke her yıl 15-20 fidan dikebilsek. Ama yapmıyoruz. Demek ki biz kendimizi, çocuklarımızı, dünyamızı sevmiyoruz...

TEMA Vakfı: (0212) 283 78 16 5 hat.
Sabah Gazetesi 7 Nisan 1997

Melikgazi Kaymakamı Mehmet Güler, Kayseri'nin ağaçlandırılması konusunda yaptığı çalışmalarla herkesin takdirini topluyor

Kaymakam Güler, "Erciyes'in Ağaçlandırılması" kampanyasına öncülük ediyor. Ağaç Dikme Kampanyası birçok vatandaşın büyük ilgisi ve katılımıyla devam ediyor.

Melikgazi Kaymakamı Mehmet Güler

aranılan insan olmak

Yaşantımızı mutlu kılan etkenlerden biride, kuşkusuz ki, aranılan insan olmaktır. Yalnızlık uçurumuna düşmekten bizi koruyan, bize dayanak, bize destek olan, gerçek dostlarımızın çokluğudur dersek, yanlış olmaz. Sevgiye, saygıya dayanan içten bir dostluk, önümüzde yeşil, güneşli bir bahçe gibi uzandıkça yaşama sevincimiz de artar. Dostlarla söyleştikçe, arkadaşlarla dertleştikçe, sevdiğimle değil, ilginç konulardan, havadan-sudan konuştukça, çoğalır gibi olur, neredeyse bir içinde iki, üç, dört oluruz.

Sevilmek, bir yerde aranmak demek olduğundan, aranmayan insan kendini sevgisizliğin karanlık boşluğunda bulur ve ürperir. Bu ürperişle başını taştan taşta da vursa, elini uzattığı yerde bir dost, bir arkadaş bulamayacağından, iş işten geçmiştir. Dost, istediğimiz anda istediğimiz yerde bulunabilir olsaydı, onu ne yapar eder, sanırım alınan satılan bir meta haline de getirebilirdik. Gel gelelim dostluk, bir rastlantı tarlasına attığımız sevgi tohumunun bir bir özenle yeşermesi, yıllar süren bir emekle boy vermesi gibi bir şeydir. başlı başına bir serüvendir, bir olaydır.

Kimi insanlar vardır, zenginler, güçlüdürler. Ama yine de yalnız, yine de içten içe cılızdır. Çünkü candan dostları yoktur. çevrelerindeki insanlar, onla-

rın gücüne, parasına göz diktikleri, bir çıkar düşüncesiyle onlara sokuldukları için, yarın ellerinden o güç, o para çıkar çıkmaz, ilk bırakıp gidecek, ilk tekmeyi atacak olanlar da yine o insanlar, o çıkarıcı insanlar olacaktır. Bunun tersini düşünmek, insan yaradılışını, onun özündeki, mayasındaki bencilliği, çıkarıcılığı görmemizden gelmek olur.

Mutluluğun nedenlerinden birinin aranılan insan olmak olduğunu söylemiştik. Bu yeterli değil. Ne için, hangi amaçla aranılan insan olduğumuzda önemi var. Bizi mutlu kılan arayışlar, bize yalnızlığımızı yenme gücü veren, sevgiden, beğenmeden, saygıdan, doğan arayışlardır. Bu gibi arayışlara kavuşmanın da koşulları vardır. Sanırım alçakgönüllülük bunların başında gelir. Ondan sonra da incelik, başkalarını sevmek, kültür, güzel konuşmak ve karşısındakine ilgi göstermek, değer vermek sayılabilir. özellikle bu sonuncusunun aranılan insan olmadaki payı büyüktür. Bu değer verme, yaptıklarına ilgi göstermek, onları içtenlikle övmek, kuşku oldukları yeteneklerini, başarılarını özellikle anma biçiminde olursa, hele bu anış, insanın arkasından yapılırsa, bundan zevk bundan mutluluk duyamayacak insan yoktur sanırım.

Demek ki kolay değil aranılan insan olmak. Evet, çevrenizde insanların zaman zaman kaynaş-

tığını görebilirsiniz. Eriştiğiniz bir güç, sizi kalabalıklarla kuşatabilir. Ama bu, çevrenizde gerçek bir dost halkası yaratmaya yetmez ki.. Bu güç dostları, bu sahte yakınlar, yarın o güç elinizden çıkar çıkmaz, bakarsınız tuzla buz olmuşlardır.

Sizi gücünüzden, mevkiinizden dolayı değil de örneğin, alçakgönüllü, dürüst, bilgili, yaratıcı, erdemli, yetenekli, idealist, yurtsever oluşunuzdan dolayı arayanlara, sayanlara ancak, gerçek dost denilebilir. Böylesi karar günde bile, yalnız bırakmazlar sizi; öyle günde de çaktırmadan ararlar. Böylesine gerçek dost kazanmanın yolu da, bir yerde, iyi insan olmaktan geçiyor denilebilir.

Gerçek dost, yanlış bir adım atarken bizi geri çeken insan olmalıdır elbet.. Ama bunu yaparken, üstünlük taslaması, onur yaralayıcı tavırlar takınması, dostluk için çok sakıncalı ve dokunulmalıdır. Öyleyse dost kazanmak, kazanılmış dostları yaşatmak için büyüklük, üstünlük duygusuna asla kapılmamalıyız. Dostluk ancak eşitliğin, özgürlüğün, saygının ülkesinde yaşayabilir.

Yunus Emre

(1240-1321)

Yunus Emre, 1240 yılında Sarıköy'de doğmuştur. Çok kuvvetli bir medrese eğitimi görmüş, Arapça ve Farsça'yı öğrenmiştir. Yunus Emre tahsilini tamamladıktan sonra, bu bölgede tanınmış bir Bektaşî Şeyhi olan Taptuk Emre'nin tekkesine girdi. Emre lakabını da ondan aldı. Öğretmeni olan şeyhin emriyle Anadolu'da gezilere çıktı. Mevlana ile Konya'da görüştü.

Yunus Emre, Türk Edebiyatında lirizmi, erginliği, derinliği, duygu, düşünce ve felsefesiyle başlıbaşına bir büyük dünyadır. Onun en büyük gücü, tasavvuf felsefesini halk diliyle geniş halk tabakalarına aktarabilmesidir.

Yunus Emre düşündürdüğü kadar duyuran, duyurduğu kadar düşündüren bir ozandır. Anadolu'da, bugün 9-10 yerde Yunus Emre'ye maledilen mezar vardır. Bunlar halkın Yunus emre'yi ne kadar sevdiğinin, kendinden saydığı'nın göstergesidir. Yüzyıllardan beri okumayazma bilen bilmeyen Anadolu halkı için Yunus Emre en büyük evliya, ermiş sayılır.

Yunus Emre'nin şiirinde kolay bir söyleyiş, derin bir seziş ve duyuş ağır basar. Yunus Emre şiiri sadece bir biçim olmaktan kurtarmış, bir ince duyuş ve sıcak bir söyleyişle donatmıştır.

Yunus Emre'nin şiirleri genellikle tasavvuf felsefesiyle ilgilidir. Onun şiirlerini tanımak için tasavvuf felsefesini bilmek gerekir.

Tasavvuf bir akımdır. Bu felsefeye göre gerçeğe akıl ile değil sezgi ile varılır. Tasavvufa inananlara mutasavvuf denir. Yunus Emre,

insanı Allah'ın bir parçası olarak görür. Hem Allah'a hem de insanlara sevgisi sonsuzdur onun. Mezar taşındaki "sevelim, sevilelim" sözü onun dünya görüşünü anlatır. Yunus Emre'nin en önemli eseri "Risaletün Nushiye" dir. Bu kitap içerisinde alçak gönüllü olmayı, az şeyle yetinmeyi, kötü huydan uzak durmayı anlatır.

*Işkın aldı beni benden
Bana seni gerek seni
Ben yanarum düni günü
Bana seni gerek seni*

*Aşkun âşıklar öldürür
Aşk denizine daldurur
Tecelliyle doldurur
Bana seni gerek seni*

*Süfilere sohbet gerek
Ahilere ahret gerek
Mecnûnlara Leylî gerek
Bana seni gerek seni*

*Yunus durur benim adum
Gün geldükçe artar odum
İki cihanda maksüdum
Bana seni gerek seni*

33. Kütüphanecilik Haftası Kutlandı

Mart ayının son pazartesi başlayan hafta 33 yıldır ülkemizde KÜTÜPHANECİLİK HAFTASI olarak kutlanmaktadır. 1964 yılından itibaren kutlanan haftada konferanslar, sergiler, kompozisyon, şiir v.b. yarışmalar gibi etkinliklerle kitap, kütüphane ve okuma sevgisinin artması için gayret sarfedilmektedir.

Kitap bilim ve sanatın temel taşlarıdır.

Kitaplıklar, bu temel taşların korunduğu, araştırmacıların ve okuyucuların hizmetine sunulduğu yerlerdir.

Kitap ve kütüphanelerin, insan yetişmesindeki önemi daha ilk çağlarda anlaşılmış, dünyada sayısız kitaplar yazılmış ya da basılmış, yine sayısız kütüphaneler ve kitaplıklar açılmıştır.

Okuyan Aile

Boşanma davalarına bakan bir hakim, dikkat etmiş, okumaktan hoşlanmayan karı-koca arasında geçimsizlik vakaları daha çok görülüyormuş. Bu görüşün sınırlarını genişleterek diyebiliriz ki, bir merakları olmayan, yani kendi kendilerini oyalamasını bilmeyen karı-koca, zamanla birbirlerini yemeye mahkumdurlar!

Okumak, bu gibi merakların, hiç şüphesiz en asilidir. Okuyan insan, rahatına düşkündür. Onun hırgür ve virvirla kaybedecek vakti yoktur. Kitabına, dergisine, gazetesi-ne dalmış adam, huzurun ta

kendisidir. O, etrafına da dinlendirici, sessizliğe davet edici bir sulh havası yayar. Umumi kütüphanelerde okuyan kalabalığın, insanı bir gece gibi, bir umman gibi sarıp kavrayan ve adeta hipnotize eden derin ve hareketsiz sükûnu ne ulvîdir.

Okuyan insanın adale ve sınırları tam bir gevşekliğe kavuşur. Okumanın verdiği heyecanda bile bir sinirlenme halinin katılaşması ve görülmesi değil, bir aşk ve vecit anının ruhu yükselten, aydınlatan tılsımı vardır. Okumak alışkanlığının insana verdiği bu ruh disiplindir ki, ailenin muvazenesini korur. Aile içindeki geçimsizlikler, çatışmalar çok kere can sıkıntısından doğar.

Kitap, ailede ahengin ve huzurun sigortasıdır. Bir kitaplığı olmayan ailelerin bahtıyarlığı daima tehlikededir.

Vedat Nedim Tör

Okumak Zevki

Altı gün iş başında duyduğunuz yorgunluğu gidermek, işinizde önünüze çıkan güçlükleri unutmak için okumaktan daha zevkli hiç bir çare yoktur. Keseniz müsait olur da pazar günü poker oynarsanız yine zihninizi sık sık işinize saplanır, oyunda kaybeder, fakat düşüncelerinizi unutmazsınız. Aşk bile, insanı işinden alıkor, fakat işinin verdiği düşünceleri unutturamaz. İş

günlerinin zihne verdiği yorgunluğu, okumaktan daha iyi geçirecek başka hiç, bir vasıta yoktur.

İşten yorulmuş zihninizi, okumak daha ziyade yorar zannetmeyiniz. Çünkü zihin yorgunluğu, zihnin çok işleymesinden gelmez, zihin aynı işle meşgul olmasından gelir. Filozof Voltaire'in yedi tane yazı masası olduğu meşhurdur. O, her kitabını ayrı bir masa üzerinde yazarmış. Bir masanın önünde zihnine yorgunluk geldiğini hissedince, başka masanın önüne geçer, böylece bütün gün, hiç ara vermeden çalışabilirmiş. **Okumak; zihni yormaz, yorulmuş zihni dinlendirir.**

Dr. Galip Ataç

10. sayımızdan bazı

DÜZELTMELER :

8. sayfadaki "Han Duvarları" şiirinin 18. dizesinin son kelimesi olan "yolları" kelimesi "yollar";

14. sayfanın 1. pragrafındaki "Ama Allah'ım" sözü "Aman Allah'ım"; 3. paragrafın sonundaki "dolaysıya" kelimesi "doyasıya"; son pragraftaki "güldü" kelimesi de "gülersin";

22. sayfadaki "Dilek Büyük" adı "Dilek Böyük";

33. sayfadaki "Sedat Şekerci" adı da "Seza Şekerci" şeklinde olacaktır. Düzeltir, özür dileriz.

Okuma Aşkım

Koran Yavuz 5/D 8544

Birgün yataktan kalktığımda kendimi her zamankinden daha farklı hissettim. Sanki birşeyler eksilmiş gibi arayış içinde olan bir hortum vardı. O zamanlar ortaokul birinci sınıfa devam ediyordum ve birçok halim çocukçaydı. Arkadaşlarımla boşboş gezmek, televizyonu gereksiz yere izlemek gibi hobilerim vardı. Bunlar hergün yaptığım şeylerdi ama o gün bunların hiç birini yapmak istemiyor televizyonu bir açıyor bir kapatıyordum.

Böylesine çaresiz bir durumda kahvaltıya oturdum kahvaltıdan sonra annem ablamlarla birlikte gezmeye gideceklerini söyledi ve beni de davet etti. Bense durumumu açıklayıp evde biraz dinlenmek istediğimi söyledim. Onlar çıkıp gittiler. bense evde yine yapayalnız kalmıştım. Çaresizce balkona çıkmış bakıırken hemen aşağıda bana karşı duran bankta birisini farkettim. Oda benim gibi yalnızdı, yaşı fazla ilerlememiş olmasına rağmen sanki çökmüştü, o en fazla 23-24 yaşlarında bir gençti. Gayet iyi ve temiz giyinmişti ama hafif dalgalı gibi olan, uzun ve siyah saçları oldukça karıştıktı. İyice uzamış sakalları renksiz ve kuru cildini saklamıyordu sanki. Ben dikkatle ona bakıyordum ki cebinden bir gazete çıkardı. Son sayfalarını çevirmesinden spor sayfasını okuyacağı belliydi. Bense küçüklüğümden beri hep futboldan nefret etmiştim, "Yine mi bu lanet futbol" dedim ve eve girdim. O sıkıntısını okumakla atmaya denemişti; ben de böyle birşey yapabiliyordum. Hemen evimizdeki fazla zengin olmayan kitaplığın başına geçip kitapları karıştırmaya başladım, kitapların hepsi din ve benim ilgi duymadığım başka türlerden kitaplardı. Ama aralarından 400 sayfa ci-varlarında olan bir roman aldım.

Üzerindeki dağı andıran at resimleri ve kılıp giymiş atlı gencin resmi ilgimi çekmiş olmalı ki okumaya başladım. Bir süre okuduktan sonra zilin sesine koştum. Annemler gelmişlerdi. Acaba neden böyle erken? diye kendime sordum ama erken gelmemişlerdi kitabım sayesinde nasıl akşam ettiğini hatırlamayan bendim kitabı yeniden elime aldım iki günde bitirdim.

Hayret birşeydi daha önce bir kitap ismi bile bilmeyen ben 420 sayfa-yı iki günde okumuştum. Okurken kitabın kahramanları Genarı, Gubuteji sanki ailemden insanlar gibi saymış, onları sevmeye başlamıştım ondan mı akıp gitti? Genar bir romandı ama roman olmanın yanında sanki bir tarih kitabıydı. Konusu hem Genarın Guboteye aşık olması gibi konulardı hemde konusunda katıldığı ve Adığerlerin Negay, Kumuk, Kazak gibi topluluklarla yaptıkları savaşlardı.

Genarla okumayı tamamladım, en sevdiğim dal olan tarihte okumaya devam ettim. Okudukça sanki daha iyi düşünebiliyor, geçmişten ders alıyor yani kendimi geliştiriyordum. Okuduğum kitapların içindeki bilgilerin çok azını hatırlayıp biliyordum hatta okuduktan bir süre sonra bu bilgilerin hiç biri kalmıyor kitabın konusunu ancak hatırlıyordum. Fakat kitap bilgi dışında çok şey veriyordu, düşünmemi sağlıyor, bazı ortamlarda aciz bir çocuk gibi kalmak yerine kendimi gösterebilmemi sağlıyordu.

Liseye başladıktan sonra kitaplarda okuduğum Atilla'nın, Bastı Takır'ın, bazı diktatörlerin dışında ilk defa birinden etkilenmeye başladım. Bu benim tarih öğretmenim Meltem Hanım'dı. O da benim gibi tarihi ve

okumayı seçmişti. Onun yüksek kişiliği tarihle birleşince beni çok etkilemiş olmalı ki, daha önce okuduğum çingene tarihinden baltık tarihine kadar olan tuhaf şeyler yerine o da ilgilendiği için, Türk tarihini seçtim. Bu Lise 1. sınıfın sonuna kadar böyle devam etti. Bu sürede hep aynı gibi olan konuları okumaktan sıkılmış olmalıym ki okumakta bayağı hantallaşmaya başlamıştım. Taaki Fatma Hocam bile zorla birşeyler okutmaya başlayınca kadar. ikinci sınıftaki edebiyat öğretmenim Fatma Deliceoğlu bize bazı kitap isimleri verip onları okumamızı istiyordu. Tabi okmayana o okulun tatlı da olsa korkutucu cezaları yine vardı. Bu cezalar benim için daha korkutucuydu çünkü Fatma Hocam da Meltem Hocam gibi büyük bir insan olduğunu kavramıştım, onun hoşuna gitmeyecek birşey yapmak istemezdim. Bunun için isteksizce kitapları, romanları yani edebi kitapları okumaya başladım. Sonra bunlar hoşuma gitti ve kendim de edebi kitap okurdum. Tabi edebiyatla tanıştım diye tarihi bırakmak tarihe ihanet olurdu onuda bırakmadım.

Ama şimdi, öyle, asla üzerine yazılmış kitaplar veya basit bir de büyütülerek yazılmış hikayeler yerine birer tarih belgesi kadar önemli olan savaş yıllarını anlatan romanları, büyükleri anlatan hikayeleri okuyorum ve beni buraya iten insanlar için sonsuz sevgi duyuyorum.

EY TÜRK GENÇLİĞİ TURKISH YOUTH!

Turkish youth! Your first duty is to preserve and defend forever Turkish independence and the Turkish Republic.

This is the only foundation for your existence and your future. This principle is your most valuable source of strength. In the future, too, there will be enemies both in your homeland and abroad who will try to deprive you of this. If one day you are compelled to defend your independence and the Republic, you should not hesitate to perform your duty, whatever possibilities and circumstances may present themselves. These circumstances may be extremely unfavourable. It may be that the enemies who nurture designs on your independence and your republic have won a victory unprecedented in the history of the world. By force and by deceit, all the fortresses and shipyards of your sacred homeland may have been seized, all her armies dispersed and every corner of your homeland invaded. What is more tragic and awesome than even these eventualities, those in power in your country may have fallen into ignorance and error; they may even be traitors. Moreover, those in power may identify their personal interests with the occupying enemy's political goals. The nation may have fallen into complete destitution, into the most extreme distress; it may be crushed and exhausted.

Turkish youth of the future! Even under these conditions, your duty is to save Turkish independence and the Republic! The strength you need for this is already present in the noble blood that flows through your veins!

Gazi Mustafa Kemal Atatürk.

İstiyorum

Ben sevmek istiyorum

Tüm insanları,

Bütün Çocukları

Sevmek istiyorum

Ben Görmek istiyorum

Çevremdeki olayları

Kirlettiğimiz dünyayı

Biraz olsun yaşanılır kılanları

Görmek istiyorum

Ben duymak istiyorum

Televizyonlardaki vahşeti değil

Ağaç katliamlarını değil

Sadece bazı insanların

Dünyaya verdikleri mutluluğu

Duymak istiyorum

Ben şiir yazmak istiyorum

Kıtalarıyla, mısralarıyla

Her noktasında

Dünyaya mesaj veren

Bir şiir yazmak istiyorum

Ben yaşamak istiyorum

İyiyle, kötüsüyle dünyayı

Bütün güzellikleriyle hayatı

Yaşamak istiyorum

Ben Mutluluk istiyorum...

Kâzım Çeşme 4-C 7552

insan

Birgün güneş doğmayacak
Doğulu batılı yok
Gece gündüz olmayacak
İnsanın siyahı beyazı yok.
Dünya yeni baştan kurulacak
Oralı buralı yok.
Aramızda ne Çin Seddi, ne Utanç Duvarı
Ayrılık gayrılık yok.
Benim maviye dönüşen karanlığımda.
Zıtlar, çelişkiler yok.
Ölüm bin kez bizimle
Nötrona, atoma gerek yok
Sevinçler çoğalsın gönüllerde
Öldürmeye, savaşa gerek yok.

Göksu Bulut 5/C 8997

BİR ÖĞRETMEN ARANIYOR

İster bey, ister bayan, isterse baymayan
Sözlü, yazılı yapmayan
Hiç sınıfta bırakmayan
Bir öğretmen aranıyor.
Ödev yılda bir olacak
Şarkı masal kucak kucak,
Bize derste bağırılmayacak,
Bir öğretmen aranıyor.
Ayda birkaç gün gelmeyen
Beşten küçük not bilmeyen
Her söze kulak vermeyen
Bir öğretmen aranıyor.

Anne Sevgisi

Anne, bir çiçeğin yaprakları olamaz; bir köpek, kedi annesiz kalamaz. Ama bir insan annesiz asla yaşayamaz. Çünkü, anne dünyada eş görülmemiş bir varlıktır. Belki de annesiz veya babasız kalınabilir; o acıya dayanılabilir. Ancak anne hakkında söylenen her söz ailesi olanlar içindir.

Hani bir acı çektiğimizde "Annel!" diye ağlarız, korktuğumuz zaman onu isteriz, bizi teselli etmesi için onun okşamasını isteriz ya... işte bütün her şeyin başı annedir. Belki de geçmişin bizlere verdiği, sahip olduğumuz en güzel, en muhteşem tek güzellik kavramıdır anne. Bunun için derler ya: "Cennet, anaların ayakları altındadır." Belki bazıları bu sözün anlamını bilmeden söylerler. Ancak şurası var ki, cennete girmek isteyen bütün herkes, cenneti uzaklarda aramasın, çünkü annene yaptığın bütün herşey senin oraya gitmeni, uzaklaştıran ya da yakınlaştıran davranışındır. İnsan, annesini sadece korktuğu zaman, ağladığı zaman isteyemez ya... Zaten bunları yapmadan belki de onlar yanımızda olmuştur bile.

Hiç bir anne evladının kötülüğünü istemez, ama bir de annenin o ahi tutarsa belki de insan asla doğrulamaz. Herkes annesini bir varlığa benzetir. Ama ben annemi hiç bir şeye benzetmek istemiyorum, çünkü anneler sadece benzetmelerle anlatılmaya çalışılan varlıklarımız değildir. Bir de o iyilik meleklerimizden özel günleri vardır. Geçen hafta içerisinde kutladığımız anneler gününde yani "12 Mayıs 1996" da belki de ailede en çok üzülen ben olmuştum. Hiç bir hediye alamamıştım. Ama olsun... Daha önümüzde nice anneler günü var, demekle yetiniyorum. Hani bir de dünyada sevgi var derler ya... Bence en büyük sevgi "anne sevgisi" dir. Bir de anneme sevgi örneği olarak şu sözü söylemek istiyorum:

Anne, sen gözlerimde bir tek yaş bile olsaydın, seni kaybetmemek için inan hiç ağlamadım."

İşte ben de sadece gözyaşıma benzettim, çünkü gözyaşıyla ifade edilen her varlık, benim için en önemli kimsedir. Dünyaya tekrar gelebilsek, yine aynı insanın oğlu olmak isterim. Fakat şimdi yaşadığımız ortamdan tek eser bile kalmayacak şekilde... Babasızlık zor, fakat annesizlik daha zor diyorum.

Mustafa Demiröz 4-C 7269

Tezat

Şule Albayrak 4-B 6412

İnsan var yağcıdır, bilir işini,
İnsan var sessizdir; yerler aşını,
İnsan var namussuz... Satar eşini,
İnsan var çok dürüst; yerler başını...

Tezatlara alemleri gördüğüm dünya
İnsanlar muammâ, kördüğün dünyâ!

Düşman var dişini gösterir geçer,
Düşman var sinsice bir yara açar,
Düşman var kemirir; nefret, kin saçar,
Düşman var parçalar, daim kan içer...

Düşman var düşmandır düşmanlıklara;
Düşman var gebedir pişmanlıklara...

Asker var silahsız, "Gövdesi kalkan"
Asker var atılğan; kükremiş volkan,
Asker var vatani satmaya kalkan
Asker var gözüpek, arslan mı arslan

Hainlik yapar mı Türkoğlu Türkler?
Bozkurt yürekliler vatani bekler...

Kalem var kan kusar; satar vatani
Kalem var keskindir; ezer düşmanı,
Kalem var çöl eder bir gülistanı
Kalem var coşkulu...Yazar destanı.

Keskindir elbette kılıçtan kalem
Kalemle yön bulur hep dünya alem...

Kelam var coşturur gönlü her sefer
Kelam var karanlık, kelam var seher
Kelam var toz toprak, kelam var cevher
Kelam var çok tatlı, kelam var biber...

Kelam var yılanlar çıkar delikten
Kelam var perdedir kalbe çelikten...

Şiir var duygunun tercümanıdır
Şiir var ahlâksız fuhş umanıdır
Şiir var insanın kanı canıdır
Şiir var kan kusar, gâfil kinidir.

Şiir var bir mısra bin ömre bedel
Şiir var duyguyu süpüren bir sel...

Şair var olgundur, fıskırır iman
Şair var cahildir, şair var umman
Şair var ilkbahar şair var hazan
Şair var kendine, halkına düşman.

Şairler şiirin bir çeşmesidir
Bal ile zehirin birleşmesidir.

Mektep var cahili eğiten yuva
Mektep var terörist yetişir hâlâ
Mektep var yaralı gönüle deva
Ektep var gidenler alırlar hava

Memlekete umut, bir ışık mektep
Bazen akreplerle karışık mektep

Kitap var ruhlara açılan kucak
Kitap var kalplerde huzur sınımsız
Kitap var çok muzır yakılır ancak
Kitap var uçurum, kitap var sancak...

Kalbi serinleten yağmurdur kitap
Ruhu aydınlatan bir nurdur kitap

Âlim var mektepli tam bir cahildir
Âlim var mektepsiz bal akan dildir
Âlim var paraya kullara kuldur
Âlim var haz veren nefis bir güldür.

Âlim var bir derya her sözü ilim
Milletin mürşidi, güneşi alim...

Kitaplar

Tanımak istiyorsan
Dünyayı ve gökyüzünü
Boş vaktinde ayırma
Kitaplardan gözünü

Bir damla gibidir
Birikince göl olur
Ne kadar çok okursan
Bilginde fazla olur.

En iyi arkadaş
Çok iyi bir dosttur.
Öğretmen ve kitaba
Benzeyen rehber yoktur

Okumayan bir kafa
Bize göre bataklık
Sende çalış yapmaya
Evinde bir kitaplık

Her evde olmalı bir kitaplık
Okumaktan çıkar avukatlık
Büyük, küçük, genç, yaşlı
Okuyalım kitapları

Özgürlüğe koşan Türk Milleti

Mustafa Kemal komutanlığında
Özgürlüğe koşan genci yaşlısıyla
Adli, askerî, kültürel hususlarda
Özgürlüğe koşan Türk Milletiyiz biz.

Mustafa Kemal'in ülküsü
Bağımsız bir Türkiye yaratmaktı
Koymayacaktık düşmanlardan iz
Özgürlüğe koşan Türk Milletiyiz biz.

Özgürlüğe karşı, başlıca engel düşman
Mustafa Kemal gibi güçlü bir komutan
Şimdi korusun bizi Yaratan
Özgürlüğe koşan Türk Milletiyiz biz.

Halifesiz ve padişahsız bir kurtuluşun
Anlamını kavramaktan yoksun
Düşmandan korkan bir millet değil
Özgürlüğe koşan Türk Milletiyiz biz.

Tutumlu Olmak

Hey arkadaş
Sarıma paranı
Koy bir kumbaraya
Çağalacaktır bak zamanla

Orda burda harcama
Koy bir köşeye sakla
Lazım olunca sarfet
Olmayınca dokunma

YEŞİLAY

İstemiyorsan hasta olmayı
İçme içkiyi sigarayı
Sürünmek istemiyorsan
Oynama o illet kuman

Aileye ve topluma
Vermek istemiyorsan zarar
Alışma içki ve sigaraya
Bilmemeye çalış kumar.

DÜNYA VE İNSANLAR

Çevrene saç neşe
Benimset herkese
Öğren sevgiyi
Öğret sevmeyi

Sev doğayı
Bu güzel dünyayı
Baş içinde yaşa
Bütün insanlarla

Bu dünya hepimizin
Korumayı bilelim
Çevremizi temiz tutmak
Görevimizdir bizim.

UMUTTUR DOST

Sevgidir dost, sevgiyi bilersen eğer
Mutluluktur dost, bir dostun varsa eğer
Düşmanlara karşı çıkacak
Seni koruyacak silahtır dost

Umuttur dost, kötü bir anda içimize doğan
Öyleki bizi hayata bağlayan
Düşüncedir dost, senin düşündüğünü anlatan
Seni düşünen seni seven.

Özlemdir dost, yanında olmayınca aranan
Sevgiye saygıya duyulan özlemdir
Aştır dost, ölesiye sevilen tapılan
Senin bir parçandır dost, olmuş olan.

Şiirler : Selma Sitti 4-İ

Kayseri Lisesi'nden yetişenler, yetiştikleri ilim irfan yuvasını unutmadılar

Kayseri Lisesi'ni Ziyaret Etiler...

Kayseri Lisesi 104 yıllık şanla, şerefle, gururla dolu tarihinde Türk milletine, insanlık alemine yüzlerce, binlerce kişiler yetiştirmiş olmanın onurunu taşımaktadır. Her dalda yetiştirdiği kişiler vatana millete hizmet yolunda çalışmalarını sürdürmektedir. İşte bu mezunların birçoğu il dışında bulunmaktadır. Bunlardan bazıları zaman zaman okulunu ziyaret edip, bir vefa borcu ödeme, eski günlerin anılarını yeniden yaşamış mutluluğunu yaşarlar. Geçtiğimiz günlerde Kayseri Lisesi iki önemli ziyarete konukluk etti.

Bunlardan birisi Kayseri Lisesi'nin yetiştirdiği Kayseri Milletvekili, halen devlet Bakanı Abdullah Gül idi. Abdullah Gül'ün (yine Kayseri Lisesi mezunu) Kayseri Milletvekili Salih Kapusuz, Kayseri Valisi Mevlüt Çetinkaya, Melikgazi Belediye Başkanı Mehmet Özhasaki, Kocasinan Belediye Başkanı Bekir Yıldız, İl Millî Eğitim Müdürü İsmail Beozkurt, Melikgazi İlçe M.E.Müdürü Mustafa Dikmen, basın mensupları v.b... bulunuyordu. Abdullah Gül tarihi Kayseri Lisesi'nin onarımı için yeterli ödenek gönderilmesine yardımcı olduğunu söyledi.

Ünlü Sanatçı GÖKSEL ARSOY'da Kayseri Lisesi'ni ziyaret etti.

Kayserili ünlü sinema sanatçısı Göksel Arsoy, Kayseri'ye gelerek özlem giderdi.

Öğrenim gördüğü Kayseri Lisesi'ne gelen ve okul yöneticileri ile sohbet eden Göksel Arsoy, daha sonra liseli gençlerle sohbet etti ve onlara Kayseri'de

geçen anılarını anlattı. Lise yıllarını yeniden yaşayan Göksel Arsoy, eski Kayseri'yi anlatırken, Kayseri'de ki hızlı yapılaşmadan kentin tanınmaz bir hale geldiğini söyledi ve Kayseri'nin geniş caddelerinden övgü ile söz etti. Öğrencilere, Sinema sanatı hakkında geniş bilgiler aktaran Göksel Arsoy, gençlerin sinemaya yönelmelerini istedi, insanların yaşamları boyunca zevkli bir işe sahip olmalarının ancak sanata ilgi göstermeleri ile mümkün olabileceğini söyledi.

Göksel Arsoy, Saat Kulesi'nin başka bir yere nakledileceğini öğrenince eoldukça üzüldü ve öğrencilere, şehirlerin sembolü haline gelmiş, kentin tarihi dokusu ile kaynaşmış eserlerin ne pahasına olursa olsun korunması gerektiğini söyledi. Göksel Arsoy, şöyle konuştu. "Şehirler, kendilerine özgü tarihi eserlerle tanınır. Kayseri Saat Kulesi'de, nerede ise bu şehrin sembolü haline gelmiş, en yaşlı insanın bile kafasına yerleşmiş bir tarihi eserdir. Bu kule belki 100 yıllık bir maziye sahiptir. Ve, bulunduğu yerde dikkat çeker önem kazanır. Kayseri'ye girerken, insanın bu kenti tanıyamadım. Çok hızlı bir yapılaşma olduğu gözden kaçmıyor. Kayseri, eski çehresini tamamen değiştirmiş, büyük ve dev binalar inşa edilmiş. Cadde ve sokaklar yıkılmış, yerlerini geniş geniş caddeler almış. Bütün bu gelişmeler çok güzel. Kent merkezine geldiğimiz zaman nerede olduğumu saptamakta çok zorluk çektim. Cumhuriyet meydanına geline karşıma Saat Kulesi çıktı. İşte, o anda, "Tamam Kayseri'ye gelmişim" dedim. Düşünün, yıllar sonra geldiğim Kayseri'yi sa-

at kulesinden tanıdım. Bu saat kulesi, Kayseri'nin bir sembolü. İnsanlar yaşlandıkça, çok önceden tanıdığı bu eserleri yine yerinde ve ayakta görmek istiyor. Ben bile, Kayseri'yi ancak bu kuleden tanıyabildim. Şayet, yeri değişmiş, başka yere taşınmış yahut yıkılmış görseydim. Kayseri'ye geldiğimi anlamayacak, şehri tanıyamayacaktım. İşte, bu nedenlerle, böylesi tarihi eserlerin korunması şart. Ne pahasına olursa olsun, bu eserlerin korunması ve yaşatılması gerekir. Eğer, yeni bir proje uğruna böylesi eserler tahrip edilirse, o kente ve tarihi dokusuna yazık olur. Bu kulenin buradan kaldırılacak olması insanın beni çok üzdü" dedi.

Kayseri Lisesi öğrencileri, Göksel Arsoy'a yıllar öncesini bir kez daha yaşatırken, Arsoy'un zaman zaman durgunlaştığı ve hatıraları ile başbaşa kaldığı gözlemlendi. Ünlü Sanatçı, daha sonra Hava İkmal Bakım Merkezine giderek burada uçakları gezdi ve çok sevdiği havacılık çalışmalarını ilgili bilgiler aldı.

17 yaşına kadar kaldığı, son 35 yıldır da hiç gelmediği Kayseri'ye geldikten sonra tarihi Kayseri Lisesi'nde "öğrenci kardeşlerim. Sınıf arkadaşlarım dediği gençlere sinema üzerine bir konferans veren Göksel Arsoy, dünyada sinemanın 1948'den sonra ticari meta haline geldiğine dikkat çekti. Arsoy, halen "Türk Sineması" denince akla ciyah beyaz eski "sanat değeri" olan filmlerin geldiğini iddia ederek şöyle konuştu ; "Türk sinemasının tarihi tam belli değil. İlk Türk filmi ne zaman çekilmiş oldu belli değil. Ancak biz ilk Türk filminin 1914'de çevrildiğini kabul edi-

yoruz. Sinemamız ilk darbeyi 1. Dünya savaşından, sonra toparlanıp, 2. Dünya savaşında darbe yedi. Yani olayların gölgesinde kaldı. Türkiye'de 1950'de Mısır filmleri getirildi. Ancak, halk buna gelenek-göreneklerine uymadığından itibar etmedi, bu filmlerde tutulmadı. Kendi filmlerini istedi. İşte 1950-60 döneminde Türkiye'de güç şartlar altında 30 film çevrildi. 1960-1970 döneminde sinemamız altın dönemini yaşadı. Bende sinemaya adımımı 1959'da attım. "Göksel Arsoy, kendisinin ilk çevirdiği filmi "Boş Beşik" olduğunu açıkladıktan sonra şöhrete adımını "Saman-yolu" filmi ile attığını, kendisinden 7 yıl öncede Ayhan Işık'ın sinema starı olduğunu bildirdi. Arsoy, Belgin Doruk'la "muhteşem ikili" oluşturduklarını, senaryosuz çok film çevirdiklerini belirtti. Göksel Arsoy öğrencilere, gençlere "tecrübeli insanlardan öğretmenlerinizden çok bilgi alın" dedikten sonra, okul müzesini gezdi, eski sınıfında sıraya oturdu, pansiyon yemekhanesinden yemek yedi, anılarını anlattı.

Okulun Konferans Salonu'nda "Türk Sinemasının Dünü Bugünü" konulu konferans verdi.

Bu konferanstan bazı notlar :

Her ülkenin sinema tarihinde kesin bir başlangıç yılı yaklaşık bile olsa bilinmektedir. Bir ilk gösteri bir halka açık gösteri olarak, Amerika'da Thomas Edison 1894, Almanya'da Max ve Emul Kardeşler 1895, Fransa'da Lumüer kardeşler 1895 sinematograf sinemanın doğuşu... Halka açık bir gösteri.

Tüm araştırmalarıma rağmen sinema Türkiye'ye hangi tarihte nerede, nasıl ve kimin sayesinde girmiştir maalesef kesin bir tarih bilinmemektedir.

11. Abdülhamit'in kızlarından Ayşe Osmanoğlu anılarında sa-

rayda bir gösteriden söz etmektedir. Rakım Çalapala-Nurullah Tilgen-Ercüment Ekrem Talu'nun kitap ve hatıratlarından öğrendiğimize göre 1896 yılında Lumüer kardeşlerin temsilcisi Sugmund Weunberg Haşet Kitap isimli aslen Polonyalı bir romen yahudisi halka açık gösterimi ile sinemayı Beyoğluna Sponeck Birahanesi'nde seyircileri dehşete düşüren bir tren sahnesinde takdim etmiştir. Peşinde vagonları kara dumanlar çıkaran bir tren seyircilerin üzerine geliyor... İrkilenler, korkanlar... İstanbul Halkı bu sihirli kutuyu konuşuyor. Kimi filmi gidip görmeyi günah sayıyor, kimi gidipe gördüğünden dolayı tövbe ediyor. İleri fikirli kültürlü olanlar bir medeniyet unsurunun daha yurda girmesinden dolayı seviniyorlar.

1914 yılı ortalarında Türk sinema tarihinin ilk filmi sayılan belgesel niteliğinde Ayastefanos'taki Rus Abidesinin yıkılışı Fuat Uzkınay tarafından çekiliyor.

Fuat Uzkınay İstanbul Sultanisinde Dahiliye Şefi, okulda sinema gösterileri düzenleyen bir genç. Tarih Öğretmeni Şakir Seden kendisini destekliyor, ileriki yıllarda Kemal ve Şakir Seden Kardeşlerin sinemadaki önemli hizmetlerini göreceğiz. Weinberg.

1948 yılında yabancı filmler % 70 yerli filmler % 25 eğlence Rüşümü'na tabi oluyor... Rakım Çalapala yazılarıyla bu kararın çıkmasında etken. Saygıyla anıyoruz.

Böylelikle sinemaya büyük bir destek sağlanıyor. Sinema hem ticaret hem de bir sanat kolu oluyor.

Türk sinemasının tarihine bakabilmek için önce onun dönem noktalarını bilmemiz gerekiyor. Bir sinema yazarı, günün birinde "Türkiye'de sinema yapmak, engelli koşuya benzer ve engeller hiçbir bitmez" demişti. Ba-

kalım, haklı mı?

• Sinemamız 194'de "Ayastefanos Abidesinin Yıkılışı" adlı filmde başladı. Fuat Uzkınay ist. Sultanisi Şef Weinberg.

• Bu ilk dönem bitti, 1922'de Muhsin ertuğrul Çağı başladı. 17 yıl Muhsin ertuğrul tek yönetmen olarak kaldı. O kadar ki sanatçı bazı yıllar yurtdışına gitti ve o yıllarda sinemamızda tek bir film bile çevrilmedi.

• 1939'da geçiş dönemi başladı. Muhsin Ertuğrul ve onun yanında yetişen tiyatro çıkışlı yönetmenlerin (Sami Ayanoglu, Suavi Ted, Hadi Hün..) yurt dışında sinemaya veya fotoğraf eğitimi yapmış, tiyatroyla hiç ilgisi olmayan gençler de yönetmen olarak sinemaya geldiler. Bu verimli dönem 1951 yılına kadar sürdü, o tarihte sinemacılar çağı başladı.

Şimdi bu tarihlerde dikkat edelim :

• 1914, ilk Türk Filmi çekiliyor. / 1. Dünya Savaşı başlıyor.

• 1922, Muhsin Ertuğrul Çağı / Kurtuluş Savaşının en önemli ayları, sonra Cumhuriyetin Kuruluşu, Devrimler.

• 1939, sinemada geçiş dönemi başlarken, 2. Dünya Savaşı da başlıyor.

Açıkça gözüküyor. Sinema özellikle 1950'ye kadar hiç rahat olamamış. Herşeyi bir yana bırakın, bir film yapmak için negatif ve pozitif film gerekiyor. Dünya birbiriyle savaşırken kim sinemacıyla ilgilenecek ve 12 kutu negatif verecek?

Bu nedenle sinemamız 50'lere belli birikimleri ve yetenekleri olan, ama olanaksızlıklar yüzünden bunları filmlere yansıtamayan iyi bir kadro ile girdi. İki eksiğimiz vardı: Devlet Desteği ve sinema oyuncuları... Çünkü o güne kadar bu iş de, tiyatro sanatçılarının tekelindeydi. "Dışardan" bazı oyuncular bazı filmlerde denenmişlerdi ama bunlar tutmamış, deney olarak kal-

mişti, yani profesyonel sinema oyuncusu yoktu.

- 1948'de Devlet Türk Sinemasına en büyük yardımını yaptı. Biliyorsunuz Belediyeler sinema biletlerinden rüsum (bir tür vergi) alırlar. 1948 yılına kadar yerli film, yabancı film ayrımı yoktu. O tarihte ayırım yapıldı. Türk filmleri 1/3 oranında az bir rüsumla oynatıldılar. Bu da sinema salonu sahipleri açısından Türk filmlerini cazip hale getirdi, böylece Türk filmlerine talep arttı.

Oyunculara gelince... Bizim ilk Yıldızımız Rahmetli Ayhan Işıktır. 1951'de "Kanun Namına" ile yıldız olmuş, iki film sonra kendi kurallarını koymaya başlamıştır. Onun açtığı yoldan birçok oyuncu sinemaya geldi.

- Türk Sineması 1950-60 arasını tempo yükselterek geçirdi. 1951'de toplam 36 film çevrilmişti. Bu toplam 1955'de 62, 1960'da 81 oldu. Suphi Kaner - Yeşilçam - Radyo Ayhan.

Türk Sinemasını, altın çağını 1960-70 yılları arasınında geçirdiği ama iki hata yaptı. O yıllar gerçekten altın yıllardı. Örneğin yapımcılar bir yıldızın 12 ayını kapatıyorlar, işletmecilerden talep geliyordu : "Araya iki film daha sıkıştırın, bu sezon o yıldız çok tutuluyor"

- İlk Hata işletmecilerin kısa sürede adeta bir prodüktör gibi davranmalarıyla başladı. Büyük işletmecilerden biri "Bana Göksel'li Film yapın, romantik olsun" demekle yetinmedi "Ama araya biraz kavgaya koyun" vesaire gibi şartlar da ekledi. "Amortisman Film.

- İkinci hata, 1962'de sinemaya bononun girmesiyle oldu. Sinema kendi içinde, bir büyük aile gibiydi. Sabah 07-gece 24'lük bir çalışma temposu, ekiptekileri iki gün içinde kardeş gibi yapıyordu. Söz dai-

ma imzadan daha önemliydi. "Senet" ise başka birşeydi o gelince, sinemamıza ticaretin kurları da geldi.

- 1970-80 dönemine iki açıdan bakılabilir. Bir yanıla bakarsak, yine bir hata var. O yıllarda yabancı seks filmleri ve karate yabancı seks filmleri ve karate filmleri eortallığı kaplamıştı. Yeşilçam rakibini aynı silahla vurmaya dendi ama kendi vuruldu.

Çünkü seyircinin yarısı kadındı, bunlar sinemadan uzaklaştılar. Bu arada TV giderek yayıldı. Erkek seyircilerin tümü de o filmlere yöneldiler. Kimi ailesiyle gidebileceği film arar oldu, kimi tv izlemeyi tercih etti, böylece Türk Sinemasının seyircisi % 21'lere kadar düştü.

Dersu Uzala - Akiri Kurusawa

- 1980 ve sonrasını da çoğumuz zaten biliyorsunuz. özel televizyonların çıkışı, onların arasındaki rekabet, sinemanın karşısına bir engel daha çıkardı. ama çok ilginçtir, yakın zamana kadar tüm televizyonlarda en çok izlenen programlar, o bir zamanlar kimsenin beğenmediği Türk Filmleriydi.

Buna karşılık 70'li yılların ortalarında başlayan "Proje Filmleri" ve yönetmen filmleri de 1980'lere damgasını vuran yönetmen filmleri ortaya çok iyi, çok başarılı filmler çıkardı.

- Gelelim bugüne... Gelelim ama, daha önce şu sinema neymiş, ona bir bakalım. Çünkü sinemanın olmazsa olmaz üç özelliği vardır ve bunlar, daima birbirleriyle savaş halindedir. İnanılmaz gibi gelecek ama doğrudur. Türkiye'de sinemacı bu savaşın faktörler arasından filmini kurtarıyor. Yani bir engel de orada vardır.

- Sinema önce, bir güzel sanat dalıdır.

- Ama sinema, aynı zamanda bir endüstri dalıdır.

- Böyle olunca sinema, aynı

zamanda bir ticaret dalıdır.

Şimdi gelin çıkın için içinden : Stüdyolar, platolar daima yetersiz kalmıştır. Sinemanın en önemli hammaddesi olan negatif ve epozitif film her zaman çok az ve çok pahalı bulunabilmiştir. Yeri geldi diye bir örnek vereyim ; 1970'lere kadar 3000 metre negatiften 2400 film, 90 metre fragman yapmak zorundayım. En ucuz filmde bile 1/6 nisbeti kullanılır, yani her sahnenin en az 6 kez çekileceği varsayılır. (Tabii öyle olmaz, bazı sahneler 2-3 kez çekilir ama önemli bazı sahneler 15-20 kez çekilir, sonuçta ortaya çıkan filmin altı katı kadar negatif kullanılır) Biz hiç o lükse sahip olmadık. Biraz önce söyledim. Dört binin üstündeki filmlerin % 80'i sadece 3 bin metre negatifle çekilmiştir. Öyle bir cenderedir ki yönetmenin de, kameralarının da, ışıkçının da, oyuncunun da hata yapması yasaktır, çünkü elde ikinci kez çekim yapacak film yoktur. Türkiye'de sinemacı yıllarca bu müthiş engelle de uğraştı.

- Sinema bir endüstri dalıdır dedik ama sinema, dışa bağımlıydı. Stüdyo sahipleri, çıkış gibi gelen negatiflerle pozitiflerle uğraşmaktan yeni yatırım yapmaya vakit bulamıyorlardı. Bulduklarında da, pek istekli olmadıkları görüldü, o ayrı konu. Bir filmin çekilmesi için en az 7-8 objektife fereksimin vardır ama biz yıllarda üç objektifle (28,75,125'lik) filmler çektik. Teknik donanım ve altyapı yeterli olmadığı için bazı türlere hiç eğilmedik. Örneğin bilimkurgu sineması bizde hep deney olarak kaldı, birkaç tane yapıldı, onlar da pek başarılı olmadı. Spielberg elbette büyük sinemacı ama arkasında dev gibi bir stüdyo var. Türk sineması, bu açıdan yıllarca onun binde biri, evet binde biri kadar imkana

sahip olmadan o filmleri yaptı, yani o filmler de o engelleri aşarak ortaya çıktı.

Gelelim, ticaret konusuna, Biraz önce işletmeci baskısından söz etmiştim ya, zamanla şöyle bir fiili durumla karşılaştık: Farzedelim siyah-beyaz bir film 200 bin liraya çıkıyor. Bir işletmeci size 80 bin liralık senet veriyor, sizin de 30-40 bin liranız var. Filmi bu bütçe ile yapıyorsunuz 6 ayı ildeki 6 işletmeciye, borsa gibi belirlenen fiyatlarla "örneğin ayhan'lı film şu kadar.." Göksel'li film bu kadar, Türkan Şoray'lı film şu kadar.." neredeyse sabit denebilecek fiyatlarla veriyorsunuz.

Böyle bölük pörçük bir tablodan, "Teraküm" çıkmaz. Ekonomi mantığıyla çıkmaz. Yapımcı zaten başta 70 bin lira borçlanmıştı. aldığı para 80 bin lira olsa, ona 10 bin lira kalır. İşletmecinin durumu bıçak sırtıdır. Sizin filminizden çok kazanır, benim filmimden az kazanır, sonuç olarak onun kazancı da % 10-%20 düzeyinde kalır. O dönemde sadece oyuncular, daha doğru starlar para kazanmıştır. Peki, sinemadan kazanılan o paralar ne oldu diyeceksiniz? Oyuncuya ödenen para, genellikle sinemaya dönmez. Çünkü oyuncu ne yönetmendir, ne yapımcıdır, ne de tüccardır. Amerika'da da, sinemada kazandığını film yapıp sinemaya geri getiren çok az oyuncu vardır. Burada, kendimle ilgili bir açıklama yapmak istiyorum. Ben oyuncu olarak kazandığım paralarla, yapımcı olarak Türk sinemasına girdim. "Toplumsal gerçekçilik" akımının en başarılı örneklerinden olan, Türk sinema tarihine giren "Şehirdeki Yabancı" "Kızgın Delikanlı" "Şafak Bekçileri" gibi filmler yaptığım için iftihar ediyorum.

* Şimdi geliyoruz sonuca... Dün böyleydi, bugün böyle, ya-

rın ne olacak?

Bunun yanıtını vermek kolay değil, çünkü sinema, dünyada bir yol ayrımında, bir yandan TV baskısı, öte yandan Hollywood filmleri tüm dünyada ulusal sinemaların başına ciddi sorunlar açtı. O kadar ki, tabloyu anlatmak için şunu söylesem yeter: Bugün Amerika ve Hindistan dışında seyircisine yaslanan, onun desteğiyle ayakta duran tek ülke kalmadı. Filmler artık ya TV kanallarıyla anlaşma yapılarak, ya da suponsor bulunarak çevriliyor. Öte yandan sinema salonları da hızla azalıyor. O açılışlar, O "Yeni bir sinemaya kavuştuk" sözleri sizi yanıltmasın. 1969 yılında Türkiye de toplam üç bin sinema vardı, bugün bu sayı 300 bile değil. Üstelik bu sayı da yanıltıcı. Çünkü eski büyük sinemalar tadil edildi, büyük salonlar iki-üç salon haline geldi, yani 300'ü bile bulmayan toplamda eskiden tek sayılan o sinemalar üç ayrı sinema salonu olarak sayılıyor, bu durumda bile toplam 300 salonu bulmuyor.

Çok daha önemlisi şu: Bu kadar salon sinema sanatını ayakta tutmaya yetse bile endüstriyi de, ticareti de doyurmaz. O yüzden sinema eskiden olduğu gibi proje-yapımcı-yönetmen üçgeninden çıkarıldı. Artık yapımcı yok, suponsor bulunursa ne ala...

* Yine yarına baktığımızda, ortaya birşey daha çıkıyor. Bazı aydınlar bizden hep Hollywood gibi, Avrupa gibi filmler yapmamızı istediler, bu yüzden bizi yılarca suçladılar. Bu haksızlıktı. Biz de oralardaki stüdyolar yoktu, biz onların bir günlük harcamasına bile yetmeyecek kadar bir parayla bir film bitirmek zorundaydık. Laf aramızda bizim Amerikalı veya Fransız gibi film yapmamız gerekmiyordu. Çünkü o filmler, o ülkelerde yapılıyor. Biz en beylik fakir Kız-Zengin

delikanlı hikayesinde bile yan tiple, yan öykülerle hep bizden birşeyler katılıyordu. Yarın, bu daha bir kesinlik kazanacak. Başarılı filmler yapılırsa, bunlar bizden izler taşırırsa dünyaya açılabilir. Hollywood'un gibi tek film yapıp, onun 150 filmiyle rekabet etmek, olacak iş değildir.

Üstelik artık sinemaya gitmek de pahalı bir iş. Dört kişilik bir ailenin sinemaya gitmesi yol parası, antrakta içilen iki kola vb. de dahil 4-5 milyon lira arasındadır... (Bilet fiyatları 900 bin oldu, yakında milyonu da bulur. Tabii bu da bir etken. O halde son olarak şunu söyleyeyim: Artık sizin, benim alıştığım sinema yok. Çok sevdiğim bir slogan var: "Film, sinemada izlenir." diyor ama daha önce anlattım, salon sayısına bakarsanız, bunlar hep full olsa, 1970'deki seyirci sayısının 40'da birine bile ulaşamayız. Ben ve benim gibi düşünenler için zor da olsa bir geçişi kabullenmek zorundayız. Artık yeni bir sinema olacak, filmleri sinemalarda değil, TV ekranında izleyeceğiz. Orhan Veli "Gemliği Dönünce/Denizi göreceksin/Sakin Şaşma" demiş... Gemliği dönmek üzereyiz. Deniz de göründü, ha görünecek.

Yılmaz:

"Özal su gibiydi, geldi, değiştirdi ve gitti"

Sevizinci Cumhurbaşkanı merhum Turgut Özal, kurucusu olduğu ANAP Genel Merkezi'nde düzenlenen törenle anıldı. Törende konuşan ANAP Genel Başkanı Yılmaz, Özal için, "Su gibi geldi, değiştirdi ve gitti" derken bu cümle ile bazen önündeki engelleri aşan sel gibi, bazen de önündeki toprakları bereketlendiren bir su gibi benzetmesini yaptı. Dünya Bankasının hazırladığı bir raporda Türkiye'nin en hızlı büyüyen ol ülkeden birisi olduğunun söylediğini ifade eden Yılmaz, bu tablonun Özal'ın ve ANAP'ın eseri olduğunu savundu. Yılmaz, "Millette hizmet için yetişen en azimli kadrolar, Özal'ın yetiştirdiği kadrolardır. Ona minnettar ve duacıyız. Allah gani gani rahmet eylesin." dedi.

Turgut Özal diyor ki..

- Ben, hiç bir vazifeye talip olmadım. Vazife verildi yaptım.
- Bir büyük yapı değişikliği olmadan neticeye ulaşmak mümkün değil.
- Kararlı iseniz eleştiriler ve elverişsiz şartlar sizi yıldıramaz.
- Sanayi devrimi yapıldığında ana güç enerjiydi. İnsanlık şimdi kitle gücünü değil; beyin gücünü aşmaya çalışıyor.
- Hizmet sektörleri, daha iyi eğitilmiş insan ister.
- Daha çok okuyabilen, daha çok araştırabilen, münakaşa edebilen kendine ayırabilecek vakti daha çok olan bir toplum geliyor. Bu, sanatın ağırlığının arttığı, müzelerin çoğaldığı, kültürün daha fazla pay aldığı bir toplum olacak.
- Bundan sonraki ekonomik reformların başında özelleştirme geliyor. Alt yapıyı hazırladık. Borsa, sermaye piyasası, mali enstrümanlar, konvertibilite mevcut. Devlet, artık sür'atle sanayiden, ticarettten ve tarımdan çıkmanın yolunu bulmalı. Enflasyon böylece aşağı iner.
- Dokunulmaz denilen tabuları dokunulur hale getirmek lazım. Meseleleri münakaşa etmekten korkmamak lazım.
- Türkiye, gençliğe önem vermelidir. Bu da eğitimle olur. Eğitim, sadece okullarda verilen değildir.
- Yokluk yılları geride kaldı. Şimdi herkes, "21. Asrı nasıl Türk asrı yaparım?" diye düşünmeli.
- Bütün mesele, ilgili kuruluşların Türkiye'nin yararına dönük konsensüsü bulmalarında.
- Türkiye, karar verince başarabiliyor. Kararlı olursak her şeyi yapabiliriz.

Özal ve koltuğun sapı

Metiner SEZER

Rahmetli Turgut Özal'ı, vefatının 4. senesi münasebetiyle yine anıyoruz, anacağız da. Herkes biliyor ki O, günlere sığacak bir kimse değildir. O'nun liderliğinin ekonomik reformlarından dolayı diğerlerinden farklı olduğunu, bir daha altını çizerek söylemek lazım. Rahmetli Özal, karizmatik bir liderdi ve ekip- le çalışmayı severdi. O'nun zamanında rahmetli Adnan Kahveci projeler üretir, Hasan Celal Güzel stratejiler geliştirir, Yusuf Bozkurt Özal ekonomik meselelere kafa yorar, Işın Çelebi işaleminin nabzını tutar, Güneş Taner dünyada neler olduğunu araştırır, ismini saymadığım diğerleri yeni fikirler bulur ve hepsi uygulanırdı. O dönemlerde Ekrem Pakdemirli ile yaptığımız bir yolculukta; "Özal, aldığı kararları cesaretle uygulardı. Biz, 'Uygulanırsa sıkıntı olur' diye karşı çıkardık, ama o

uygulardı. Sonuçta O'nun dediği doğru çıkardı" diye itiraf etmişti.

Rahmetli Özal bir çok reformun altına imza attı. Birçoğunu, sağlığında kendisi yerli yerine oturttu ve uyguladı. İki şey var ki; onlar zaman isteyen işlerdi, yarım kaldı.

Birisi özelleştirme, birisi mahalli idarelerin güçlendirilmesi!...

Ekonomide kabuklar kırıldıkça, yeniliklere geçiş için kanunların da sisteme uydurulması lazımdır. Ankara'dan Sivas'taki hastanenin ihtiyacını tayin etmek mümkün değil, küçülen dünyada kamunun ekonomiyeye yön vermesi de. Özal'ın başlattığı özelleştirme hareketini şimdiki iktidarlar gerçekleştirmek istiyor ama her hamleleri Anayasa Mahkemesi'ne takılıyor. Yani iktisadi reformları, hukukî reformlarla takviye etmek gerekiyor. Zaman kavga değil, değişim zamanı.

Reformlara hasretiz...

Türkiye'nin ekonomik kalkınma modeli Turgut Özal döneminde büyük ölçüde değişti. Yaptıkları yanımıza kâr kaldı, yapamadıklarını yapabileceğini çıkmadı. O zaman reformlara alışamamıştık şimdi hasret kaldık.

Türkiye'de ekonomide yaptığı reformlarla ön plana çıkan lider sayısı çok az. Turgut Özal, Türkiye ekonomisinin uluslararası rekabete açılmasının baş mimarı oldu.

Özal'ın yenilikçi, reformcu icraatlarına alışmayanlar, şimdilerde reform gerçekleştirebilecek güçte ve yetenekte lider bulunmayışından şikayetçiler. GAP'a kazandırdığı ivme, F-16'lar, Fatih Sultan Mehmet Köprüsü, otoyollar, iletişim, altyapısında ve ihracatta devrim niteliğinde

sıçramalar, Türkiye'nin rekabet gücünün tırmanması, istikrarlı büyüme, belediyelere yetki-kaynak aktararak ülkede kentsel altyapı yatırımlarının hızlandırılması, toplu konutun yüksek performans, Türkiye merkezli uluslararası ekonomik kuruluşların örgütlenmesi ve daha birçok şeyde Turgut Özal var .

DÜNYAYLA REKABET

Turgut Özal; Türkiye'nin dünya ölçeğinde, söz sahibi olabilmesi için ekonomi temelli reformlar gerektiğini çok öncelerden gördü. Global ekonomiye yönelen dünyada içe dönük, kalitesiz üretimlerle tutunabilmenin mümkün olmadığını, dünya pazarlarını düşünerek üretmek ve

Özal hasreti

Yılmaz KURT

bu rekabeti başarmak gerektiğini savunuyordu. Türkiye'nin sanayileşme politikasını ithal ikamecilikten, ihracata dayalı sanayileşmeye döndürmesinin mantığı da buydu.

1979' da Türkiye ile IMF arasında imzalanan ekonomiyi güçlendirme programının mimarı Turgut Özal'ın Başbakan Müsteşarı olarak uyguladığı 24 Ocak 1980 kararları, orta ve uzun vadede serbest piyasa mekanizmasının işlerlik kazanmasını öngörüyordu. Ana hatlarıyla, yeni bir döviz kurunun saptanması ve çoklu kur uygulamaya son verilmesini, KIT ürün ve hizmetleri fiyatlarının hükümetçe belirlenmesine son verilmesini, ihracatı özendiren düzenlemeler yapılmasını, yabancı sermayeye kolaylıklar getirilmesini, yurtdışı müteahhitlik hizmetlerinin desteklenmesini, gelir ve kurumlar vergilerinin düzenlenmesini, alınan ekonomik tedbirlerin uygulanması için yeni düzenlemelere gidilmesini, Yabancı Sermaye Dairesi, Teşvik ve Uygulama Koordinasyon Kurulu ile Para ve Kredi Kurulu oluşturulmasını ihtiva ediyordu.

1983 ve SONRASI

Turgut Özal Başbakan olduğunda kafasında, serbest rekabetsiz kalkınma olamayacağına inanan Özal, iktidarının ilk 2 ayında kafasında yer eden değişikliğin altyapısı için hızlı bir icraat sergiledi. Para, maliye, kambiyo, dış ticaret ve fiyat politikaları, hükümetin ilk 10 gününde yürürlüğe girdi. İthalatta liberalizasyon ve serbest faiz politikası başladı. Günlük kur uygulamasına geçildi. Gelir ve Kurumlar vergisi kanunu değiştirildi. Özel Finans Kurumları kurulması, faaliyetleri ve teşfiyelerine ilişkin mevzuat oluşturuldu. Faizsiz bankacılık sisteminin yolu açıldı.

Türkiye Gazetesi

Hasret bizim alın yazımız ve kader yazgımız. Belki de Şark'ın mistisizmi de bunda gizlidir. Her geçen gün, mevsim ve yıllar bir evvelkilerin üzerine duvar duvar bina edilmiştir. Ay, gün ve yıl gibi kavramlar aslında geçen zamanın hüznünü, kahrını ve kederini unutulmuş, üzerine bir mil çekelim diye içmece uydurduğumuz yalanlar değil midir ne ticede? İşte onların içinde bir ay var ki çok zalim, hem de en zalim olanı Nisan ayı. T.S. Eliot'un "Nisan, ayların en zalimidir." mısrası anlatır bu ayın zulmünü. O hep bizden bir şeyler alır ve bir daha da geri vermez.

Bundan tam dört yıl evvel, tabiatın uzun kış yorgunluğundan uyanıp, dingin ruh haliyle nevbahar hazırlıkları yaptığı bir cuma ertesi günde bahar güneşinin taze ışıkları alemleri daha henüz ısıtmaya başlamıştı. Birden o berrak gökyüzünü kül rengi bulutlar işgal etmeye başladı. Gün sarardı, soldu ve benzi attı. Arkasından kurşunu renge boyanan havada fırtınalar koptu, sert ve sanki öfkeli esen rüzgarın bir derdi, hem de büyük bir derdi var gibiydi. Biz M. Çiçek'le birlikte başkalarına göre pek de objektif olmayan bu irrasyonel iklim değişikliğinin metafizik yorumunu yapıyorduk ki, birden tv ekranının da "Cumhurbaşkanı Turgut ÖZAL geçirdiği bir kalp krizi sonucu vefat etti." altyazısı geçmeye başladı. Şok olduk, gözlerimize inanamadık. Hayır bu doğru olamazdı, Özal ölemezdi ve hatta ölmemeliydi. Ama nafile, şairin "Nisanlar zalim olur." sözü bu sefer zulmünü!, Cumhurbaşkanımız Turgut ÖZAL'ın şahsında hükmünü icra etmiş, onu yitirmiştik. **Bu hem öyle bir yitimdi ki hepimizi bıraktı yetim. Artık biz başkanı olmayan**

cumhur olarak sahipsiz, bundan da öte öksüz ve ÖZAL'sızdık. Bize halk olduğumuzu o öğretmişti. Çünkü o bizden biriydi. O kadar bizdendi ki şeb-i arus'undaki şu üç pankart bunu ne güzel gösteriyordu: "Sivil Cumhurbaşkanı", "Demokrat Cumhurbaşkanı" ve "Dindar Cumhurbaşkanı".

Malatya'dan çıkagelen bir öğretmen çocuğu olarak, devletin alt kademelerinden başlayıp, en üst raki- ma (864 m.), Köşk'e kadar gelmiş, fakat gücünü aldığı halkını, inandığı ve kaderini çizen Hakk'ını hiç unutmamıştı. O kadar inanmıştı ki, kendisine bir misyon yüklediğine olan inancı ile korkusuz bir cesareti ve mutmain bir kaderciliği vardı. 1987 yılında Houston'da şu meşhur bypass ameliyatı öncesinde, doktorlar kendisine "Şu anda ölümle kol kolasınız" dediğinde; "Ben her zaman öyleydim." cevabını vermiş, huzuru kalp ile neşterin altına yatmıştı. Yine bir başka mahfilde "Benim biri bayramlık, biri idamlık iki gömleğim var." derken; belki de Mevlânâ emsal şeb-i arus hasretini ifade sadedinde Hakk'a olan kurbiyetini ilan ediyordu. Zaten o dört eğilimi başlar üstünde bir çift elde birleştirirken, siyasete getirdiği tebessüm ve hoşgörü ile herkese kucağını açıp "Her ne olursan ol gel!" derken de siyasetin Mevlânâsı değil miydi? 1988 parti kongresinde kendisine girilen suikasttan yaralı olarak tekrar doğrulduktan sonra söylediği "Allah'ın verdiği ömrü, onun izninden başka alacak yoktur. Biz de ona teslim olmuşuzdur." sözleri bir Mevlânâ itimadı ve itminanı değil midir?

Özal, 13 yıl Türk siyasal yaşamının gündeminden hiç inmeyen, gün-

demide belirleyen ve istediği istikamete yönlendiren, politika geleneğimizin kuru, renksiz ve monoton havasına renk, neşe ve sürpriz katan kişiliğiyle de "sui generis" nev'i şahsına münhasır bir şahsiyetti. Serbest piyasa ekonomisini yerleştirmek için bir yandan alışılmış "devlet baba" imajını yıkarken, diğer yandan da, o çok sevdiği halkına grafiklerle elinde meşhur kalemiyle ekonomiyi anlatırdı. Devlet baba anlayışına karşıydı. Çünkü iktisattan siyasete, oradan uluslararası ilişkilere kadar Özal'ın düşünce kaidesi ve temelleri Amerika idi. Ve orada "devlet amcaydı." (Yani istediği zaman dövmeydi.) Yine alıştığımız "devlet adamı" kavramı ve ciddiyeti de Özal'a tersti ve kalıplara girmesi mümkün değildi. O nedenle "Bijan" marka tişörtüyle törenlere katılır, kimonoyla basın toplantısı düzenler, gazetelerle bilek güreşi yapar, "Bu sene çiçekli mayolar modaymış" deyip onunla fotoğraf çektirirdi. Yaz aylarında gittiği güney sahillerinin cennet emsal koylarında (Özellikle Göcek ve Okluk Koyu) beyaz şapkasıyla hız yapan bir kaptan, etrafındaki yazlıklara giden ve onları evine çağırır bir komşu, halkına tanıştırdığı! otobanlarda kendi kullandığı otomobilinde 180 km hız yaparken "Semra, koy bir Tatlıses kaseti de neşelenelim!" diyecek kadar bizden biri. Saatlerce bilgisayarının başında bir çocuk gibi oynayan, bilgisayar dünyasındaki gelişmeleri yakinen takip eden, hatta Red Kit okuyan ve bunu saklamayan bir safiyet. Zaten onun mayasında "çocukluğunu unutmamış insanların doğası, yahut çocukluğunu sürekli yaşayan insanın doğası" vardı. TV'lerde sıkça gösterilen bir enstantane vardı, bilmem hatırlarmısınız: Beyazlar giymiş o neşeli ve sevimli haliyle protokolde kucağına verilen bir çocuğun yanağını öptükten sonra, yüzünün aldığı bir tebessüm hali vardı ki anlatılamaz. İşte o, bu ülke-

nin bağrından çıkmış, cumhurun! tarihi, kültürü ve dini değerleriyle barışık bir başkandı. Devletin katı laik geleneğine rağmen, ilk defa hacca giden, alenen namaz kılan, Kur'an okutan ve Nakşibendi Türbesini ziyaret eden bir devletli idi. Köşkte ilk kez iftar veren, tasavvuf musikisi dinlettiren de o idi. Bunları yaparken dünyayı tanıyan bir lider onlara, her pazar ayını ruhaniye katılan da Galle'den her cumartesi sinagogda ibadet eden Şamirden, her gün pagoda tütsü yakan Tanaka'dan farklı hareket etmediğini gösteriyordu. Zaten bu ilklerinden dolayı ona veda edip soy yolculuğuna uğurlarken "Elveda ihtilalci" diye manşet atmış mıydı gazeteler?

Hayatında sürpriz yapmayı seven, reformist ve radikal kişiliğiyle de her kesimin sevgisini ve sempatisini kazanan, seveni ve nefret edenleriyle herkesi ilgilendiren bir küçük dev adamdı. Çankaya'ya çıkması siyaseti alsüts etmiş, bundan sonra seçim mitingleri buna endeksli olarak "Çankaya'dan indiririz" sloganı üzerine yapılmıştı.

Cumhurbaşkanlığı makamına oturmuş başarı ve her yeri karıştıran yaramaz bir çocuk gibi bazı kutsal! tabularla oynamanın, statükoyu değiştirmenin bedelini, kendisine yönelen ağır hakaret ve hücumlarla ödedi. Muhaliflerinden çok defa, muhiplerinden bivefa gördü.

Çankaya'ya çıkışı gibi, Çankaya'dan çıkışı ile de son kez bir büyük sürpriz yaparak ülke gündemini değiştirdi. Ve bu sefer 864 rakımlı köşkten inmedi, ÇIKTI... Sanki yıllar evvel söylediği "Ben muhalefet olamam" sözüne sadık kalarak, yıllarca ülkesine yaptığı onca hizmete mukabil gördüğü muhalefete, cevri cefaya yorgun kalbi dayanamadı ve "Elveda" dedi. Ve ilahi adalet tecelli etti. Bunu teyit babından kardeşi Korkut ÖZAL: "Son iki yılda kendisi çok kırdı, çok üzüldü, ülkesine

yaptığı hizmetlerin karşılığında bunları hek etmiyordu. Allah onu korudu ve yanına aldı" diyecektir.

Bütün bu kırık dökük satırlar ne Özal'ı övmek, ne onu, ne de başkalarını yermek için kaleme alınmıştır. Kaldı ki tarihe mal olmuş bir kamet olarak Özal'ın bunlara ihtiyacı da yoktur. ne acıdır ki, şu garip ülkemizde insanları sevmek için, kadru kıymetini teslim etmek için illa ölümünü beklemek gerekiyor. Bu noktada ehli insaf ve ehli kalem Yavuz GÖKMEN Bey, ÖZAL SENDROMU kitabında "Eğer bir ülkede önemli bir kesim ülkenin kurtuluşunun ilk şartını bir adamı devirmekte görmüşse bu neden bile o adamın önemini gösterir. Onun devrilmesi ya da devrinin kapanması tartışmalarının hangi tarafına olursanız olun, devirmeye yahut savunmaya çalışacağınız kişiyi iyi tanımalısınız!". diyordu. Tabii o zaman ÖZAL hayatıydı. Şimdi özal aramızdan ayrıldı 4 yıl oldu, yahut ülkenin kurtuluşunun ilk şartı olan adamdan kurtulduğumuzdan (!) bu yana dört kocaman yıl geride kaldı; ama ülke hala kurtulmadı! Daha da vahimi kurtuluş içinde teşhis ve tedavi yerine, tüm den cerrahi müdahale konsültasyonları konuşulmaya başlandı.

Ey ayların en zalimi Nisan! 17. gününde zihin zindanlarımızın duvarlarını kıran, içimizdeki değişim arzusunun çerağını tutuşturan, Hızır gibi bir gelip giden, düşünce ihtilalimizi bizden aldın ve bizi öksüz, bizi vizyonsuz ve bizi Özal'sız bıraktın. İşte şimdi biz Özal'a hasretiz. Hasret bizim alın yazımız.

Zaman Gazetesi
17-4-1997

Bir Kış Akşamı

Hayal insanın kendisine duyduğu güveni daha da artıran bir unsur olsa gerek. Elbette bizler de bir hayal ürünü olarak düşündüğümüz bu günlere gelmedik mi?

Nedendir bilinmez. İçimde bir korku ve onun yanında sıkışıp kalmış bir sevinçle kendimi yönetmeye çalıştım. İlkokul yıllarının en derin günlerini taşıyan bu duygu hâlâ içimde beni rahat bırakmama birlikte az da olsa beni yönlendirmektedir. Ayların, hatta yılların en güzel günlerini geçirdiğim bu yılları, "Ah keşke elimde olsa da bir daha yaşasam!" diye düşünüyorum bazı anlar.

Kış aylarında, karın lâpa lâpa yağdığı günlerde ders yapmak elbette ki, bizim için zordu. Fakat okul çıkışından kalan süre bizim için en değerli hazine niteliğini taşımakta idi. Hele bir de lapa lapa yağmış da yolları buzlatmış ise değmeyin keyfimize. Daha okul kıyafetlerini bile çıkarmadan yaka paça cami yokuşundan aşağı bir tren katarı tuttururuz. Ama sakın ola ki bizi Hüseyin Dayı görmesin, Görürse ne mi olur? Onu size o anda bizzat göstermekle kalmayıp aynı zamanda, çığırkırı sesi ile de köy halkına duyurur. Bu durum bizim için okuldan arta kalan süre içerisinde gizlice kaymamız için bir fırsat teşkil ediyor. Ayrıca sandalye ayaklarından yaptığımız ayakçalarımızı da elimizden almakta bir hayli zordu tabii. Ama bunun dışında; Deli Ali Dağı'nın tepesinden, kuzeylerden ve Değişmentiş'in yolundan kaymak serbestti. Fakat kim takar. Zaten insanoglunun fitratında kurallara karşı çıkma duygusu yok mudur?

Yine kış aylarının en soğuk saatlerini yaşadığımız, fırtınanın ayak ucunu göstermediği bir gün idi. Dışarıda esen fırtınanın inadına içeride yanan sobanın ıstahı iyice kabarmıştı. O anda korktuğumuzun başımıza gelmesi an meselesi idi. Yılların eskitemediği fakat yılların eskittiği hışırtılı radyonun başında yurttan sesler korosunu dinlerken elektriklerin gitmesi işleri bir hayli zora soktu tabii. Ama bunlar bizim için doğaldır, çünkü burası; dört dağın arasında bir dere kenarında, altın başakların, kavak ağaçlarının süslediği bir köy idi. Zaten soğuk böyle yerlere gelmez mi?

Eğer fırtına biraz vicdanlı olsa idi herhalde bu yerleri terk etmek için bilinmeyenlere doğru yola çıkardı. Ama nafile. hava yavaş yavaş kararırken, içinde anıların oluşturduğu bir demet beni hayallere salıyor ve o anda düşünüyorum ki; insanın her geçen anı gelecekte o insan için bir anı olarak yer bırakacaktır.

Düşüncelerimin fikirlerimi karıştırdığı sırada bir hayli zaman geçmiş olmalı ki, fırtınanın etkisi ile, yağın karın cama çarpması ile oluşan sesle birden irkildim. O zaman karanlık iyice bastırılmış elektrikler ise hala gelmemişti. Anam kilerden, uzun süre kullanılmamış, tozdan yüzü gözü görünmeyen içinde yanmaya mecali kalmamış birkaç damla gaz bulunan gaz lambası ile birlikte içeri girdi. Anam bunu aslında hiç yakmazdı, fakat bir baba yadigarı olarak saklıyordu. Onun için yanmayacağını bile bile bir umuttur deyip getirmiş. Fakat bunu yakmakta başarılı olamayınca lambayı çaresiz aldığı yere götürdü. Aslında sobanın kapağından çıkan ateşin aydınlığı bizim için kafi idi. Fakat bir inattır tutturmuştu, işte. Anam yine kırk yıllık evinin içinde sanki gözleri görmeyen bir ama gibi önünü elleri ile yoklayarak içeri girdi. Odanın loş ışığının yardımı ile eline geçirdiği birkaç parça odunu sobaya attı ve hemen sofranın başına oturarak; dumanı üstünde tarhana çorbasına kaşığı atarken, yüzünde lambayı yakamamanın hüznü ile çorbaya kaşığı daldırdı. Sanki hiçbirşey duymuyor ve görmüyor gibiydi, bu ve buğday ekmeğinin kokusu, odanın ferahlığını birhayli değiştirmişti. Ve ben de bu sofraya oturarak, karnımı doyumaya çalıştım fakat, odadaki sessizlik sofranın başında da devam ediyordu. Ama birden bire kapının vurulması bu sükuneti bozdu. Anam:

- Hayrola kim acep? Hayırdır inşallah!
- Ben bakarım, Ana sen otur.

Sofranın başından bir sıçayış ile kalktım ve loş aydınlıkta elim ile önümü yoklayarak kapının önüne vardım.

- Kim o?
- Aç Rıza benim...

Bu ses hiç yabancı gelmemişti bana.

Tabii ya bu Bahri Dayı idi. Hemen kapının sürgüsünü çekerek kapıyı açtım. Karşımdaki manzara beni biraz korkutmuş idi. Çünkü karşımdaki sanki Bahri Dayı değil, bir eşkiya idi. Yanında yetmişlik kadın Ayşe Nine var idi.

- Selamün aleyküm.
- Ve aleyküm selam.
- Hoş geldiniz. Buyrun.
- Oğlum Rıza kim imiş?
- Bahri Dayıgil ana.

İçeride hoşbeşin haddi hesabı yok idi, hemen ortalığı toplayarak oturdum. Bahri Dayının yanına. Anamla Nine de kendilerinin ilgilendirecek bir gündem bulmuşlar, sobanın yanına oturmuş konuşuyorlardı.

- Eeee Bahri Dayı nasılsın?
- Bildiğin gibi. Yaşlılık işte, yaşlımın

hali nasıl olsun.

- Evvelden insanlar hep iri yarı imiş ve çok ağır yükleri de kaldırırlarmış Bahri Dayı. Peki şimdi niye böyle insanlar yok.

- Şimdi mi? Şimdi teknoloji artık gelişti. Bence insanların tembelleşmesine imkan tanıyan teknoloji. Eskiden köy fırınları vardı, ayrıca böyle sobalar da yok idi. Bu dağların her tarafı ormanlarla kaplı idi. O zaman süt, yoğurt, tereyağı da bol idi. İnsanlar iyi besleniyorlardı. Evvelden her eve kırk kağı odun getirirlerdi yakmak için, çünkü o zamanlar soba yoktu, taş ocaklar var idi, evlerin ısınması da bir hayli zordu tabii. Her ev kırk kağı odun yakıyordu bir kışı geçirmek için.

- Kırk kağı odun mu?
- Evet kırk kağı odun.
- Peki bu zulme ormanlar nasıl dayanmış?

- Dayanmışlar mı dersin sence? Bak sana eğer ormanları kesmesek şimdi bu köyün bütün etrafı ormanlar ile kaplı olacaktı. Ayrıca o zamanlar ormanlar çok sık iken buralarda vahşi hayvanlar da kol geziyordu. İstersen sana Sarı'nın nasıl kurtlar tarafından kaçırıldığını anlatabayım.

- Bizim Muhtar Emminin Sarı İtini mi?

- Evet.

- Yine böyle bir kış akşamıydı. Bir yandan kurtların ulmaları bir yandan da köpeklerin uğultusu Köy'ü çınlatıyordu. Fırtına olanca şiddeti ile devam ediyordu. Kurtlar ta köyün içlerine kadar inmişler idi. Dışarda bir tek insan yok. Etraf çok sessiz. O zaman herkes malından davarından korkar idi. Çünkü kurtlar sık sık köyün içlerine kadar inerek hayvanları telef ediyordu. Ama Köyün bazı köpekleri kendilerini kahraman sanarlar ve beş on köpek bir araya gelerek, bir kurt için kendilerini heba ederler. Bizim Muhtar Emminin Köpeği de bunlardan biri idi. Gecenin geç saatlerinde köye inen kurtlarla mücadele etmek için tek başına kurtların yanına giderdi. Yine birgün gece bu tavrını sergilemek için yola koyulduğu vakit başına geleceklenden habersiz düşer köyün ara sokaklarına. Beş tane kendine güveni olan kurt köye inerek kendilerine av aramaya başlarlar. Tam bu sırada nereden akıllarına gelsin ki bizim Muhtar Emminin köpeğinin kendilerine av olacağı. Bir çöşede karşılaşılır Sarı ile. Fakat iş işten geçmiştir Sarı için. Muhtar Emminin köpeğini, dört bacak ederek bir kurtun sırtına atarlar. İkisi kulaklarından ikisi de ayaklarından tutuyorlar ki kaçmasın diye. Ama kaçmak bir yana köpeğin korkudan kımıldayacak bir hali bile kalmamıştır. Bu sırada komşuluktan dönen Muhtar Emmi köpeğinin bu halini görünce çeker belindeki tabancasını...

Ramazan SÖNMEZ 4-İ 7524

Neslihan Gökçe 6-H

Beş yıldır yapılmakta olan lise öğrencilerine yönelik Uluslararası Felsefe Olimpiyatlarına bu yıl okulumuzun da katıldığını önceki sayımızda duyurmuştuğuk.
6-H Sınıfından 5. dönemde mezun olan Neslihan Gökçe bu yarışmada aşağıdaki deneme yazısıyla okulumuzu temsil etmiş, bölge 1. si ve Türkiye 9.su olmuştur.

SANAT VE İNSAN ÜZERİNE

'Sanatta kendisini gösteren, açığa çıkaran her zaman hayattır, insani olandır'

Takiyettin Mengüşoğlu İnsan Felsefesi

İnsan dünya üzerindeki en gelişmiş varlıktır, ve sahip olduğu potansiyeli kullanabilen bir canlıdır. Hayat, insanın keşfedebildiği sınırlar içindeki canlılıktır. İnsanlar herşeyi kendi sınırlarına göre değerlendirebildikleri için, insanlar tarafından yaratılan herşey, insana dayalıdır. Sanat da insanın kendi varlığının peşinden koşarak yaratma eylemidir. İnsanlar, hayata insan açısından baktıkları için, bütün ilgilerini insanda odaklamışlardır. Gerçekte canlılar sadece insandan ibaret değildir. Fakat sanat yalnızca insanın başarabileceği bir etkinliktir. Bu nedenle sanata insancıl bir açıdan yaklaşmak gerekir.

İnsan, varlığının bilincine varmaya başladığı andan itibaren yaratma süreci içerisinde. Bilinen en eski sanat eseri onbeşbin yıl önce yapılmış olan Güney Fransada'ki Lascaux mağarasındaki duvar resimleridir. Bu resimler sanat dışı kaygılarla yapılmış olsalar da, insanın sanat yapma amacına da yönelmişlerdir. Bundan sonra da daha uzun bir süre sanat, bilinçli olarak kendi adına ve kendisi için yapılmamıştır.

Sanat tarihi sanatsal yaratımın birçok evrelerden geçtiğini söylemektedir. İlk zamanlarda yapılanlar, (bugün teknikle üretilen) günlük gereksinimleri karşılayan araç ve gereçlerdir. Artık sanat günlük gereksinimlerle pek fazla ilgilenmemiştir.

Sanat, felsefenin bir konusu olarak ilkçağda önem kazanmaya başlamıştır. Platon, sanatın "mimesis" olduğunu söylemişti. "Mimesis" duyguların değil, somut hayatın yansıması olarak değerlendirilmiştir. Bu değerlendirmenin kaynağında, teknolojinin ve bilginin gelişmediği bu devirde, sanatta bir arayıştan çok, varlığını ifade etme, somut bir şeyler bırakma isteğinin yer aldığını düşünüyorum. Sanatın sonraları varsıl kesimlerin saraylarını ve konutlarını süsleyen bir güç ve zenginlik belirtisi olarak yer alması ve böylelikle gelişmesi de bunun kanıtıdır. Sanat eserlerinde gerçekçiliğin hakimiyeti ve sınırlamaları zorbalığa kadar varmıştır. Yani fotoğraf gibi resimler, canlıymışçasına heykeller üretilmiştir. Fakat klasik sanatın bu katı kuralları ilerlemeye engel olamamıştır.

Çünkü ilerleme ve değişim canlılığın mutlak gerçeğidir. Walter Benjamin'in belirttiği gibi "sanat üretilir ve üretilen süreçte istense de istenmese de gelenek değişir". devamlı kendini ye-

niler. Üretimin doğal sonucu olarak sanat da kendisini yenilemiş ve XIX. yüzyılda sanat yalnızca hayatın değil, duyguların yansıması olarak görülmeğe başlamıştır. Duygusalığa dayanan bir akım olan romantizm doğmuştur. Belki de "Sanat duyguların yansımasıdır" sözü ilk olarak bu devirde söylenmiştir.

Teknolojideki gelişmeler ve kapitalizm ilerlemesi, sınıflar arasındaki mesafeyi biraz daha arttırmış ve bundan sadece proletarya değil, burjuvazi de tedirgin olmuştur. Birinci ve ikinci dünya savaşlarının getirdiği sıkıntılar ve bunalmalar, üçüncü dünya savaşı korkusu, dini ve ekonomik baskılar insanları bunaltımın ve mutsuzluğun içerisine itmiştir. Bütün bunların ardından özellikle soyut bilince dayanan yeni akımlar ortaya çıkmıştır. Bu gelişim sürecine baktığımız zaman, ortamın insanları ne kadar etkilediğini, bunalmaların insanları yeni arayışlara ittiğini ve sanatın üzerindeki etkilerini çok iyi gözlemleyebiliriz. Kandinsky'nin deyişle "Her sanatçı kendi çağının çocuğudur!"

Buraya kadar sanatın soyut bilince dayanmasına kadar geçirdiği gelişimleri inceledik Şimdi biraz da sanatın içeriği ve sanatçılar üzerinde duralım. Sanat da bir süre obje ilişkisine dayanır. süje, yaratan insanları, obje ise yaratıcının malzemesidir. Ben bunlara yaratma eylemini güdüleyen faktörleri de eklemek istiyorum. Bunlar insan psikolojisini büyük ölçüde etkileyen daha doğrusu ortaya çıkaran çevre ve insan doğasındaki genlerdir. Her sanatçı eserinde kendisini ve yaşadıklarını yansıtır. kısaca ruhunu yansıtır. Bir sanatçının eserlerinden onun ruhunu anlamak olanaklıdır. Bu da demektir ki sanatçı birçok şeyin yanında kendisini de ifade eder. Croce ve Collingwood'a göre oluşan eser bir açılım ya da anlatım değildir. Bu tanımdan yola çıkarsak sanat bir mimesis olamaz. sanatta açılım ve anlatım bulunabilir; ama bu, onun sadece ondan ibaret olduğunu göstermez. Pekiyi o zaman nedir sanat?

Sanat niçin yapılır? Bunun eğer Freud'çu değilsek bilemeyeceğimiz bir cevabı vardır Sanat. Croce'ye göre sezgidir, Hegel'e göre mutlak ideanın öznelleşmesidir. bana gör e sanat herşey için de olabilir bir tek şey içinde. İn-

sanlar bunalımda oldukları için, ya da mutlu oldukları için yaratabilirler. Önemli olan insanın yaratma sürecinin devamlı olmasıdır. sadece belirli bir anda ya da dönemde yaratanlar sanatçılardan çok nevroitiklerdir. Çünkü sanatsal yaratmanın en önemli nedeni bilinmeyi aramak ve boşlukları doldurmadır. Bu nedenle sanat rastlantısız değil bilinçli bir çabadır. Üstelik bu sadece sanat için değil, bilim ve felsefe için de geçerlidir. sanat, insanların kendi varlıklarını kanıtlamalarının en güzel ve sağlıklı yoludur. Ben bu anlamda bilim, felsefe ve sanat arasında çok yakın bir ilgi görüyorum. Her üç etkinlik de çalışmayı ve yaşamı sevmeyi gerektirir. Bu bağlantı insanlığın kültür tarihi incelendiğinde açıkça görülür. Yüzeysellikten ayrılıp, i çeriğe baktığımızda bunu farkedebiliriz. Toplum içinde sanatçı olan farklı kişidir. Toplum farklı ya da aykırı olanı dışlar. Çoğu sanatçı bu durumun sonuçlarını yaşamıştır. Aslında sanatçı yaratarak değişimine devam eder. Belki de farklılığı yaratan bu değişimlerdir. Picasso'nun dediği gibi "Her yaratma eylemi bir yıkım edimidir". İnsanların kendilerini içinde buldukları bir takım değerlerin aslında gerçek olmadığını anladıkları zaman, çelişkilere, bunalmalara ve yalnızlığa itmeleri olasıdır. Bunun örneklerini Van Gogh, Poe, Virginia Wolf, Salvador Dali gibi sanatçıların yaşam öykülerinde bulabiliriz. Kafka'da da bunu görebiliriz. Kafka soyut dünyanın derinliklerini, sıradan insanlarla olan ilişkilerindeki yorumlarını yansıtan bir sanatçıdır. Charles Bukowski'de bütün bunların karşısında yıkılan, yaşamdan uzaklaşan birey kimliğini gözlemleyebiliriz. Dali'nin resimlerinde ise onun içine kapanıklığını ve kaosunu nasıl aktardığını görebiliriz.

Her yer madde ile doludur. Madde ise özünde aynı ama görüşleri ile birbirinden farklıdır. Sanat insanın maddeyle karşılaşmasının ve bilinç düzeyinin en yüksek ve yoğun halidir. Estetik varoluşun güzelleşmesidir. İçinde doğrular vardır, keşifler vardır...Pek çok şey vardır, hasılı insan vardır.

23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK ve ÇOCUK BAYRAMI KUTLU OLSUN

Milli iradenin küçük bekçileri

ATATÜRK BİZLERE
ARMAĞANI
OLAN DÜNYANIN
İLK VE TEK
ÇOCUK
BAYRAMINI
BİR KAC
GÜN ÖNCE
KUTLADIK!

Atatürk, kurduğu Cumhuriyet'i gençlere, yani bizlere emanet etmişti! Emanetli devrattık ve Cumhuriyet'e hep birlikte sahip çıkarak, ülkemizi aydınlık ululara doğru götürüyoruz. Atamızın şükran ve minnet duyuyoruz. Yasaların ulu önderimiz Atatürk, yasaların onuru armağanı olan 23 Nisan!

23 Nisan 'da Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin (TBMM) açılışının 77. yıldönümünü ve Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutladık. TRT'nin düzenlediği şenlik de dünyanın dört bir yanından gelen çocukların katılımıyla yalnız ülkemiz çocukları için değil adeta tüm dünya çocukları için uluslararası bir kutlamaya dönüşüyor..

Türkiye Cumhuriyeti'nin en yetkili ve millet egemenliğini simgeleyen organı olan Türkiye Büyük Millet Meclisi, bundan 77 yıl önce 23 Nisan 1920'de kuruldu. Atatürk'ün, siyasi tarihimizin dönüm noktalarından biri olan 23 Nisan'ı çocukla-

ra bayram olarak armağan etmesi hiç şüphesiz ulusal egemenlik bilincinin yaşam boyu benimsenmesi ve korunması amacını taşıyor.

TBMM'nin açılması, ulusun kendi kendini yönetme isteğinin hukuksal biçimlenmesi ve somutlaşmasıdır. Anayasal kurallarıyla güvenceye bağlanan bu gerçek bağımsız ve hür yaşama isteğinin, uluslaşma bilincinin ve kendi kendini yönetme olgusunun kaynağıdır. Yasama, yönetme, yürütme ve yargılama bölümlerinden oluşan bu hak da milletin birliğini içerir. Biz de milletçe bu hakkımızdan 77 yıldır hiç taviz vermiyoruz. Geleceğin güvencesi olan çocuklarımızın da vermemesi için onlara bu bilinci küçük yaşlardan itibaren aşılamak da önemli bir vatandaşlık görevi.

ŞENLİK 19 YAŞINDA

TRT, 1979 yılından bu yana geleneksel olarak uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği düzenliyor. 1979'da beş ülkenin katıldığı şenlik bu yıl 38 ülkeden 40 ekibin oluşturacağı büyük bir organizasyon haline geldi.

TRT, bu yıl içinde bulunduğu finansman güçlüklerinden dolayı şenliği, Koç'un finansörlüğünde hayata geçirdi. Bunun yanı sıra Ankara Büyükşehir Belediyesi, ulaşım hizmetlerini karşıladı. Turban Genel Müdürlüğü de Abant'ta düzenlenen piknikler için ikramları hazırladı.

Atatürk'ün, Türk çocuklarına armağan ettiği çocuk bayramını, tüm dünya çocukları ile birlikte kutlamak amacıyla başlayan şen-

lik, organize edildi.

Bu yıl şenliğe Almanya, Azerbaycan, Bangladeş, Belarus, Bosna, Hersek, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti, Endonezya, Fas, Finlandiya, Gürcistan, Hırvatistan, Hollanda, İsviçre, İtalya, Kabartay-Balkar, Kazakistan, Kırgızistan, Kuzel Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Macaristan, Makedonya, Mısır, Moldova, Nijerya, Özbekistan, Polonya, Romanya, Rus Federasyonu, Slovakya, Türkmenistan, Ukrayna, Venezuela, Yugoslavya katıldı.

Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 77. yıl dönümü şehri-

ONU BUGÜN DAHA İYİ ANLIYORUZ...

Bu yıl uluslararası şenlik, şenlikçiler Mustafa Kemal Atatürk'ün, okullarını ve sınıflarını eğlendirmişti.

mizde de coşkuyla kutlandı. Günün anlam ve önemine uygun çeşitli etkinlikler de yapıldı.

GÜZELLİKLER VE ÇİRKİNLİKLER ALEMİ

HAYAT

Hayat... İnsanların içine herşeyi sığdırmak istediği, insan üzerine çizilmiş yol değil midir?

Başka bir deyişle, insanların, onun için yapmadıkları kötülük, yapmadıkları iyilik bırakmadıkları, hayatlarının son noktasına gelince, gözlerinden bir film şeridi gibi geçen, insanların yaptıkları iyilik ve kötülüklerinin toplamının yapılmasını sağlayan unsur değil midir?

Hayat içinde neler yapmaz ki insanlar... İyilikler, kötülükler ve çılgınlıklar neler neler...

Hayat, toz pembe hayallerin, birbirini seven ve sevmeyen, birbiri ile geçinen ve geçinmeyen, çiçeklerin, hayvanların, bütün canlı ve cansız varlıkların bulunduğu yerde, insanların ölüme kadar sahip olduğu bir sınırdır.

İnsanın, bir kere içinde bulunduğu bambaşka bir alem...

Sevgilerin, aşkların, evliliklerin, sevinçlerin ve hüznünlerin yaşandığı yerdeki kısa müddet, zaman...

Hayat, insanların sadece iyi zaman geçirdiği bir sınırdır değil, zaman zaman onun içinde hata yapıp her iyi şeyi öğrendiği zaman birimdir.

Ç ekememezliklerin, kıskançlıkların, kederlerin yaşandığı zaman birimi.

FAKAT HER ZAMAN SONU OLAN...

Özlem ÇOBAN Hz-C 371

GÜZEL DOST

Ellerin nerede güzel dost, uzat bana ellerini

Bir çukurun içine düşmüş gibisin

Dalgın dalgın bakıyor gözlerin

Kollarımı organ yapıp uzatıyorum sana

Tut kollarımı, çık dışarıya

İyi ki insan olmuşuz, diyorum

Her nefes alışverişimizde içimiz rahat ve güvenli

Seninle aynı anda atıyor kalbimiz

Gözlerimiz gelecekteki mutlu günleri

Aynı anda görüyor

Yüreğin burkulmuş ağlamak istiyorsun

Gönlümü yol eylemişim dostum sana

Bu yoldan yürü de git mutlu diyarlara

Çiğdem Yıldırım Yab. Dil 1/D

Eski Bir Tapınak Yazıtı

Gürütü-patırtının ortasında sükunetle dolaş; sessizliğin içinde huzur bulunduğunu unutma. Başka türlü davranmak açıkça gerekmedikçe herkesle dost olma-ya çalış. Sana bir kötülük yapıldığında verebileceğin en iyi karşılık unutmak olsun. Bağışla ve unut. Ama kimseye teslim olma. İçten ol; telaşsız kısa ve açık seçik konuş. Başkalarına da kulak ver, aptal ve cahil oldukları zaman bile dinle onları; çünkü, dünyada herkesin bir öyküsü vardır.

Yalnız planlarının değil, başarılarının da tadını çıkarmaya çalış. İşinle ne kadar küçük olursa olsun ilgilen hayattaki dayanağın odur. Seveceğin bir iş seçersen yaşamında bir an bile çalışmış ve yorulmuş olmazsın. İşini öyle seveceksin ki, başarıların bedenini ve yüreğini güçlendirirken verdikleriyle de yepyeni hayatlar başlatmış olacaksın.

Olduğun gibi görün ve görüldüğün gibi ol. Sevmediğin zaman sever gibi yapma. Çevrene önerilerde bulun ama hükmetme. İnsanları yargılasan onları sevmeye zamanın kalmaz. Ve unutma ki, insanlığın yüzyıllardır öğrendikleri, sonsuz uzunlukta bir kumsaldaki tek bir kum taneciğinden daha fazla değildir.

Aşka burun kıvrırma sakın; o çöl ortasındaki yemyeşil bir bahçedir. O bahçeye layık bir bahçıvan olmak için her bitkinin sürekli bakıma ihtiyacı olduğunu unutma.

Kaybetmeyi ahlaksız bir kazanca tercih et. İlkinin acısı bir an, ötekinin vicdan azabı bir ömür boyu sürer. Bazı idealler o kadar değerlidir ki, o yolda mağlup olman bile zafer sayılır. Bu dünyada bırakacağın en büyük miras dürüstlüktür.

Yılların geçmesine öfkelenme; gençliğe yakışan şeyleri gülümseyerek teslim et geçmişe. Yapamayacağın şeylerin yapabileceklerini engellemesine izin verme.

Rüzgarın yönünü değiştiremediğin zaman, yelkenlerini rüzgara göre ayarla. Çünkü dünya, karşılaştığın fırtınalarla değil, gemiyi limana getirip getiremediğinle ilgilendir. Ara sıra isyana yönelecek olsan da hatırla ki, evreni yargılamak imkansızdır. Onun için kavgalarını sürdürürken bile kendi kendinle barış içinde ol.

Hatırlar mısın doğduğun zamanları? Sen ağlarken herkes sevinçle gülüyordu. Öyle bir ömür geçir ki, herkes ağlasın öldüğünde, sen mutlulukla gülümse. Sabırlı, sevecen, erdemli ol. Önünde sonunda bütün servetin sensin. Görmeye çalış ki, bütün pislğine ve kallesliğine rağmen dünya yine de insanoğlunun biricik güzel mekanıdır.

(Xtentus I.Ö.9.yy)

Nurdoğan Kılıç 4-A 8348

THE UNIVERSE

-----Abdurrahman KARA Yab,Dil 1/C286

The enormous distances with we are concerned in astronomy are inconceivable in terms of ordinary terrestrial miles. We can say that the moon is nearly a quarter of a million miles away from earth; we can say that the sun is 93 million miles away; and we can understand those distances in terms of distances which we understand on earth. But when we talk about even the distances to the extremities of the solar system defined by the orbits of the planets Pluto and Neptune, when we are dealing with distances of 4,000 million and 5,000 million miles, then the numbers begin to become meaningless.

It is convenient to describe these distances in terms of the distance that light travels in a given time. Light travels at 186,000 miles a second. Light reflected from the moon would take one and a quarter seconds to cover the quarter of a million miles separating us from the moon. Light from the sun takes just over eight minutes on its journey to cover the 93 million miles. Light from the sun takes between five and six hours to traverse the distance separating it from the outermost planets, Neptune and Pluto. It is important to realise the solar system, which seems to us so big by our standards of terrestrial distances, is really extremely small compared even with the distance of the nearest star. For example, if you imagine your self setting out on a journey with the speed of light, you could begin by going round the earth about seven times in the first second; after one and a quarter seconds you would pass the moon; after eight minutes the sun; after about five hours you would move entirely away from the solar system. You would then have to travel for over four years before reaching the nearest star, and when you got there you would find that it was like the sun. Travelling in this way, every few years you would encounter another star like the sun. After about 100,000 years you would still find yourself moving in the regions of space which contain the stars of the Milky Way system.

It is important to emphasise that all our knowledge in astronomy is of time past:

we have almost no knowledge of the present moment. Our information about the sun is eight minutes out of date; and our knowledge of the remotest stars which we can see with our eyes on a clear night in the Milky Way is between 50,000 and 100,000 years out of date, because it has taken that number of years for the light emitted by them to traverse the distance separating the stars from us...

We now know of star systems that are moving away from us at a very great speed at such a speed that even in a few minutes we must have been separated from them by many millions of miles. The expansion of the universe is carrying them away from us at speeds of more than half the velocity of light. This raises the question of the history of the cosmos.

If you imagine time in reverse, it would appear that we must have been much closer to the objects that we saw in the remote parts of the universe this morning than we are tonight. If one retraces the apparent history of the universe in this way, one can reach the conclusion that, apparently, in an epoch of about 10,000 million years ago, the material of the universe must have been packed very closely together.

It is natural to ask if this is the way in which the universe began. Is it possible that in an epoch of 10,000 million years ago, all the primeval material which now forms the stars and the galaxies was indeed concentrated in a superdense condition, and that the moment of origin was the moment when this superdense disintegrated?

= Supply the required figures from the text.

- 1- Distance from earth to moon
- 2- Distance from sun to earth
- 3- Approximate distance from earth to Pluto
- 4- Approximate distance from earth to Neptune
- 5- Speed of light
- 6- Time taken for light to travel from moon to earth
- 7- Time taken for light to travel from sun to earth
- 8- Time taken for light to travel from Neptune to earth
- 9- How many times could light go round the earth in two seconds?

THE BIRD WHICH WAS FINISHED IT'S PETROL

Afew weeks ago I bought a bird. It was a blue budgie. The shop assistant put it in a packet. I came home. I was in a hurry. Because we had a match on that day. I put packet on the table and I went to football match.

We played and I came home again. When I came home I didn't find the packet on the table. I asked my um where the packet was. She said that she had took it in the refrigerator. Because she thought it was a piece of meat. I opened the refrigerator door. The bird was frozen. I took it and I went to my pet shop. The shop assistant said that I must drop petrol on his beak. I did that and the bird got up. It started to fly. But a few minutes later it has fallen over. What do you think? What has happened to bird. It was finished its petrol.

----- Nedim GEZE Yab. Dil 1/E 242

BEBEĞİME

Bak bebeğim... Herşey yalan, ayrılık öyle acı ki... Yaşam, yaşam bebeğim öyle zor ki. Yıllar geçecek yine de acı çekeceksin. Bıksan da bitmeyecek acı. Çekeceksin toprağa kadar...

Hakkın olmayarak dövüleceksin, içinden gelmeyecek dövüleceksin. Gururuna yediremeyeceksin, ağlayacaksın gece yarısına kadar, kendini vurmaya isteyeceksin....Fakat hayır! vuramayacaksın. Kal diyen olmayacak, herkes ölmen için uğraşacak. Görmemezlikten gelemeyeceksin!... Veren hep sen olacaksın hiç alamayacaksın bıkmayacaksın hayattan.

Susacaksın, küseceksin kaderine, umdukların olmayacak hayatta. Umutsuzca sevecek, umutsuzca yaşayacaksın. Yazık!... Yarın diye birşey düşünmeyeceksin...

İsteyeceksin, alamayacaksın. İsteyeceksin ama vermeyecekler! Koşacaksın, koşacaksın ama asla yetişemeyeceksin. O kadar fazla engelin olacak ki...

Ağlamamalıydın bebeğim, istesen de değişmez bu kader. Bırakacaksın ve kaderin utanmasını bekleyeceksin bebeğim. Utanır mı? Şimdiye kadar utanmayan kader bilemem ama bebeğim, umacak ve yaşamaya çalışacaksın. Hasret var, ayrılık var, biz varız, en önemlisi ölüm var hayatta. Hatıralarımız var, umudumuz var yaşamalıyız. Çünkü yaşadığımız, derf dünyasıdır.

----- Hale Civelek Haz. C 388

CENNET

Sedat Karakaya-4/D 7675

Şimdi uzaksın bana, hem de çok uzaksın Belki tükenmeyen umudum, belki de tuzaksın Her şeyden çok arzuladığım yasaksın Sana cennet diyorlar bilmiyorum nasılsın.

HAYAT

*Bugün benim günüm arkadaş;
Ben bugün doğmuşum
Hayata bugün açmışım gözlerimi
Ve çocuksu bir anlayışla
Sevmişim bu hayatı, bu insanları.*

*Çocuktum anlayamıyordum hayatı
Ve yalnız...*

*Çocuklar oynamıyordu benimle
Bir kenara itiliyordum
Bir duvar dibine oturup ağlıyordum
Sessizce kimsesiz.*

*Okula gidiyordum,
Birşeyler öğreniyordum,
Kendimi,
Şu hayata kabul ettirebilmek için*

*Gençtim artık, ama yalnız
Yalnızlığımı kimseyle paylaşamıyordum
Kendi kendime bu hayatı
Anlamaya, çözmeye çalışıyordum.*

*Bıkmıştım bu hayattan,
Bu genç yaşımda
Neydi beni bu hayattan bıktıran
Yalnızlık mı? Çaresizlik mi?
Anlayamıyordum.*

----- Sedat KARAKAYA 4/D 7675

BİR KARADENİZ TASVİRİ

Bir başka alemdir Karadeniz... Anadolu'nun çorak, bozkırlı topraklarından yukarı çıktıkça yavaş yavaş hava yumuşar, küçük bir çocuğun nefesi gibi beraklaşır. Etrafınız artık gözlerinizi bozacak kadar yeşildir. Gözlerinizi alan yeşili bırakıp aşağı bakarsanız ayrı bir güzellik, ayrı bir yeganelik bulursunuz. O mavinin tayfı ile birlikte içinizdeki ürkme duygusunun bir heyecan, bir hayranlıkla bulamaç haline geldiği o lahazar belkide bir daha göremeyeceğinizi sandığınız için kısılar, kısılar... Sizi hayalle gerçek arasında farklı bir boyutun içine sürükler. Kavıslı, virajlı yolları aşır, şehrin -azıcıkda olsa- betonundan uzaklaştıkça karşınıza uçsuz bucaksız çam ormanları çıkar. Başınızı kaldırıp yukarıya bakınız mı herbiri başınızı döndürecek kadar yüksek olan çam kokulu ağaçların adeta mat renkli, boz gökyüzünü bir ana gibi kucakladığını fark edersiniz. Bu dev ağaçları yüksekçe bir tepeden izlerseniz onların sonsuz enginleri bir yorgan gibi örttüğünü ağızınız açık görürsünüz. Bu ağaçların herbiri onlarca hayvan barındırır o dev gövdelerinde. Kimisinde yumuşacık, uzun kuyruklu bir sincap, kimisinde yırtıcı bir kartal, kimisinde ürkütücü fakat masum bir yılan, bir başkasının kovuğunda ala gözlü bir ceylan, bir başkasının yaprağında da minik bir tırtıl yaşar yerini hiç yadırgamadan.

Sadece hayvanları değil nadir de olsa insanları da içine alır bu ormanlar. Doğaya aşık, oralara aşık pekçok kimse vardır onların bağrında. İnsanoğlunun çoğu kez mahvetme yeteneğine karşın buradaki kulübelerin etrafı çitlerle kaplı ahşap evlerin oraya ayrı bir şahanelik katması şaşırtıcıdır. Bu şahanelik sadece evlerde değil içlerinde yaşayan insanlarda da bulaşıcı bir hastalık gibi seyredir. Yaşı neredeyse bir asrı geçkin nineler, dedeler sizi memnuh etmek için var gücüyle çirpilir. Orada içtiğiniz, adeta ırmakların, çam ağaçlarının, otların, çiçeklerin, türlü türlü meyve ve sebzelerin karışımından yapılmış ayran, belki de hayatınızda ilk defa tatma duyunuzun ne derece aciz kaldığını düşündürür size. Sadece yaşlıları değil ne kadar büyük bir şansa sahip olduklarını hala farkedememiş kirl, pis fakat gözleri, pırl pırl ışık saçan çocukları öylesine kıskanır, onlara öylesine özenirsiniz ki;

saçınızın diplerinden başlayıp vücudunuzun her yerini dolaşır ayak tırnaklarınıza kadar gelen o duyguyla çılgıncasına ağlamak bağırarak istersiniz. Ve orada hiç kıpırdamadan asırlarca oturup o manzarayı, o muhteşem manzarayı seyretmek...

Ama nafile! Gidiş zamanı içinizdeki fevkalâdeliği dinlemeden gelip çatmış, sizi evinize bırakmıştır bile...

----- Şule CİVELEK YD/2-B 406

İşnlama ile Yolculuk

"Çok, gezen mi bilir, çok okuyan mı?" Tabi ki bir yeri gezerek öğrenmek, kitaptan okuyup öğrenmeye göre daha zordur. Ancak hangimiz gezmeye imkanı bulabildi acaba? Üstelik gezip görülecek yerler yalnız yurdumuz olsa hadi neyse...

O halde gezerek öğrenmeye ne para ne zaman yeter...Ayrıca her bilgi de gezerek öğrenilmeye uygun değildir. Mesela Atatürk'ü veya İstanbul'un fethini yada yasalarda belirtilen çeşitli hak ve ödevimizi gezerek öğrenemeyiz.

Ama kitaplar öylemi ya?.. Sanki ışınlar insanı!

Bir anda alır, götürür "Alice'nin Harikalar Diyarına... Birazdan Robinson'un Adası'nda yardım ederken bulursun kendini. Bir kaç saat sonra Ömer Seyfettin'in bir eski zaman okulunda "Falka'ya" yatırılmış öğrencilerin arasında bulabilirsiniz.

Yağmurlu bir pazar günü evde hapis mi kaldınız? Aç "Pamuk Prensisi" gül eğlen yedi cücelele, istersen "Keloğlan" ile padişahın kızını istemeye git.

Yazın bir plajda güneşlenirken canınız mı sıkıldı? Hiç durma, ışınlan "Giyom Tel'e" oğlunun başı üzerinde elmayı nasıl vurduğunu seyret. Yada "Arı ve Maya" ile hayvanlar aleminde şöyle bir tur at.

Kitaplar, sizi sadece ışınlamakla da kalmaz, isterseniz zamanda yolculuk da yaptırır. Bir anda kendinizi XVIII. yüzyılın kovboylar Amerika'sında bulabilirsiniz. Orada kızılderililere esir mi düştünüz? Derhal XIII yüzyıldan kaçıp Nasrettin hoca ile Akşehir Gölü"ne yoğurt çalmaya gidebilirsiniz. Timur gelir de her tarafı yakıp yıkarsa, oradan da kaçarken bir ormanda aslanın önüne mi çıktınız? Orada da duramazsınız.

Bundan sonra siz de davetlisiniz bu tür yolculuklara. Bilet ucuz, bir kaç gazoz parası. Boş zamanlarınızda bekliyoruz unutmayın OLUR MU?..

----- Türkân ÖZTÜRK Hz-C 384

ÜMİT UFKU

Sabah doğduğun gibi değilsin güneş
Kızılığının derinliklerinde hüznü sezer gibiyim
Yanıyor muyum yoksa bilmem belki de
Belki de ümitsiz olduğum için böyle düşünüyorum.

Ertesi gün yine doğacaksın tüm canlılığınla
Alabildiğine saracaksın bütün evreni
İstemesem de bakacağım sana hep
Gözlerimde birkaç damla yaşla

Bırakıp gittiğin akşamlarda
Mehtapta arıyorum hep seni
Kızılığın yeniden başka bir hüznü boğarken
Ümit ufkumu arıyorum, sensiz gecelerde.
----- Yasemin YAZIR 6877-5G

SORMA BANA

Yıllar sonra döndün neden
Acı hatıralardan başka
Zaten ne kaldı ki eskilerden
Sorma bana geçmişimi
Yıllarca hasret çekişimi
Sabahlara dek içerek
Alkol komasına girdiğim günleri
Sorma bana
Uzaklardan bir haber,
Ilık meltemlerden sesini,
Özlemle yollarını nasıl beklediğimi
Sorma bana.
Gözlerime bakma öyle acı acı
Yakma içimi
Anlattım işte derdimi
Hatırlatma bana eski günleri

----- Kemal SALMAN Haz-A 298

VATAN AŞKI

Bir hüznü çöktü göniüne
Bir iç hastalığı mıydı ne?
Daldı, doldu, ağladı gözleri
Hissetmedi ağladığını bile
Bir kalp hastalığı mıydı ne?
Daldı, doldu, ağladı gözleri.
Bir titreme vardı ellerinde
Bir sevda ağlaması mıydı ne?
Daldı, doldu ağladı gözleri
Kocaman bir savaşta mıydı ne?

O Türk'tü kanının son damlasına kadar
Parçalıyordu içini kocaman bir keder
Bir amaç uğruna savaş uğrunaydı yaşamı
Bir sevda, bir tutku, bir borçtu onunki
Korumalıydı, sevmeliydi, savaşmalıydı onun için
Söz vermişti atasına vurmalıydı gerekirse
Ölmeliydi, uğruna, kanını akıtmalıydı.
Ağlaması, korkusu uğrunaydı.
Görevini yapamamaktan atasına, çok korkuyordu
Pişman olmaktan, elindekileri kaybetmekten
Sevdasının hakkını verememekten gözleri dalıyordu
Yemin etti kendine, vatanına, milletine
Hem de Türk yemini* yeminlerin yeminini
Sevecek, savaşacak, gerekirse ölecekti...

----- Hale Civelek Haz.-C

KAYSERİ LİSESİ

Kayseri lisesidir biz im adımız,
Armağan olsun vatana bu evlatlarımız,
Yeşeren umut dolu fidanlarımız,
Ses getirecektir inanıyoruz,
Engelleri aşarak hedefe varacağız
Rahat ol sen litem zafere ulaşacağız,
İsmi göklere taşıyacağız,
Litem, benim Kayseri Litem
İçimizdeki bu iman ve şevkle,
Sesini duyuracağız tüm memlekete
Engeller çıksada hep önümüze
Sen rahat ol litem zafer bizimdir
İsmin göklerde yükselişimizdir.

----- Sedat Karaya 4/D

TALEBENİN İSTEĞİ

Keşke okul olmasa
Olsa da rahat olsa
Teneffüsler 40 dakika
Ders süresi 10 dakika olsa
Sözlülerde şarkı okunsa
Yazılılarda kitaba bakılsa
Hocalar bakar kör olsa
Öğrenciler derste oynasa
Bağırarak serbest olsa
Konuşmamak ayıp olsa
Yüksek notlar gökten yağsa
Zayıflara yer kalmasa
Dersten kaçana ödül olsa
Kaçmaya ceza kalsa
Sonu ne olursa olsa da
Keşke bunlar gerçek olsa.

MUALLİMİN KARŞIT CEVABI

Keşke hergün okul olsa
Olsa da ceza olsa
Hiç teneffüs olmasa
Her dakika ders olsa
Sözlüler çok zor olsa
Yazılı kağıtları bomboş kalsa
Biz hocalar kül yutmasa
Öğrenciden çıt çıkmasa
Bağırarak yasak kalsa
Konuşmayana mükafat olsa
Şemsiye açılsa yüksek nota
Tüm yer yüzü zayıfla dolsa
Okul duvarı yüksek olsa
Dersten kaçmak çok zor olsa
Sonu ne olursa olsa da
Keşke bunlar gerçek olsa.

Bunların hepsi bir yana Okula okumak için koşulsun. Murat Temel 4-E 5966

GÖTÜRMEK İSTİYORUM

Gitmek istiyorum bilinmez yerlere
Düşünmek istiyorum seni her yerde
Seni seviyorum beni sevmesen de
Götürmek istiyorum seni düşlediğim yere

Bütün düşüncelerden uzaklaşarak
Hayatın tadını unutarak
Kendimi sana adayarak
Götürmek istiyorum seni düşlediğim yere

Bekledim saatlerce gidemedim sen gelmeyince
Düşünemedim kendimi tek başıma o yerlerde
Belki bir ıssız yere, belki bir sahile
Götürmek istiyorum seni düşlediğim yere

Ne kadar istesem de sana sevgimi
Bir de dünyada benzeri olmayan güzelliğini
Bilmesen de sana olan sevgimi
Götürmek istiyorum seni düşlediğim yere.
----- Baki Yaman 4/C 7884

HAYRANIM TÜRKİYEM

Al kırmızı simgen olan bayrağına
Şehit kanlarıyla sulanmış topraklarına
Erciyes, Süphan, Toros dağlarına
Toprağına hayranım, hayranım Türkiyem

Masmavi, tertemiz denizleri,
Çanakkale sızlatır tüm yürekleri
Orada yatıyor Türk şehitleri
Çanakkale hayranım hayranım Türkiyem

Kemal Atatürk baş komutanı
Düşmandan kurtardı vatani
Saygı ile an şu toprakta yatanı
Adına hayranım hayranım Türkiyem
----- Fatoş Fidanel 4-H

VASIYETİM

Bu benim vasiyetimdir
Tüm varlığım ortada
Herkes payını alsın vücudumdan

Ayaklarım, peşimden koşanlara
Ellerimi tutupda bırakanlara
Gözlerimi ağlamayı sevenlere
Kalbimide beni terk edip giden
O kalpsize veriyorum

----- Demet Fakioglu 4-K 8920

BAŞKA BİR SEVGİLİ İSTEMİYORUM

Unuttum desem de inanma sakın
Ömrümce kalbimden silinmez adın
Bir sızı içimde senden de yakın
Başka bir sevgili istemiyorum.

Benimsin diyerek hayaller kurdu
Bu sevda ölsem de bitmez diyordum
Yıllarca Tanrı'ya yalvarıp durdum
Başka bir sevgili istemiyorum

Dön artık sevgilim bekletme beni
Bilmezsin ne kadar özledim seni
Hiç kimse tutamaz senin yerini
Başka bir sevgili istemiyorum.

----- Şenol Eroğlu 4-B 6202

HAYAT DEDIĞİN

Bir ressamın tualii ile fırçası
Bazen iki sevgilidir sarmaş dolaş
Parkta gezen yoldaki
Fettan bir kadın bazen nefes kesen
Acıyıp durduğun yetimdir
Senin hayat dediğin

Üzerinden geçilen köprüdür kimi zaman
Hatta bir odun parçasıyla içini ısıtan
Bazen bir dostun kapısıdır yüzüne kapanan
Menfaatler dünyasıdır senin hayat dediğin

Sevinmek ve üzölmek
Gölmek ve ağlamak
Bazen ümit edip
Bağlanarak didinerek yazdığın
Yaz boz tahtası senin hayat dediğin

An gelir yeni doğan bir bebeğin ağlayışı
Gece yarısıyla uyandığın sokağın ayyaşısıdır
Gün gelir senden kalan yalnız bir mezar taşısıdır
Bir doğuş, bir batıştır senin hayat dediğin

Bir sırdır bazen gizlenmesi gereken
Bir ayrı kalıştır ölümlle beraber gelen
Bazen sefalettir, bazen de görkem
Ölümün çözdüğüdür senin hayat dediğin

An gelir yeni doğan bir bebeğin ağlayışı
Gece yarısıyla uyandığın sokağın ayyaşısıdır
Gün gelir senden kalan yalnız bir mezar taşısıdır
Bir doğuş, bir batıştır senin hayat dediğin

Bir sırdır bazen gizlenmesi gereken
Bir ayrı kalıştır ölümlle beraber gelen
Bazen sefalettir, bazen de görkem
Ölümün çözdüğüdür senin hayat dediğin

Bir kızın toz pembe hayallerini
Bir demircinin nasır tutan ellerini
Bazen umut selleri, bazen kavak yelleri
Yaşamakla bitmez senin hayat dediğin

----- Elem PEKER 4-D 8012

SEVMEK

Zamanla solar en güzel hayaller
Herşey yalan olur, gerçek nedir ki
Kaybolur umutlar, biter emeller
Yüreğim kan ağlar gülmek nedir ki

Koşarsın izinden gönöl vererek
Hayatını, varlığını yere sererek
Yanarsın uğrunda aşkıml diyerek
Sonrası ayrılık, sevmek nedir ki

----- Adnan Güleseroğlu 4-B 6203

seven

Rüyalar gerçek olsaydı
Senden hiç ayrılmazdım
Biliyorum ayrı kalacağız
Ama seni sonsuza dek seven yine ben olacağım

Gecelerim sensiz geçmez oldu
Dünyam bana zindan oldu
Kalbim hep seni buldu
Ama seni sonsuza dek seven yine ben olacağım

Mecnun gibi çöllerde düşsem
Ferhat gibi dağları geçsem
Biliyorum yine sevmezsin
Ama yine seni sonsuza dek seven ben olacağım
----- Kazım Çeşme 4-C 7552

Kayseri Lisesi

104 yıllık geçmişile
Şair olan öğretmenleriyle
Yetiştirdiği sanatçılılarıyla
Bir başkadır Kayseri Lisesi

Gururumuz olan marşıyla
Ünü her yere yayılan dergisiyle
Kültür faaliyetleriyle
Bir başkadır Kayseri Lisesi

Haklıları konuşan müdürüyle
Okulumuz için çalışan muavinleriyle
Çok sevilen öğretmenleriyle
Bir başkadır Kayseri Lisesi

----- Neşe Doğan 5-G 8567

Duvar Yazıları

- * ALFABEMİZDE 28 HARF KALDI "O" ŞİMDİ ASKER,
- * UTANCIMDAN YERİN DİBİNE GEÇTİM, HAZİNEYİ BULDUM,
- * AK AKÇE ESKİDENDİ, ŞİMDİ DOLAR-MARK OLDU
- * AŞK BİR PENCEREDİR, AÇAN HAVALANIR, AÇMAYAN EVDE KALIR
- * KAYNANAM KAYBOLDU GÖRENLERİN GÖRMEZLİKTE GELMESİ RİCA OLUNUR,
- * BAŞARILI BİR TEMBEL DAİMA ÇALIŞMAYI HAYAL EDER,
- * ÖĞRENCİLER AŞIK OLURSA, DERSLER BALAYINA ÇIKAR
- * SIKILMAYA O KADAR ALIŞMIŞIMKI SIKILMADIĞIM ZAMAN ÇOK SIKILIRIM
- * KOPYANI KRAVATINA GÖRE UZAT
- * GÜNDE BİR ELMA DOKTORU, BİR SOĞAN HERKESİ UZAK TUTAR
- * BOYUM 1.20 OLDU, SOĞUK DUŞ ALDIM ÇEKMiŞİM HERHALDE
- * ÇİFT BIÇAKLI JİLETLERİ İKİ YÜZLÜLER İÇİNMI YAPMIŞLAR
- * ÖĞRETMENİMİ ÇOK SEVİYORUM ON YILDIR KAHRIMI ÇEKİYOR
- * YAZILIDA KOPYA ÇEKENLER UMDUĞU NOTU DEĞİL BULDUĞU NOTU ALIR
- * BİZ FATİH'İN TORUNLARIYIZ PEKİ DELİ İBRAHİMİN TORUNLARI KİM?
- * AFERİN GÖZÜME GİRDİN FAKAT AYAK PARMAKLARIN DIŞARIDA KALDI
- * FUTBOLCULAR LÜTFEN ÇİMLERE BASMAYINIZ
- * YUMURTAYI SAHANDA MI YOKSA DEPLASMANDAMI YERSİNİZ
- * ÇOCUGUNUZUN ALTINA YAPMASINI İSTEMİYORSANIZ ÇEVİRİN ÜSTÜNE YAPSIN
- * ALKOL YAVAŞ YAVAŞ ÖLDÜRÜR, KİMİN ACELESİ VAR KI
- * İÇKİ BÜTÜN KÖTÜLÜKLERİN ANASIDIR, ANA GİBİ YAR OLMAZ
- * NE BİÇİM ÇAY BU ABDEST SUYU GİBİ, YOKSA MUTFAKTA İMAM MI VAR?
- * BALIK ADAM OLAMADIM DIYE ÜZÜLMİYİN! BALIKLAR ADAM OLAMADIM DIYE ÜZÜLÜYORLAR MI?
- * ÖĞLE YEMEĞİNDE YEMEDİĞİNİZ HER EKMEK, AKŞAM YEMEĞİNDE BAYATLAMIŞ OLARAK SİZE GERİ DÖNECEKTİR.
- * İLAHİ AZRAİL SEN ADAMI ÖLDÜRÜRSÜN ...HI...HI...

Murat Yücekaya
Hazırlık C.381

Mehmet Öztürk
Hazırlık - C.379

Duymadıklarınız-Görmedikleriniz

KÖPEK İTFAİYE ÇAĞIRIR MI?

Japonya'nın başkenti Tokyo'da evde bırakılan bir köpek, telefonla oynarken ahizenin yere düşmesinden sonra tesadüfen 1.1.9 numaralarına basması, itfaiyeyi alarma geçirdi.

Adresi tespit edip gelen ekipler pencereden içeriye girdiklerinde köpeğin başında beklediği ahizesi düşmüş olan telefonla karşılaşırlar.

DUVAR YAZILARI

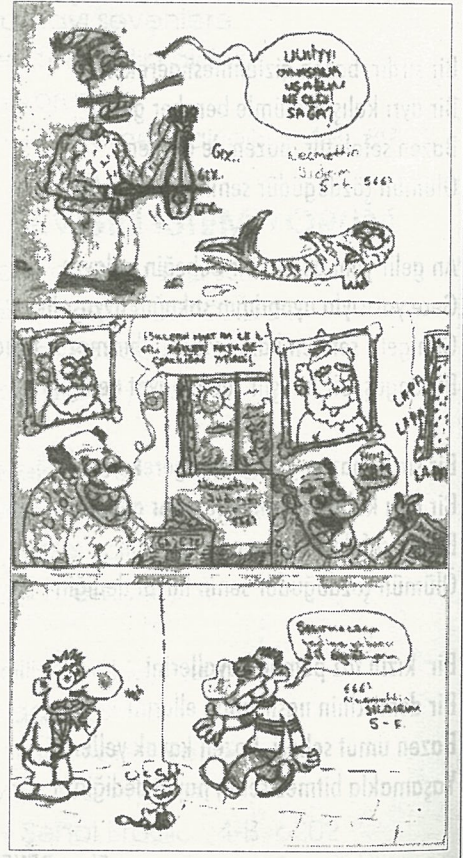
- Deveye (Sanatın ne?) demişler, (Nakkaşlık) demiş, (Elinden ayağından belli ya!) demişler.
- Katıra (baban kim?) demişler, (Dayım at!) demiş.
- Yahudiye (Cehennem'e gider misin?) demişler (Aylık kaç?) demiş.
- Eşeğe (cilve yap?) demişler, oda tekme atmış.
- Kurda (Ensen neden kalın?) demişler, (kendi işimi kendim görürümde ondan) demiş.
- Aptala (Kar yağıyor, ne dersin?) demişler, (Titremeye hazırım) demiş.

BİLMECELER

- 1-) Kan kırmızı, süt beyaz, Fındık kabuğuna girer kale kapısına sığmaz
- 2-) Bir kaşığa un koydum, Ortasına kan koydum
- 3-) İki dereden sel gelir, Beşkardeş karşılar

- 3) Burun, el
- 2) Mangal, kül, ateş
- 1) Bilmecenin cevabı içindedir, (kan, süt, fındık, kale)

Emin Tuğlu 5-B

Mutluluk Takvimi

- İyilik yapmaktan korkma
- Çocuklarda kusur arama
- Arada bir çocukların yağmur altında yürümesine izin ver.
- Sevmediğin biri, seni seviyorum dese bile, olumsuz yanıt verme.
- Olganüstü güçlere insansan da onlara bağlanma.
- Birisine öğüt verirken kendine de sakla.
- bebekleri sevme fırsatını sakın kaçıрма.
- Pis ortamlara tepki göster.
- Çocukların yarınlarnı karartan insanları asla affetme.
- Kızdığın zaman kapıyı çarpma.
- Büyüklerini hatırlamaktan asla vazgeçme.
- Yolda çalışanlara kolay gelsin de.
- Bulduğun toprağa meyve veren ağaç dik.
- Cezanın değil, sevginin ilaç olduğunu bil.
- Muhtaç olmadan önce dost edin.

Düşündüren Bilmeceler

- Çiftçiler tarlasına ilk önce ne atar?
- At kuyruğunu neden sallar?
- Fil ordusuna ne denir?
- Kuyuya düşen kedi, kuyudan nasıl çıkar?
- Bir filin buzdolabına girdiği nereden anlaşılır?
- Bir bisiklet ne zaman uçak hızıyla gider?
- Yılanla kirpi çarpışırsa ne olur?
- Ayakkabıcıların en çok sevdiği hayvan hangisidir?
- Ben öyle bir şeyim ki, başkası ile paylaşıldıkça çoğalırım. Ben neyim?
- Her zaman başaşağı giden şey nedir?
- Hangi kuşağı belimize bağlamayız?
- Size ait olduğu halde sizin değil de başkalarının kullandığı şey nedir?
- Kimseye görünmeden bir sınıftan dışarıya çıkabilen nedir?

Not: Yanıtları diğer sayfalarda aramayın, ilerde bir gün mutlaka öğrenirsiniz.

Gariplikler Köşesi

- **Kekemelerin zeka seviyesinin normalin 14 puan üstünde olduğunu biliyor muydunuz?**
- Yılanlar 27 ay, timsahlar 8 ay, kurbağalar 12 ay aç kalarak yaşayabilirler. Bu konuda rekor pirlere aittir. 5-6 yıl hiç birşey yemeden yaşayabilirler.
- **Kelebeklerin kendi cinslerini yediklerini yani bir tür yamyam olduklarını biliyor muydunuz?**
- 40 yaşından sonra insanlar her 10 yılda yaklaşık 75 mm kısalmaktadır.
- **Sinekler de et yerler. Et yemeyip su ve şeker gibi şeylerle beslenen sinekler yumurtlayamazlar.**

Bir Şiir

Güzellikler vardır,
Cıvı cıvı seslerdedir.
Güzellikler vardır,
Sıcacık bakışlardadır.
Güzellikler vardır,
Oynanan oyunlardadır
Güzellikler vardır,
Büyüyen bedenlerdedir.
Güzellikler vardır,
Tümü çocuklardadır.

DOSTLARIM HATIRLAR MI BENİ?

Biliyorum HER İNSAN gibi bir gün ÖLECEĞİM
Allah'ın HUZURUNDA SUAL VERECEĞİM
Kimbilir bekli de CEHENNEME GİDECEĞİM
GITSEM DE DOSTLARIM HATIRLAR MI BENİ

FANI DÜNYANIN CEFASINI ÇEKECEĞİM
Kimbilir belki de SESSİZCE GİDECEĞİM
Bilseniz sizleri HEP SEVECEĞİM
GITSEM DE DOSTLARIM HAZIRLAR MI BENİ

KARANLIK YOLLARDAN GEÇECEĞİM
Belki de O GÜNÜ GÖRMEYECEĞİM
DESELER ki ONU HEP SEVCEĞİM
GITSEM DE DOSTLARIM HATIRLAR MI BENİ

Kimbilir belki de AĞLAYACAĞIM
O eski günleri HATIRLAYACAĞIM
MAZİYİ UNUTUP HIÇKIRACAĞIM
GITSEM DE DOSTLARIM HATIRLAR MI BENİ

GİDERKEN belki de ZORLANACAĞIM
RUHUMU VERİRKEN AĞLAYACAĞIM
GİDERKEN ARDIMDA YAS BIRAKACAĞIM
GITSEM DE DOSTLARIM HATIRLAR MI BENİ

HAYATTA çok çile ÇEKTİM ANLATAÇAĞIM
SONUNDA HAKKIMI BİRGÜN BULACAĞIM
GİDERKEN dostları AĞLATAÇAĞIM
GITSEM DE DOSTLARIM HATIRLAR MI BENİ

İKBAL ERŞEN

4-İ 8118

BEN KILIBİK MIYIM?

Sözde kılıbıkmişim, ilgisi yok kardeşim
 Ne isterse yaparım, uysaldır benim eşim.
 Akşam işten dönüşte, giriyorum evime,
 Severek başlıyorum, gündelik ödevime
 İçiriyorum önce, bizim yavruya sütü,
 Var ise yapıyorum, alalacele ütü.
 Hatasını görürsem, kızıyorum hanıma
 Diyorum; "Sakin gelme oklavayla yanıma!"
 Her akşam önlüğümü takmaz ise belime,
 Kesinlikle bulaşık almıyorum elime.
 Yıkamam tek kaşık, hatun bilir huyumu,
 Hele bir ısıtmasın gör, bulaşık suyum.
 Mümkün değil dokunmam, kirlî çamaşırlara,
 Ayrılmamışsa renkli ve beyazlar bir yana.
 Asla iş yaptım demem, bu kadarlık emeğe,
 Bütün işler bitince, sıra gelir yemeğe.
 Diyet yaptığı için, özenirim yağına,
 Götürürüm nerdeyse, sofrayı ayağına.
 Haftada bir çig köfte, ister bizim ufaklık,
 Pazar günü yaparım, yok bunda bir tuhaflık.
 Hatunla aram iyi, çok memnunum halimden
 Çünkü "şekerim" sözü, düşmez asla dilimden.

----- Söz : Hanefi Söztutan

----- Yazan : Emin Tuğlu 5/B

YALVARIŞ

Yine yürüyordum gecenin karanlığında
 Dünyanın sorunları var aklımda
 Derfleşiyorum gözyaşarımla
 Bitsin artık bu kavgalar diye yalvardım Allah'ıma

Yaşamak bütün insanların hakkı
 Hani nerede sevgi, saygı
 Kin ve nefret sarmış insanları
 Mahvediyor yaşamayı

O masum küçük çocuklar
 Sevgiden şefkatten yoksun kaldılar
 Anne anne diye yanıp tutuştular
 Yalvarırım bitsin artık bu kavgalar

Dinsin artık akan yaşlar
 Gülsün artık insanlar
 Ağlamasın anne babalar
 Bitsin yaşanan tüm acılar.

Emine IŞIK 4-H / 9793

YILDIZ

Bir yıldız gördüm gökte aslı duran aynı yıldız yarın, öteki gün ve hafta gök yüzüne her baktığım gece görmeye başladım. Zaman hızla akıp geçerken gökteki o parlak yıldızı izlemek bir tutku haline gelmişti bende. Günler geçtikçe yarınımı süslemeye başlamıştı gizlice. Yalnızlığımı süsleyen bir varlık olmaya başlamıştı artık, geceleri ipele çeker olmuştum. Bir gece vakti daha yıldızımı doyazıya isledim. Sanki içime doğmuştu bir daha göremeyeceğim. Ve sonraki gece arasa da gözlerim, bir daha bulamadım yıldızımı. Yoksa benim yıldızım, benim yalnızlığımda mı kaybolmuştu. Yoksa karınlıklar için de bir daha görünmeyecek miydi? Yalnızına...

----- Murat Temel 4-E 5966

sevkiat

Yürütüldüm ıssız ve,
 Karanlık bir boşlukta;
 Ruhumu döve döve
 Yürütüldüm, taşlıkta...
 İnsanlar yığın yığın
 İnsan pâk, insan temiz,
 Gıc irtısı çıkırdığın
 Çabamız, emeğimiz
 Hayat devine binip,
 Kaderin eğirdiği
 Ölüm isimli bir ip
 Boynuma dolamışlar.
 Sevk günü geldi diye,
 Arşive yollamışlar
 Tabutla bir hediye...

Yeşermek için ölmek
 Hasat mevsimi boy boy....
 Ölüm bana su, ekmek
 İşitsin bitli kovboy
 Ölmek yada ölmemek
 Yahut ölmeden ölmek
 Ölmek, fakat ölmemek
 Ölmek ölürken gülmek
 Perde perde sessizlik
 Perdelere elveda
 Arşivde bir ıssızlık
 Bütün zevklere veda...

----- Deniz Deveci 5/D 9681

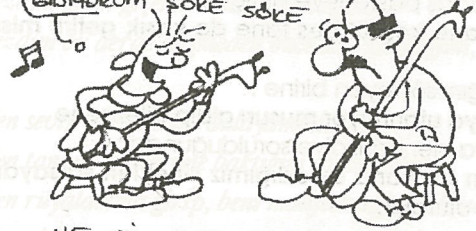

KİR

Günlerden bir gün
 Hamama gideceği tuttu
 Sadrazam hazretlerinin
 Bir yanında birinci veziri
 Bir yanında ikinci veziri
 Bir yanında üçüncü veziri
 Sonra efendime söyleyeyim
 Peşircibaşı
 Nalincibaşı
 Sabuncu başı
 Velhasıl tam dörtyüz kişilik kafile
 Peştamal takıp girdiler hamama
 Geçiler kurnaların başına
 Üçer beşer
 Sadrazam deseniz
 Kuruldu göbek taşına
 Yan gelip yattı
 Memleketin en ünlü tellakları
 Sardılar dört yanını
 Kimi elini kaptı, kimi bacağı
 Tam tamına on iki saat
 On iki ünlü tellak
 İncitmeden keselediler
 Hazretin mübarek vücudunu
 Öylesine kir çıktı ki sormayın
 Her biri nah parmağım kadar
 Aman efendimiz bu ne kir!
 Demeye kalmadı,
 Keselerin altında eriyip gitti
 Koskoca sadrazam
 Bütün maiyet erkanı yerinden fırladı
 Nittünüz devletliyi, dediler tellaklara
 Biz yıkadık keseledik
 Devletlinin kirden ibaret olduğunu bilemedik
 Suç bizde değil
 Neyleyelim / Kir bitti / Sadrazam elden gitti.
 Mercan AYDOĞAN Y.D. 1-A 149

GAYIR GİMEN BİR YOLDAYIM
 KOŞUYORUM SEKE SEKE
 NE OKULDA NE DERSTEYİM
 GİMDİRİM SÖKE SÖKE

NE ÇİMLERE BASTIRIM
 NE OKULU ASTIRIM
 EĞER DERSE GELMEZ İSEN
 SIFIRLARI BASTIRIM

GATMA HOAM SEN KASINI
 DUVARLARA VUR BAŞINI
 RAPOR ALDIM HEM DE ONGÜN
 KOYVER SİMDİ GÖZ YAŞINI

ASIK OLDUM BASMAN KORA
 SOKTUN SİMDİ BENİ ZORA
 ELBET DÖNÜP, SÖZLÜLERDE
 PEMBE RENGİN DÖNER MORA...

Cenile Hasilik
 Yabancı Dil 1-B

GARİP ESPRİLER

- Babanız ne iş yapıyor diye soranlara :
Benim babam kılıbıktır annem ne derse onu yapıyor.
- Pastanede garsona :
Soğuk süt var mı diye sorup olumlu cevap aldıktan sonra
- Lütfen ısıtıp getirir misiniz.
- **Borç para isteyene :**
- Babamdan bana kalan tek şey para.
Onun için hatırası var veremem
- Beş arkadaş pastaneye gittiğinizde :
Bize bir tane keşkül beş tane de kaşık getirir misiniz.
- İş aradığını söyleyen birine :
İş aramaya utanmıyor musun gidip dilensene
- Esnaflara işler nasıl diye sorulduğunda :
Sabahtan bu yana avladığımız sinekleri satsaydık milyoner olurduk.

GARİP BİLMECELER

- Kelebek avına giden miyop bir avcı gözlüğünü kaybederse ne avlar? **Fill**
- Minder güreşi Türkiye'ye ne zaman gelmiştir?
Zeytin yağına zam geldikten sonra.
- Hangi kanun insanları yargılamaz?
Yer çekimi kanunu
- Nezle olan doktor ne yapar?
Aksırır
- Koyun yünü ne işe yarar?
Koyunları sıcak tutmaya
- Kimlerin yaptıklarına herkes burnunu sokar?
Mendil imalatçıların
- İnek niçin kuyruğunu sallar?
Sütüne sinek düşmesin diye.
- Tuzun kokmaması için ne yapılır?
Tuzlanır
- Fareleri her zaman kovalayan nedir?
Kuyrukları
- Kuduz köpek tarafından ısırılan çocuk ne olur?
Ağlar
- Hangi fillerin dişleri değersizdir?
Takma diş kullanan fillerin
- İnsanlar hangi kelimeleri yanlış yazarlardı?
Yanlış bildiklerini
- Sarımsak ahçıyı niçin sevmez?
Hep kendisini dövdüğü için
- Tavuklar en çok hangi memleketi severler?
Mısırı
- Mantarlar niçin şemsiye biçimindedirler?
Yağmurlu yerde yetiştikleri için
- Kediler hangi balığı yemekten korkarlar?
Köpek balığını
- İnsani en çok hangi göz rengi güldürür?
Karagöz
- Ördek yumurtası ile tavuk yumurtasını nasıl ayırt edebiliriz?
İkisini de suya atarız. Hangisi yüzüyorsa o ördek yumurtasıdır.
- Yürüyen yeşil adam kimdir?

Ayrılığın Habercisi Gözlerin

Sessizlik vardı gözlerinde bu gece
Sanki birşeyler anlatmak istercesine
Yoksa ayrılığımı anlatmak istiyordu gözlerin?
Yoksa başka birşey mi?

Titriyordu dudakların, ellerin
Sanki birşeyler olacaktı gibi
Hava bir başkaydı bu gece
Yıldızlar parlar değildi bu gece

Belli ki zorlanıyorsun söyleyeceğin sözler için
Belki onun içindir bu titremen
Ayrılık rüzgarları esiyordu bu gece
Galiba bana seninle son gecemiz demek istiyorsun

Belki o zaman yıkılır dünyam, batar güneşim,
Umutsuzluğumda umudumdun sen
Onu da kaybetmek istemem
O zaman benim için herşey biter

Bu ayrılığı kaderim diye unutacak mıyım?
Yoksa insafsızlığına mı vereceğim?
Her ne olursa olsun
Seni unutmaya çalışacağım

Gülseren Gün 5/E 9298

Aneme

Ne güzel söylemiş şair
"Ağlarsa anam ağlar
Gerisi yalan ağlar"
Beni dünyaya getirdin
Bana hayat verdin,
Can verdin.
Eller önce "can" dedi
Sen önce "yavrum" dedin.
Öpülesi ellerinle başımı okşadın
Bana bitmez tükenmez
Sevgini damlattın
Ben çorak çöllerde
Terkedilmiş sahillerdeyken
Yanımda bir tek sen vardın
Cennet senin avuçlarında olmasın da
Kimin avuçlarında olsun
Al beni kanatlarına
Hapset saf ve temiz kalbine
Bitsin artık bu fani konaktaki
Tüm ızdıraplarım
Ve ebediyyen orda kalayım.

Şule Yücel YD-2-B 28

Trafik lambasındaki geç işareti

- En büyük paşa hangisidir?

Koco Mustafa Paşa

- Bahçıvan bahçeye ilk olarak ne atar?

Adımını

- Doktorlar ameliyatta niçin maske takarlar?

Yanlış ameliyat ettikleri hasta tanımazın diye

- Doktorlar ameliyatta niçin eldiven takarlar?

Ölen hastalarda parmak izleri kalmazın diye

- Köpekler hangi kemikleri yemezler?

Kendi kemiklerini

- Beş kere beş ne zaman sekiz eder?

Hiç bir zaman

- Denizde ne kadar balık vardır?

Şimdiye kadar avlanmayan kadar

- Üzerine bomba atılan adam ne yapar?

Ölür

- Patlamak neden ileri gelir?

Can sıkıntısından

- Kaplumbağanın en çok söylediği söz hangisidir?

Acele işe şeytan karışır

- Sigara içen ihtiyarlamaz niçin-

Çünkü ihtarlacak kadar yaşlanmaz

- Kaplumbağalar niçin tatile çıkamazlar?

Gidinceye kadar tatil biter

- Arıların bal yapamadığı kovan hangisidir?

Mermi kovani

- Herkes çaldığı halde hırsızlık sayılmayan şey nedir?

Isık

- Hangi hayvanın nabız atışlarını anlamak zordur?

Ahtapotun

- İdam mahkumu devlet memuru son arzusu sorulduğunda ne cevap verir?

Bugün git yarın gel

- Kimler kafa işleri ile çok uğraşır?

Berberler

- Bir otomobil en fazla kaç parçaya ayrılır?

Bu hangi süratle çarpıştığına bağlıdır

- Girdiği evde çalacak kıymetli bir şey bulamayan hırsız ne yapar?

Bozuk çalar

- Elbiseleri niçin satın alırız?

Bedava vermedikleri için

- Çamaşır ne zaman yıkanır

Sular aktığı zaman**PRATİK BİLGİLER**

- Musluğunuz mu damlatıyor?

"Yaşıyorsunuz desenize. Biz de o kadar bile akıyoruz"

- Uykunuz kaçarsa :

"En yakın karakola haber verin"

- Perdeniz sarardıysa :

"Yarısını lacivert boyayın Fenerbahçe bayrağı olursun"

CİDDİ TAVSİYELER

- İşe yarım saat geç kaldığınızda :

"Artık bizim horozu kesmenin zamanı geldi. Sabahları yarım saat geç ötüyor."

Bilemezdim ki Onu Seveceğimi

Ne bilirdim, ayrılığın bu kadar acı olduğunu

Ne bilirdim, gecelerin bu kadar karanlık olduğunu

Ne bilirdim, gecelerin bu kadar sessiz ve suskun olduğunu

Ne bilirdim, hayaliyle yaşayacağımı

Bilemezdim onu arayıp soracağımı,

Bilemezdim ona bu kadar bağlı olacağımı,

Bilemezdim gelen geçenden onu soracağımı,

Bilemezdim bu derde düşmeden önce onu seveceğimi,

Nerden sevip aşık oldum anlayamadım.

Nerden tanıyıp gözlerime baktığımı sormadım.

Nerden rüyalarım girip, beni mahfedeceğimi bilemedim

Nerden olduğunu sorup tanıyamadım, o güzeli.

Bu sevdaya gülüp geçeceğim yerde,

Bu sevdaya oturup ağladım, gecelerce,

Soramazdım kim olduğunu, kimi sevdiğini,

Düşünmedim sonumun ne olacağını,

Bir garip tutkuya düşeceğimi bilemedim.

Her hayalim içinde kaybolacağımı düşünmezdim

Ne garip onu sevdiğimi söyleyip, ellerini tutamadım

Bilmemki ben bu derde ne zaman düştüm, soramamki,

Soramamki, onun nereden gelip nereye gittiğini,

Söyleyememki, onun bu kadar güzel ve eşsiz olduğunu,

Öğrenemem ki, kimi sevip, kime yar olacağımı,

Aşkımı kalbime gömüp gidemem ki, gurbet ellerine,

Ben bu bilmeceler içinde yaşayamam ki,

Ben bu hayaller içinde ayakta duramam ki,

Ben bu yaralı kalple nereye varırım, bilememki,

Bilmem ben onu nereden sevip, aşık olduğumu,

Bilemezdim, sevgilerin bu kadar büyük ve derin olduğunu,

Bilemezdim, hayalimin bu kadar güzel ve bir hayli gerçek olduğunu,

Bilemezdim, beni sevmen için sana yakarıp, boyun eğeceğimi,

Bilemezdim, seni seveceğimi, senin uğrunda öleceğimi,

Mehmet Altındağ

Y.D. 1-D 210

- Abartarak konuşmayı seven biri için :
"Beş bin kere söyledim abartarak konuşma diye."
- Bir arkadaşınıza takılırken :
"Sen de her çözüme bir problem buluyorsun."
- İki yüzü olduğunu ima etmek istediğiniz birine:
"Seninle bir şey konuşmak istiyorum ama hangi yüzüne konuşacağımı bilmiyorum."
- Kuduz köpek tarafından ısırılan çocuk ne olur?
"Ağlar"
- Lokantada ısmarladığınız yemek az geldiğinde:
"Herhalde bu getirdiğiniz numune olmalı diyebilirdiniz."
- Telefon etmekte olan bir arkadaşınıza :
"Yine ne numaralar çeviriyorsunuz."
- Lokantada yemek siparişi verirken garsona :
"Yemekten önce hesabı getiriniz. Biz yemek yerken zam filan gelirdi."

SAÇMALAR

Son günlerde habire cepten yiyoruz.	Kanguru
Kendin pişir kendin ye...	Bekar Baki
Gülünce gözlerinin içi gülüyor...	Palyaço
Sende az sıkı değilmişsin ha...	İngiliz Anahtarı
Ne olur beni affedin	Kaçak İnşaat
Az önce son nefesini verdi.	Zurna
Her ne kadar sürçü lisan etmişsek af ola	Çiller
Bugünkü vapur seferlerini iptal ediyorum	Lodos
Keserim ha!	Sular İdaresi
Karıştırayım mı burayı?	Çay Kaşığı
Ateşle Oynuyorum	Maşa
Kirli ellerini üzerimden çeker misiniz?	Sabun
Seni benden kimse ayıramaz	Japon Yapıştırıcı
Her gün yıkıyorum	Hamam Böceği

GARİP ATASÖZLERİ

- Besle kargayı hayvancağız açlıktan ölmesin.
- Her horoz kendi çöplüğünde mikrop kapar.
- Denize düşen kolibalisine sarılır.
- Ağaç yaş iken ıslaktır.
- Bugün başından atabileceğin işi yarına bırakma.
- Paranın azı güldürür çoğu kahkaha attırır.
- Bükemediği bileği ısır.
- Sakla samanı kara borsa satarsın.
- Eceliyiğit cadde ortasında yürür.
- At binenin kılıç kılıç sahibinindir.
- Güneş girmeyen ev karanlık olur.
- Can çıkmadan mirasçılar evden çıkmaz.
- Ne ekersen adam gibi ek.
- Borç yiğidin karın ağrısıdır.
- Perşembenin gelişi salıyı hiç ilgilendirmez.
- Tencere yuvarlanmış yemek dökülmüş.
- Güneş girmeyen eve yakacak faturası kabank girer.
- Yanlış hesap matematik hocasından döner.
- Leyleğin ömrü göçle geçer.

Öğrenci Bayıldı

Kopyelerden ayıklanmış 40 öğrenci tencerelere özenle yerleştirilir. Öğrencilerin üzerine birkaç sinir bozucu söz serpiştirildikten sonra, öğretmen kontrolünde sorular yazılır. Sınıfın kapısı kapatılır. Öğrenciler yaklaşık 40 dakika pembeleşinceye kadar kızartılır. Artık öğrenciler bayılmıştır. Afiyet Olsun

Taşı Gediğine

- Beni fazla kızdırmayın	Ütü
- Oh! Be dünya varmış	Yeni Doğan Bebek
- Aramızda sütü bozuklar var	İnek
- Namusluysan benimle geçinmeye mecbursun	Maaş
- Ammada göbek bağladık	Kuşak
- Taşıyalım mı abi?	Sedye
- Sizi aydınlatmak benim görevimdir	Lamba
- Son günlerde çok moda oldum	Rüşvet
- Beni kimse takmıyor	Gözlük
- Kimse beni kabullenmiyor	Kabahat
- Omuzlarıma kaderin ağır yükleri çöktü	Şişman adamın ayakları
- Hiç rahat yüzü görmedim	Kalp
- Hep çiğnendim ömrümce	Sakız
- O günden sonra içime bir kurt düştü	Çürük elma
- Hadi yine sizi birleştirdim	Civata
- Yine düştüm hocanın eline	Tebeşir
- Yahu! her hoca da beni soruyor	Zor Soru
- Afedersiniz beni mi çağırdınız	Türkü

Sözler

- Ölürsen kabrime gelme, sonra sıkışırız...
- Meyveli ağacı taşlamayın, kökünden kesin hepsi sizin olsun...
- Meclisi bu kadar boş bırakmayın, sonra gecekondular dikerler..
- Nefesleri kesen bir yazı dizisi okuyordu. Sizlere ömür...
- Ayağımın altı kaşındı, galiba okula gideceğim.
- I'm going to school. Yine başladı okul.

M. Hayati Ertuğrul

FIKRALAR

Sarhoşun biri ağacın dalına bir ip bağlamış ve upin ucunu da beline bağlamış. Tesadüfen oradan geçen bir adam:

- Ne yapıyorsun?
- İntihar ediyorum.
- İntihar öyle edilmez.
- Ya nasıl edilir?
- İpin ucunu boğazına bağlayacaksın.
- O zaman nefes alamıyorum ki...

Mağazada battaniyeleri gözden geçiren bayan müşteri birden durur ve tezgahtara seslenir :

- Siz bu battaniyelere yün diyorsunuz. Fakat üzerinde pamuk yazıyor. Bu ne demek oluyor?
- Haklısınız bayan. Ancak biz o yazıyı güveleri altlatmak için yazıyoruz.

MORAL

Temelin arkadaşı çok hastaymış. Günleri sayılı deniyormuş. Git ona biraz moral ver, senin en iyi arkadaşını demişler gitmiş,

- Korkma zaten herkez ölecek demiş.

GÜZELLİK

Temele hangisini seçersin diye sormuşlar.

- Güzellik mi aptallık mı?
- Aptallık demiş Temel güzellik geçicudur daa...

ESPİRİ

Temel espiye üç kez gülermiş:

- Birincisi anlatınca
- ikincisi izah edince
- Üçüncüsü anlayınca

GÖZLÜK

Temel gözlükçüye gitmiş. Bütün gözlükleri denemiş okuyamamış.

Sabri tükenen gözlükçü merak etmiş:

- Sen okuma yazma biliyor musun?
- Oçumak pilsseytum cözlük istermiytum?

İKİ TAVUK

İki arkadaş yolda yürüyorlarmış. Biri diğerine demiş ki:

- İki evin olsa birini bana verir misin?
- Veririm
- Ya iki araban olsa birini bana verir misin?
- Yine veririm
- Peki iki tavuğun olsa birini verir misin?
- Hayır vermem
- Neden
- İki tavuğum var da ondan.

Şenay Kurbaz

Kayseri Lisesi 1996 Mezunu

SINAV

Akşam öğlunu okuldan almaya giden baba, eve dönerken öğluna sorar:

- Bugün sınavın vardı öğlum. Nasıl, iyi geçti mi?
- Öğlu kendinden gayet emin bir tavırla:
- Evet baba, dedi. Sınavım o kadar iyi geçti ki, öğretmenlerimin genel istekleri üzerine, bu sınavı Eylül'de tekrarlamam kararlaştırıldı!...

AH BİR ZİL ÇALSA!..

Tarih dersinde öğremen Ayşe'yi sınav için tahtaya kaldırdı. Pasa-rofça Anlaşması'nın maddelerini saymasını istedi. Ayşe düşündü, düşündü... ama hiçbir şey anımsayamadı.

Bunun üzerine öğretmen:

- Soruyu iyi anlayamadın galiba Ayşe? diye sordu.

Ayşe:

- Anladım öğretmenim, dedi.

Öğretmen:

- Öyleyse antlaşmanın maddelerini say. Ne bekliyorsun?

Ayşe:

- Şey öğretmenim... Zilin çalmasını bekliyorum!...

NEDEN?

Temel ile Dursun okuldan dönüyorlardı. Temel bir ara Dursun'a döndü ve başparmağını göstererek:

- Çinlilerin neden bu parmağı hiç kullanmadıklarını biliyor musun? diye sordu.

Dursun:

- Hayır, bilmiyorum dedi. Sen biliyor musun?

Temel henüz bitmemiş bıyıklarının altından gülümseyerek:

- Elbette biliyorum, dedi. Çünkü bu parmak benim parmağım!...

DALGINLIK

Derste de olsa insan her zaman dikkatli olamaz ya... Ali de bir an dalıp gitmişti. Öğretmen Ali'nin o anını yakalayınca, bastırıldı soruyu hemen:

- Söyle bakalım Ali, Çin Seddi'ni kim yaptı?

- Ben yapmadım öğretmenim, dedi Ali!..

Öğretmen, Ali'nin hem ders dinlemediğini, hem de kendisi ile dalga geçtiğini sanarak, kulağından tuttuğu gibi müdüre götürdü onu:

- Müdür bey, bu çocuk Çin Seddi'ni ben yapmadım, diyor.

Müdür meşgul olduğu işten başını kaldırmadan:

- Haklısın Hocahanım, dedi. Şimdiki çocuklar böyle işte. Hem yarılar, hem de yakalayınca "ben yapmadım" derler!..

DUVAR YAZILARI

- Baban seni bana vermezse ben de size kaçarım.

- Lütfen, n'olur, rica ederim, yalvarıyorum ısrar etmeyin.

- Senden önce cebini muayne etmem lazım hasta kardeş.

- Bir Erbakan fıkrası anlatta Mesut olalım.

ADAMIN BİRİ

Adamın biri gülmüş, karısı reçel yapmış.

Adamın biri hayal kırıklığına uğramış, hayal kırıklığı evde yokmuş.

Adamın biri güme gitmiş, güm de ona geliyormuş.

A DAY IN THE LIFE OF ALI ÖZTÜRK

Ali is a university student who (a) - (work) as tourist guide in his spare time. He works for "Diamond Tours." This is a large company which (b) - (bring) a lot of tourists to Istanbul. When a new group of tourists (c) - (arrive). Ali (d) - (meet) them at the hotel. He (e) - (give) them a brochure which (f) - (show) all the important buildings in Istanbul. The tourists (g) - (choose) where they (ğ) - (want) to go, and Ali (h) - (take) them there. Today He (i) - (talk) to a new group of the tourists. He says "I'm sure that you (i) - (enjoy) this trip. We (j) (see) a lot of places which is famous all over the world. - The Covered Bazaar and the "Mısır Çarşısı" and the Topkapı Palace. The Ottoman Sultans (k) - (live) there. After that We (l) - (see) Blue Mosque.

One of the tourists (m) - (ask) a question. "There is a famous which has restaurant underneath. Are we going to see it?" Ali (n) - (reply): "There used to be a bridge called Galata Bridge. It used to (o) - (have) restaurants underneath. But it (p) - (burn) in 1990. There is a new bridge there now which is (r) - (call) the New Galata Bridge. We (s) - (see) that first of all.

HOW IS YOUR ENGLISH

Complete the Sentences and Look to the Tableou.

IF YOU HAVE GOT

- (a) 1,2,3,4,5,6,7 true answers, Your English is very bad.
 (b) 8,9,10,11,12,13 true answers, Your English is bad
 (c) 14,15,16 true answers, Your English is normal
 (d) 17,18,19 true answers. Your English is good
 (e) 20 true answers, Your English is too good

Note: The answers are

THE ANSWERS

- a) Works b) brings c) arrive d) meets e) gives f) show g) choose ğ) want 5) takes 1) 's talking i) 'll enjoy j) 'll see k) lived l) 'll see m) asks n) replies o) have p) burnt r) called s) 'll see

A Story From Nasrettin Hodja

The Hodja has not nothing to eat in his house. He goes for a. Walk near Akşehir Lake. He sees a lot of ducks in the lake. Then He begins to drink the water of Lake. One of the Hodja's friends sees him and ask:
 - "Hodja Efendi what are you doing here?"
 - "I'm drinking duck soup" he answers.

Fıkralar... Fıkralar...

KAYBOLAN EŞEK

Nasrettin Hoca, eşeğini yitirmiş. Hem arıyor, hem de seviniyormuş. Kendisine rastlayanlar, bunu bir hayra yorumamışlar; sevincinin sebebini öğrenmek istemişler Hoca:

- Üstünde bulunmadığıma seviniyorum, demiş. Eğer üstünde bulunsaydım, şimdi bende kaybolacaktım onunla...

SANA NE

Gevezenin biri, Nasrettin Hoca'ya laf olsun diye:
 - Biraz önce, koca bir tabakla hindi dolması getiriyorlardı, demiş.
 - Bana ne, diye karşılımış Hoca.
 - Sanırım sizin eve götürüyorlardı.
 Hoca iyice kızmış, terslemiş gevezeyi:
 - Sana ne?

NE GEREK KALIRDI

"Isparta Kralı Agezilya'a sormuşlar:
 - Doğruluk mu daha büyük meziyettir, yiğitlikmi? Cevap vermiş:
 - Bütün insanlar doğru olsaydı yiğitliğe ne gerek kalırdı."

ÜNLÜ OLDUKTAN SONRA YAYINLARSINIZ

"Bir edebiyat heveslisi Balzac'a yeni yazdığı bir romanın müsveddelerini getirerek düşüncesini öğrenmek istemişti. Büyük romancı, kitabı okuduktan sonra dedi ki:
 - Oğlum, bu eseriniz kuvvetli değil. Ünlü bir yazar olmak için çok daha güçlü eserler yazmanız gerek. Ama ziyarı yok bunu da saklayın. Ünlü olduktan sonra yayınlarsınız.
 Şule Albayrak 4-B 6412

Sevgi

Çok yakınımda olduğunu biliyorum
 Belki elimi uzatsam dokunacağım
 Sevmek yeniden başlamak hayata
 Ve ben seninle başlamak istiyorum
 Paylaştıkça nasıl azalırsa yalnızlıklar
 Paylaşıncaya öyle çoğalır mutluluklar
 Unutma, sevgiyi yaşamak isteyen biri var...

İlkay Eken 5/F 6779

Öğrenci Alfabetesi

- A- Altyapı = Büyüklüklerini örnek alan Lise 1'li öğrenciler
 B- Basketbol = Başvurusu yapılmayan spor dalımız
 C- Cennet = Okulun dışı
 D- Düzeltme = Yazılıda sorulara uygulanan muamele
 E- Ellibir = 3x17 (Limit)
 G- Geşik = Genellikle Ruhittin Bey'in dersinde yapılan muhabbet.
 H- Hüsrân = Gizemli kapıların kapalı olması
 I- İktâ = Okulun sınıflardan aldığı fakir fukara vergisi
 İ- İşkence = Teneffüs zili için bir türlü çalmaması
 J- Jöle = Saç kontrolünden kurtulmak için başvuru alan çare
 K- Kavga = Öğrencilerin boş zamanlarında gerçekleştirdikleri sosyal faaliyet.
 L- Lise = EN mutlu yılların geçtiği zaman
 M- Magnum = Hani kızgın yazılılardan serin teneffüs- lere çıkarsın ya
 N- Naturmort = Manasını bulamadığımız kelime
 O- Oturtma = Yazılılarda yapılan bir tür yemek
 Ö- Ödenek = Dönem başında toplanan para
 P- Part-time = Ders ortası mola süresi
 R- Rajan = Kopya tekniği
 S- Sıra = Yızılıda defterin özeti
 Ş- Şey = Bildiğin şey
 T- Tezgâh = Plânlanmış izin alma tekniği
 U- Uyku = Evde yapmayıp derste yaptığımız ihtiyaç
 Ü- Üzüntü = Yazılılardan sonra yaşanan duygu
 V- Vize = Dönemin bol kopyalı son yazılısı
 Y- Yokardaki = Bilinen bir telaffuz yanlışlığı
 Z- Zaman = Ders boyunca bitmeyen şey

Erkut Gültekin YD-1A 109

KARA TOPRAK

Birgün hepimizin meskeni olacak bu kara toprak
 Ağacımız kuruyacak, ne dal kalacak ne de yaprak.
 Gün gelip elbet ölümle buluşacak bedenlerimiz,
 Yalan dünya elveda diyecek, bize kapısını kapatarak.

Birgün bu yaban ellerde sessizce öleceğiz,
 Kimseler farkına varmadan buralardan gideceğiz.
 Hayatımıza son veripde göçüp giderken,
 Herşeyimizi bu kara toprağa gömeceğiz.

Düşüğümüz bu hâle kendimiz bile şaşacağız,
 Acı çeken gönlümüzü avutmaya çalışacağız.
 Eriyip bir mum gibi tükenen ömrümüzün,
 Geçip giden o güzel yıllarına yanacağız.

●● Sedat Karahaya 4-D 7675

1'den 16'ya kadar her sayının bir defa kullanıldığı öyle bir kare yapın ki, yatay ve düşey bütün satırların toplamı 34 olsun.

34

1	14	15	4
12	7	6	9
8	11	10	5
13	2	3	16

Cevabı

FIKRALAR

NIÇİN TİTREMİŞ

Erol, Trenin tenha bir konpartimanında yalnız oturuyordu. Birden içeriye eli silahlı biri girdi ve bağırdı.
 - Kıpırdama paraları çıkar!
 Yolcu bütün vücudu ile titremeye başladı ve zorla konuştu.
 - Yemin ederim beş param yok.
 - Peki niçin titriyorsun.
 - Ben sizi bilet kontrolçüsü zannettim de, onun için titriyorum.

UYUMAK İSTİYOR

Gece yarısı alt kattaki çocuk kapıyı çalar ve derki
 - Babam teybini istiyor
 - Ne yapacaksın kasetmi dinleyeceksiniz?
 Çocuk sakince cevap verir.
 - Hayır. Babam artık uyumak istiyor da.

AYIP OLUR

İki dilenci konuşuyordu
 - Biri günlük gelirin her halde az.
 - Neden acaba?
 - Hergün aynı lokantaya gidiyorsun.
 Bir günde şu köşedeki büyük lokantaya gitsene?
 - Ayıp our. İnsan bu haliyle kendi lokantasına gider mi.

SABAHLEYİN ÇIKAR

Hırsızın biri Paris'te gece bir evin kapısını eğe ile kesiyormuş. Durumdan şüphelenen ve oradan geçmekte olan kadın sormuş:
 - Yahu ne yapıyorsun?
 - Keman çalıyorum.
 - Hani ya ses çıkmıyor.
 - Onun sesi sabaheyin çıkar!

ÜÇÜMÜZ

Köylü eşeğine binmiş ormandan ot getirmeye giderken, onu küçük düşürmek isteyen biri sorar:
 - Böyle ikiniz nereye gidiyorsunuz?
 - Köylü cevabı yapıştırır.
 - Üçümüz için ot getirmeye.

İYİ EDERSİNİZ

Küçük kız, baş parmağını emmeyi alışkanlık haline getirmişti. Annesi onu birgün kenara çekerek der ki!
 - Bak yavrum, bu hiç de iyi birşey değil. Parmağını emeye devam edersen, şişer sonrada patlarsın.
 Bu sözler ufaklığa etki etmiş olacak ki bu huyundan vazgeçer. Bir gün eve, çok şişman bir misafir gelir. Ufaklık geleni inceledikten sonra:
 - Ne yaptığınızı biliyoruz efendim. Elinizde imkan varken bu kötü alışkanlıktan vazfeçseniz iyi edersiniz.

CIMRI

Çiftlik sahibi çevrede cimriliğiyle meşhur olmuştu. Bir gün kuyudan su çekerken kuyuya düştü. Can havliyle çırpınmaya başladı. Bir yandanda imdat, diye bağıyordu. Hanımı adamın bağırmasına yetişip kuyuya geldi.
 - Aman bey, biraz dayan tarladaki işçileri çağırayım seni kurtarsınlar.
 - Adam seslendi. Saat kaç? : 11.30
 - Dur hemen çağırma adamları. Ben öyle paydosuna kadar yüzerim. O zaman çağır da kurtarsınlar beni...

Nerede?

Bakin dünyanın haline
 Herşey pislik içinde
 Çocuklara kalacak
 Güzel dünyam nerede?

Herkes birşey peşinde
 Dünya duman içinde
 Birlikte yaşanacak
 Güzel insan nerede?

ÖĞRENCİ SÖZLERİ

- Sokakta oyun hoş, derste kafa boş
 - Sözlüye kalkanın dostu olmaz
 - Görünen kopya büyüteç istemez
 - Öğrenci umduğu notu değil, bulduğu notu alır
 - Bitmemiş yazılıdan ümit kesilmez.

TEMELCE

- Tembel temele ne denir? (haylaz)
 - Dünyaca ünlü temel kimdir? (Temel Reis)
 - Lazların Aerikada kurduğu şehir hangisidir? (Lazpevaz)
 - Temelin yavru kazı nedir? (Palaz)
 - Teknolojik laza ne denir? (Lazer)

U	Y	U	M	A	K	I	D
Y	K	D	M	K	I	I	G
Y	Ü	A	A	A	N	E	Y
Ş	A	P	R	L	Ş	O	C
R	A	S	E	Y	R	K	G
Y	Ü	N	T	G	O	E	A
E	M	Y	A	I	C	L	L
E	E	N	A	E	K	R	A

Aranacak Kelimeler :

- Uyumak - Yorgan - Akşam
 - Rüya - Yastık - Gece
 - Yatak - Karyola - Dinlenme
 - Düş

Başta kalan kelimeleri soldan sağa doğru okursanız gizli sözü bulacaksınız.
 Gizli Söz: .....

Sibel Uslu 5-G 8210

YAS

Gök gürler, yer inler
Fırtına kopmuş yel eser,
Doğa kalkmış "Allah" diye inler,
Nerdesin ey ulu...? Nerdesin?

Buğulu gözlerde senin hatıran
Şimdi biz miyiz bu ağrıları yakan?
Dudaklar susmuş, gözler olmuş çağırırsan,
Şimdi biz miyiz seni ellerimizde taşıyan?

Bak göğe senin için ağlıyor
Bak yele senin için esiyor!
Bak canlıya senin için sızıyor
Duyuyor musun...? Hadi kalk.
Yırıyor kulaklarımı toprağın ıssızlığı
Silmek isterdim, gözlerdeki umutsuzluğu,
Sen, sen olmadan olmaz
Hadi uyan da parçala şu sessizliği.

Yok musun şimdi yanımızda?
Belki yoksun, ama yaşayacaksın canımızda
Birgün olacağız, yine beraber...
Yine olacağız yan yana...

----- Hafize DOĞAN Ybd-1/A 241

ANLAYAMIYORUM

Birşeyler yazmak istiyorum
Dertlerimi anlatan
Yapamıyorum.
Tuhaf. Sadece içimde bir acı,
Tarifi olmayan sıkıntı.
Özliyorum,
Neyi bilmiyorum.
Bu akşam kemdimde çok şey hissediyorum,
Sadece yazmak istiyorum,
Aşkı mı yazsam?
Verdiği acıyı mı?
Yoksa getirdiği belayı mı?
Acaba hangisi bendeki
Aşk mı? Acı mı? Bela mı?
Anlayamıyorum,
Sebepsiz ayrılık,
Kullanılmış olmanın verdiği burukluk,
Sadece yazmak istiyorum
Adını, evet
Adını hiç çekinmeden...

----- Eylem AKYÜZ

SEVGI KAVŞAĞI

Zaman hoyrat bir kakkahadır...
Eser durur çığlıkları dağlardan vadilere. Nerede yorulur gönül
atı, bilinmez...Bilinmez, dağların arkasında ne var?
Yaylalar tırmanır dağların eteklerine. Binbir çiçek devşirir rüz-
garın eliyle. Bir türkü olur duman duman, bürür dorukları...
Denizler, izlerinde uyur sahillerin. Martı çığlıklarını sunduğu ka-
yalarda gizlenen sevdalar üşür...
Hoyrat bir kakkahadır zaman...
Çınlar durur gökkubbein boşluğunda...Boşuna bekleyenlerin
doldurur ümitlerini heybesine...
Uzun zamandır güler yüze, tatlı söze hasret kaldık. Kimin hatırı-
nı soracak olsak, iki gözü iki çeşme...Bir isyandır içinde şahlana-
nan yüreklerin. Neden?
Kaç zamandır hoşgörüyü rastlamadık çarşılarda...Pazara sürü-
lenler hep asık surat, ekşi çehre, öfkeli bakışlar mı olmalı? Ço-
cuklar misketlerini hangi sokaklarda kaybettiler.Minik ellerini
yuruk yapıp sıkıranlar kim?... Öylesine hasretiz ki dostlu-
ğa...Ayrık ağaç dallarını dost bağı sanır olduk.
Öylesine aşınayız ki öfkelere... Tebessümü tehlike görür olduk.
Öylesine susadık ki sevgilere...Gerçek sevgi pınarlarını bile se-
rap sanır olduk. Neden? Kim çaldı dudaklarımızdan tebes-
sümleri? Kimler kopardı uçurtmalarımızın ipini? Kim dağıtmak
ister birliğimizi?
Zaman hoyrat bir kakkahadır...
Çıldırır içimizde gizlenen öfkeleri...
Hangi yolun yolcusuyuz bilmiyoruz. Yollar ki, bir başı, bir sonu
olan organlar gibidir. Bütün yollar sevgi kavşağında birleşir.
Sussun zamanın hoyrat kakkahası. Sıkılan dişler ışıldasın inciler
gibi sevgi tebessümlerinde...
Ey insanlar!
Gelin, sevgi kavşağında birleşelim...

----- Cemile HASLİK Yabancı Dil 1-B

ZAMAN

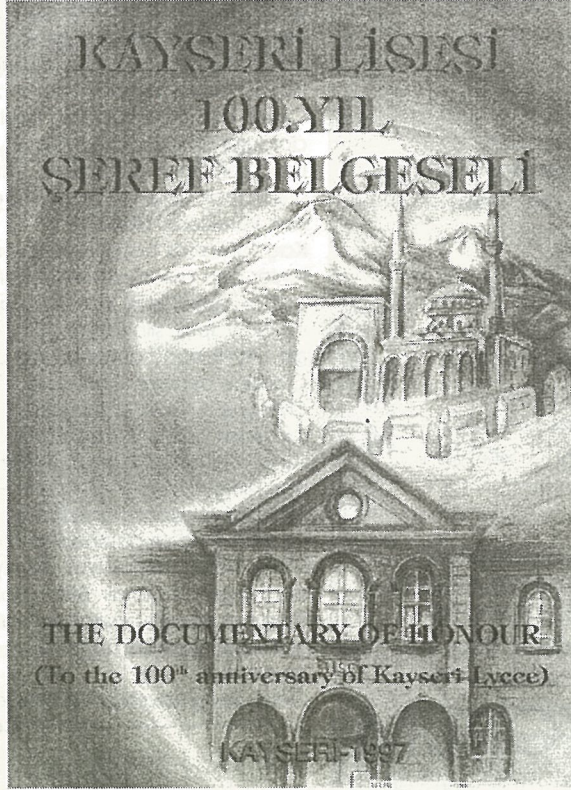
Ne biçim şeysin anlamadım seni
Nasıl geçip gidiyorsun sessizce
Neleri götürüyorsun bizlerden habersizce
Daha dün gibi hatırlıyorum okula başladığımı
Oysa ben bu günü yaşıyorum 17 yaşında
Neleri aldın benden bir düşüseneye
Çocukluğumu, oyuncaklarımı
Hepsi senin içinde kayboldu
Tıpkı çığlıklarım gibi
Ey zaman! dur artık
Yetmez mi aldığın
Hep sen bizi yeniyorsun
Hep; sen bizden alıyorsun
Nasıl alış bu anlamıyorum
Bu kadar vicdansız oma yalvarırım
Dünlerimi ver bana
Acı olsa da, tatlı olsa da
Çok zalimsin biliyor musun?
Hiç olmazsa yarınlarıma dokunma
Sende kalp ne gezer, ne anlarsın pişmanlıktan
Ama seni yeneceğim doğrularla, çalışmakla
İstemeyeceğim yarınları pişmanlıkla
Doya doya yaşayacağım yarınların bu günlerini
Senden artık birşey istemiyorum
Hazır ol zaman
Hazır ol gelecek
Ben yeniyorum zamanı
Her dakikası başarı dolu.

Eylem AKYÜZ

MAYIS 1997'DE

BÜYÜK VUSLAT

13 Eylül 1893 tarihinde "DERECE-İ ULA MEKTEB-İ MÜLKİYE İDADİSİ" adıyla kurulan KAYSERİ LİSESİ bugün 104 yaşındadır. Dile kolay, bir asrı geride bırakıp, ikinci asırdan yol almak... 104 yıl neler getirdi, neler götürdü? 104 yıllık uzunca zaman dilimi içinde bu yaşlı onurlu, gururlu, geçmişî şanlı şerefle dolu bina neler gördü, neler yaşadı? Bazı mezun ve mensuplarının vefasızlıkları yanında yetiştirdiklerinin; Türk milletine, vatana, millete, insanlık alemine faydalı olduklarını gördü. Anadolu'nun hatta dünyanın muhtelif yerlerinde başarı, çalışkanlık, asalet ve fazilet timsali oluşlarını gördü. Sevinç ve mutluluk duyguları yaşadı.

Geçmiş günlere dönüp, geçmişin sayfalarını çevirdiğimizde Kayseri Lisesi mezunlarının, Kayseri Lisesi'nde okuyanlarının yurdun dört bir yanına yayılmış, aynı sıralarda eğitim-öğretim görmüş bazı sebeplerden birbirlerini yıllarca görmemiş, fiziken birbirlerinden ayır, ama ruhen birbirlerine çok yakın olan; yüzlerce binlerce kişinin bir araya gelmesi, birbirleriyle kucaklaşması, hiç bir ressamın çizemeyeceği, hiçbir yazarın anlatamıyacağı, duygulu sevinçten göz yaşartıcı tablolar oluşturacaktır. "KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" her ele alışınızda sizlere bu duygulu anları yaşatacak, hayatınızın hiç bir döneminde bu denlisini yaşamadığınız Lise yılları okul arkadaşlığı samimi havasını teneffüs ettirerek sizleri o günlere tekrar götüre-

cek olan "KAYSERİ LİSESİ 100. YIL ŞEREF BELGESELİ" çıktı.

Kayseri Liseliler, Kayserili hemşehrilerimiz sevininiz. Yıllarca süren yorucu bir çalışmanın ürünü olan sizlerin de sabırsızlıkla beklediğiniz Belgeselinize 20 Mayıs 1997'den sonra kavuşuyorsunuz. İhaleyi alan firma Medya Merkez Ajans ilgililerinin de titiz çalışmaları sonunda 1. cildin baskı ve cilt işleri tamamlanmış olup 2. ve 3. ciltlerin basımı da son sürat devam etmekte oyup yakında tamamlanmış olacaktır.

Ciltli, şomiz kapaklı kuşe kağıda baskılı 846 sayfalık 1. ciltte protokol bölümü, Kayseri hakkında ansiklopedik kısa öz bilgiler, okulun geniş tarihçesi geçmişe ait çeşitli bilgi ve belgelerle 1971-1972 öğretim yılına kadar Kayseri Lisesi'nden mezun olanları ve reklamlar bölümü bulunmaktadır. Ülkemizde konusu ile ilgili İLK ve TEK eser ünvanını taşıyan, Kayseri Lisesi'nin tarihini gün ışığına çıkararak bir değer, bir hazine olan 2500 kuruş sayfalık üç ciltlik dev Belgeselin 2.3. ciltleri de gelince dağıtımına başlanacaktır.

1. Cilt çok beğenildi. Takdir topladı. "Hele takım tamamlanınca nasıl olur? Biz böyle olacağını tahmin etmemiştik. Tek kelimeyle Mükemmel olmuş" dediler. **20 Mayıs 1997**'den sonra üç ciltlik takım halinde dağıtımına başlanacak olan belgeselinizi almakta acele ediniz. Tükenip kalmayabilir, üzülürsünüz.

Karseri Lisesi'nin yetistirdiği Türk Sinemasının ünlü sanatçısı bir zamanların "Altın Çocuku"